ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

SIMPOZIONUL

„130 DE ANI DE LA PRIMELE MĂRCI POȘTALE ROMÂNEȘTI ȘI 30 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA A. F. R."

STUDII ȘI CERCETĂRI FILATELICE

EXPOZIȚIA FILATELICĂ „NAȚIONALA '88"

București, 13—20 noiembrie 1988

ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR DIN ROMÂNIA LA A 30-A ANIVERSARE

Anul 1958 a reprezentat un moment de răscruce în filatelia românească. În acel an se împlinea un secol de la apariția primelor mărci românești, celebrele „Capete de bour". Pentru aniversarea Centenarului mărcii poștale românești, în mod spontan toată energia creatoare a filateliștilor din țara noastră s-a concentrat într-un singur gînd : grandoarea manifestărilor omagiale trebuia să se ridice la faima filatelică internațională a mărcilor sărbătorite.

Consecință a importanței pe care statul român a acordat-o acestei epocale aniversări, prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu No. 833 din 18 iunie 1958 a aprobat sărbătorirea a 100 de ani de la apariția primelor mărci poștale românești, emisiunile „Cap de bour" și de la organizarea poștei în Principatul Moldovei.

Tumultuoasa activitate filatelică din acel an a contribuit ca la 7 iulie 1958 la Notariatul Principal de Stat din Capitală să se pună bazele Asociației Filateliștilor din România. Asociația a primit ca sediu localul din str. Biserica Enei 16, în care și-a desfășurat activitatea pînă la achiziționarea frumoasei clădiri din str. Boteanu nr. 6, unde astăzi se contopesc destinele și aspirațiile filateliștilor din întreaga țară.

Prin crearea Asociației Filateliștilor din România s-a stabilit cadrul legal al desfășurării acestei pasionante activități a unui impresionant număr de oameni de diverse vîrste și preocupări profesionale. Filateliștii români își propuneau încă de la începutul activității A.F.R. să promoveze idealurile de muncă, înțelegere și pace între popoare, această minunată pasiune fiind o punte de legătură în colaborarea internațională.

30 de ani de vechime nu sînt, așa cred, nici puțini, dar nici prea mulți pentru o organizație ca a noastră, cadru unic, cuprinzător și instituțional, pentru o activitate atît de veche, interesantă și îndrăgită cum este filatelia, față de care tot mai mulți tineri și maturi de la noi simt — sînt convins — o irezistibilă și justificată atracție. Nu puțini sînt încredințați că această atracție strict per-

sonală şi de un tip aparte este chiar mai mult, adică o adevărată chemare, argumentată în cele mai multe cazuri prin realizări consemnabile pe planul colecţionării, în primul rînd, şi apoi pe cel al prezenţei în expoziţii, acestea devenind în anii din urmă modul predilect de manifestare a numeroşi filatelişti convinşi tot mai mult de însemnătatea pe care o au expoziţiile filatelice, publicaţiile de profil şi comunicările ştiinţifice — roade ale unor cercetări şi studii asidui — din cadrul unor simpozioane etc., în frontul larg al acţiunilor cultural-artistice menite să susţină efortul general al acestor ani de luminoase realizări social-economice în patria noastră, în vederea edificării, odată cu noua societate, şi a componentei ei esenţiale — omul, **Omul nou**, al unei societăţi noi, ce şi-a propus în planurile social-economice ţeluri performante.

La urma urmei, trebuie să fim de acord că însăşi organizaţia noastră, a filateliştilor, organizaţie obştească de multiple valenţe culturale, este una dintre aceste biruinţe ale unor ani care se constituie de pe acum în mod aparte, cu totul pozitiv, în temelia societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Cu deosebire în ultimele decenii şi mai ales în cel din urmă, în contextul înnoirilor revoluţionare, instaurate în patria noastră de istoricele hotărîri ale Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, din iniţiativa şi sub directa îndrumare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu a luat fiinţă un veritabil sistem naţional, complex, de educare permanentă a oamenilor muncii, larg, cuprinzător pentru toate categoriile de vîrstă şi socio-profesionale, realizîndu-se convergent şi unitar prin învăţămînt, dar şi pe calea producţiei editoriale, a presei scrise şi audio-vizuale şi, în sfîrşit, a organizaţiilor obşteşti, care, în perioada la care ne referim, au ştiut să-şi sporească şi să-şi diversifice formele de înrîurire a conştiinţelor şi conduitelor, preocupările de ridicare a nivelului politico-profesional şi de cultură generală.

Asociaţia noastră, prin tot ceea ce a făcut în ultimii ani pe planul asigurării condiţiilor de participare la congresele F.I.P. şi la alte întruniri filatelice internaţionale, la expoziţiile, unele mondiale, devenite pe plan universal tradiţionale; prin obţinerea a zeci de distincţii majore de către filatelişti reputaţi din România, prin participarea unor reprezentanţi autorizaţi prin competenţă filatelică ai patriei noastre în jurii, comisii internaţionale şi, deopotrivă, prin realizările filialelor, grupelor, grupărilor şi ale unor cercuri, pe plan intern, a fost prezentă ori de cîte ori a fost nevoie, în cîmpul larg al activităţilor culturale, în cadrul cărora şi-a avut locul şi rolul său distinct. În felul acesta, filatelia, ca mijloc de cunoaştere, de comunicare intelectuală, a pătruns în şcoli şi facultăţi, în multe centre de cultură şi creaţie „Cîntarea României", în cluburi şi chiar cămine, făcîndu-şi pretutindeni cunoscute, în modul cel mai convingător, idealurile ei cele mai înalte : să contribuie la mai buna

informare a oamenilor în diferite domenii, să-i convingă pe aceştia de necesitatea unei concepţii umaniste, unei atitudini corespunzătoare faţă de cultură şi ştiinţă, pentru pace.

Expoziţiile filatelice constituie manifestările cele mai eficiente de afirmare şi de popularizare a filateliei, ca acţiune cultural-educativă. Ele reflectă stadiul atins de activitatea filatelică, nivelul preocupărilor colecţionarilor, rezultatul cercetărilor şi studiilor lor. Sub acest aspect, expoziţiile filatelice jalonează rodul strădaniilor pentru o constantă ridicare a nivelului exponatelor, pentru a face ca acestea să reprezinte cu cinste filatelia românească, atît pe plan intern, cît şi în competiţiile internaţionale.

Dacă în perioada dinainte de victoria Revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă de la 23 August 1944 nu erau organizate în ţara noastră decît sporadic, în prezent expoziţii filatelice la nivel local, judeţean, interjudeţean, republican au loc în întreaga ţară, antrenînd un număr mare de tineri şi vîrstnici, dornici a păşi şi a se afirma pe arena competiţiilor filatelice.

Acest larg evantai de manifestări este deosebit de îmbucurător şi merită toată atenţia, pentru ca din an în an calitatea exponatelor să se ridice, evoluînd în concordanţă cu noile orientări ce se profilează în mai toate sectoarele filateliei, inclusiv în ramurile noi ce se adaugă celor mai vechi.

Necesitatea de a fi la curent cu orientările noi pe plan mondial — atît de conţinut, cît şi de formă — cere ca şi expozanţii şi cei care se pregătesc în cîmpul competiţional să fie informaţi asupra a tot ce este nou, astfel încît exponatele lor să evite riscul „îmbătrînirii", ţinîndu-se la curent cu cerinţele actuale.

Noile reglementări privind expoziţiile de sub egida Federaţiei Internaţionale de Filatelie, ca şi competiţiile periodice internaţionale la care sîntem angrenaţi — „Socfilex", „Balcanfila" etc. — ridică ştacheta exigenţelor şi fac ca unele exponate, care rămîn pe loc, să piardă teren în clasamente. O apreciere a exponatelor într-un spirit de strictă obiectivitate constituie — în această situaţie — o condiţie esenţială pentru dezvoltarea filateliei noastre.

În acest scop, Comitetul Executiv al A.F.R. a luat de mai mulţi ani iniţiativa de a organiza cursuri de informare şi de pregătire pentru membrii de juriu. După cum se ştie, cursurile sînt prevăzute în trei trepte : expoziţii locale şi judeţene, expoziţii interjudeţene şi, pe cea mai înaltă treaptă, cele republicane.

Obiectivul cursurilor a fost de a prezenta şi de a discuta cu participanţii atît aspectele generale ale filateliei, cît şi cele specifice diferitelor ramuri.

Lectorii au folosit ca materiale de bază comunicările pregătite de conducerea centrală a A.F.R. Pe marginea acestora şi a unor exponate de exemplificare s-au purtat discuţii.

Elaborarea acestor comunicări a fost făcută de un colectiv compus (în ordine alfabetică) din tovarășii : Alexandru Bartoc, Ovidiu Demetrescu, Constantin Dumitru, Valeriu Neaga, Nicolae Neagu, Răzvan Panaitescu, Mihail Popovici, Ioan Stănescu și Nicolae Tripcovici (coordonator al lucrării).

Acțiunea inițiată de Asociația noastră a pus accentul pe crearea unui prestigios corp de membri de juriu, acționînd în deplină concordanță cu cerințele eticii filatelice, ale imparțialității și ale perfectei corectitudini nu numai față de expozanți, ci și față de mișcarea noastră filatelică în ansamblul ei. Totodată — mai ales pentru expozițiile de treptele II și I — s-au creat condiții pentru pregătirea membrilor de juriu și pentru formarea juriilor în corelare cu materialele de examinat, astfel încît fiecare exponat să se poată bucura de aprecierea justă care i se cuvine.

Varietatea tematică și de concepție a exponatelor a probat, o dată mai mult, posibilitățile nelimitate ale creativității într-un domeniu în care treptat noțiunea de „hobby" a cedat locul aceleia de îndeletnicire pasionată, rațională, competentă și, să nu uităm, competitivă. A fost, însă, nevoie ca mulți filateliști, mai cu seamă cei investiți cu răspunderi, să priceapă că rolul lor este acela al unor activiști de la care se cere întotdeauna mai multă responsabilitate în abordarea problemelor filatelice specifice, buni cunoscători ai realităților din acest domeniu, pe plan central și local, de oameni capabili să se considere datori să contribuie la determinarea nașterii unor convingeri și comportamente „compatibile cu trăsăturile distinctive ale societății noastre socialiste", filateliști în stare să combată abaterile și încălcările de la normele de etică și echitate.

Aniversarea an de an a Zilei mărcii poștale românești se face printr-un bilanț filatelic mărit. Tematicile abordate de Poșta română au oglindit dezvoltarea multilaterală a României socialiste, industrializarea, modernizarea agriculturii, înflorirea științei și culturii în epoca de glorii cunoscută tuturor ca „Epoca Nicolae Ceaușescu".

Începînd cu „Cîntarea României", cuprinzînd creșterea prestigiului internațional al României în lume, lupta pentru pace, totul este sintetizat pe mărci poștale.

Aniversările de anul acesta ne găsesc mai bine organizați și la nivel de filiale județene. Colaborînd cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, s-a reușit să se imprime activității filatelice un caracter de masă, ca aceasta să aibă rol de educație patriotică îndeosebi în rîndul tineretului. Marca poștală a devenit un propagandist atît în țară, cît și peste hotare. Tematica diversificată face cunoscută istoria României pe plan internațional și preocupările poporului nostru pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Anul care vine, an bogat în evenimente, „Aniversarea a 45 de ani de la 23 August 1944", Congresul al XIV-lea al P.C.R., pentru filateliști va trebui să reprezinte o îmbinare tot mai armonioasă a

succeselor profesionale cu cele din activitatea obștească filatelică. La expozițiile cercurilor, filialelor, la expozițiile interjudețene, republicane și internaționale va trebui să se constate o superioritate atît calitativă, cît și cantitativă.

Dorim o participare mai largă a tineretului la expoziții, în special din rîndul muncitorilor și din mediul rural.

Numai printr-o activitate susținută, prin eforturi permanente ne putem ridica la nivelul unor aprecieri superioare pe plan intern și internațional.

Cu aceste gînduri, ne exprimăm convingerea că Asociația Filateliștilor din R. S. România va deveni în mai mare măsură organizația obștească a iubitorilor de frumos, interesant și instructiv, capabilă să slujească cu devotament și entuziasm țelurile majore care stau în fața oamenilor muncii din patria noastră, care pot să transforme România într-o mare putere culturală și științifică a lumii.

Asociația Filateliștilor din R. S. România, la 30 de ani de la înființare, va ști mai bine decît pînă acum să activeze aliniată în primele rînduri ale acestui uriaș efort al întregului nostru popor.

Președintele Asociației Filateliștilor
din R. S. România,
Dr. Apostol TURBATU

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI — PROMOTOR AL FILATELIEI ROMÂNEȘTI

Eveniment de referință pentru istoria contemporană a României, pentru destinele poporului nostru, Congresul al IX-lea al partidului din iulie 1965 a inaugurat o perioadă nouă în dezvoltarea socialistă a țării, care, prin deschiderile impresionante și realizările fără egal, constituie epoca cea mai fertilă din multiseculara istorie a României.

În expunerea din 23 iunie 1988 cu privire la perfecționarea activității organizatorice, ideologice și politico-educative în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economico-socială, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : „În dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste, un moment de importanță deosebită — s-ar putea spune hotărîtor pentru destinul socialist al patriei noastre — îl reprezintă Congresul al IX-lea al partidului din vara anului 1965.

Congresul al IX-lea a marcat o nouă etapă în activitatea partidului nostru comunist, în întregul proces revoluționar, a deschis calea gîndirii și activității creatoare, a perfecționării întregii munci de conducere și făurire a noii orînduiri, a socialismului în România".

Epoca deschisă de istoricul Congres al IX-lea al partidului, epocă legată de numele genialului om politic, revoluționar și patriot înflăcărat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a avut și are ca fundamente științifice cunoașterea aprofundată a legilor obiective, perfecționarea continuă a conducerii societății în raport cu realitățile din patria noastră, promovarea permanentă a noului, în potențialul creator al poporului nostru.

În această epocă de mari înnoiri, poporul român a străbătut un drum încununat de glorii ce alcătuiesc chipul luminos al României. S-a asigurat dezvoltarea puternică și armonioasă a forțelor de producție pe întreg cuprinsul țării și, ca urmare, s-a înfăptuit ridicarea României pe noi trepte de progres și civilizație, a fost creat un cadru democratic larg, de mare originalitate, care asigură participarea nemijlocită a tuturor oamenilor muncii, în mod demn și

egal, la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului, la conducerea societății ; s-a consolidat puternic unitatea întregii noastre națiuni în jurul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Prin întreaga sa operă constructivă, prin orientările și opțiunile politice, economice, sociale, nemijlocit legate de gîndirea novatoare și acțiunea energică ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, prezent mereu în mijlocul poporului, România se înfățișează azi ca o țară cu o economie dinamică, cu o viață social-politică multilaterală, în care poporul se afirmă ca adevărat stăpîn în propria sa patrie, ca făuritor activ al propriei sale istorii.

Constituie, totodată, un titlu de înaltă mîndrie patriotică pentru toți cetățenii patriei faptul că România socialistă se bucură de unanimă prețuire pentru politica externă a partidului și statului nostru, al cărei strălucit promotor este tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru contribuțiile sale de înaltă responsabilitate față de destinul umanității, de soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, pentru inițiativele și propunerile sale de o excepțională valoare, care vizează oprirea cursei înarmărilor și, în primul rînd, a celor nucleare, pentru apărarea dreptului suprem al popoarelor la existență, libertate, independență și pace.

Ferm angajată în măreața epocă deschisă cu peste 23 de ani în urmă, filatelia românească se face — prin formele și mijloacele ei specifice — exponentul năzuințelor și aspirațiilor poporului român, oglindind prin tematica celor peste 600 emisiuni de mărci poștale și aproape tot atîtea plicuri și stampile „Prima zi a emisiunii", precum și prin foarte multe întreguri poștale, plicuri și ștampile ocazionale, flame publicitare, ilustrate maxime, literatură de specialitate, simpozioane și lectorate cu teme de profil, multiple expoziții filatelice, care au reflectat în modul cel mai concludent cuceririle revoluționare obținute în toate sectoarele vieții economico-sociale, politice, științifice și cultural-educative, activitatea prodigioasă a României în problemele păcii, securității și colaborării internaționale.

Din rîndul numeroaselor ctitorii înfăptuite în „Epoca Nicolae Ceaușescu" se remarcă construcția Canalului Dunăre—Marea Neagră reflectată printr-o coliță nedantelată, realizată în policromie, formată dintr-o marcă poștală dantelată în centru și manșeta exterioară ilustrată. Marca poștală reproduce chipul tovarășului Nicolae Ceaușescu, alături de tovarășa Elena Ceaușescu, tăind panglica inaugurală a marelui obiectiv, fiind completat cu textul „Cernavodă — 26 mai 1984" la bază, pe latura din dreapta „Poșta Română" scrisă pe verticală, iar în stînga sus valoarea nominală de 10 lei. Pe manșeta coliței, deasupra mărcii, este ilustrat drapelul tricolor cu stema R. S. România, în stînga, elemente de desen sugerînd munca de șantier pentru Canalul Dunăre—Marea Neagră, pe latura din dreapta un peisaj schițat sugerînd acest măreț obiectiv,

iar sub marca poștală textul „Canalul Dunăre—Marea Neagră". Cele 4 mărci poștale dantelate care, împreună cu colița, compun emisiunea sînt realizate în policromie cu o grafică specifică ; valoarea de 1 leu ilustrează o porțiune a canalului, deasupra căruia apare, schițat, traseul acestuia, cea de 2 lei ecluza și podul de la Cernavodă, valoarea de 3 lei redă podul de la Medgidia, iar cea de 4 lei turnul de comandă, ecluza și podul de la Agigea. Compoziția grafică a celor 4 mărci poștale este completată cu textele : „Canalul Dunăre—Marea Neagră". „Poșta Română" și valoarea nominală.

Între obiectivele monumentelor înfăptuite în „Epoca Nicolae Ceaușescu" se înscrie și Drumul Național Transfăgărășanul, operă complexă, realizare de acest gen unică în țara noastră, atît prin caracteristicile constructive, cît și prin dificultățile traseului pe care îl străbate. Această operă a fost reflectată într-o frumoasă și sugestivă emisiune filatelică jubiliară intitulată „Mari realizări ale Epocii Nicolae Ceaușescu" pusă în circulație în iulie 1985, cu prilejul aniversării a 20 de ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R., alcătuită din 4 mărci poștale dantelate realizate în policromie avînd în partea stîngă lauri și inscripții, în partea de sus „Epoca Ceaușescu", iar în partea de jos „20 de ani de la al IX-lea Congres al P.C.R.". Marca poștală cu valoarea nominală de 1 leu reproduce imaginea grandioasă a Transfăgărășanului, cea de 2 lei o porțiune a Canalului Dunăre—Marea Neagră, valoarea de 3 lei redă o stație și un tren ale Metroului din București, iar cea de 4 lei un sistem de irigație, în funcțiune. Cu acest prilej au fost puse în circulație și 12 întreguri poștale care redau în ilustrație cîteva aspecte din mărețele realizări înfăptuite pe tot cuprinsul patriei noastre în „Epoca Nicolae Ceaușescu" ; 6 întreguri cu marcă fixă de 2 lei tip stema P.C.R., avînd deasupra fiecărei ilustrații textul „20 de ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R." și 6 cu marcă fixă de 2 lei tip Stema R. S. România și textul „20 de ani de la proclamarea Republicii Socialiste România".

Pe același plan al marilor realizări se înscriu și construirea complexului feroviar și rutier din zona Fetești—Cernavodă, care prezintă podul Cernavodă — cel mai mare pod de acest fel construit în Europa, Combinatul de la Midia-Năvodari, Centrala atomoelectrică de la Cernavodă și multe alte obiective care ar putea să se înscrie în tematica emisiunilor filatelice.

Marile hidrocentrale construite sau aflate în construcție pe rîurile interioare și pe Dunăre, precum și termocentralele electrice sînt mari cititorii ale prezentului socialist, de care vor beneficia și generațiile viitoare, fiind reflectate în numeroase emisiuni filatelice, printre care emisiunea „Sistemul energetic Porțile de Fier", alcătuită dintr-o marcă poștală policromă, pusă în circulație la 13 iulie 1970, care reproduce o vedere generală a ecluzei. Plicul „prima zi" a acestei emisiuni reproduce partea română a ecluzei. Tot pe această temă în 10 martie 1978 a fost pusă în circulație emisiunea

„Hidrocentrale" alcătuită din 6 mărci poștale dantelate realizate în policromie pe care sînt reproduse Barajul și Hidrocentrala de la Firiza, Barajul Negovanul, Hidrocentrala Piatra Neamț, Barajul Izvorul Muntelui — Bicaz, Barajul Vidraru și Sistemul Porțile de Fier. Cele trei plicuri „prima zi" ale acestei emisiuni au ca desen comun „Hidrocentrala Arges, sala mașinilor".

În efortul uriaș spre dezvoltare intensivă și eficientă, propriu economiei noastre, începînd cu Congresul al IX-lea al partidului, construirea a numeroase platforme industriale a însemnat una din căile de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Pe această bază, în cei peste 23 de ani au fost create peste 180 de noi platforme industriale, concomitent cu dezvoltarea puternică a celor existente, asigurîndu-se, în fiecare județ, existența a cel puțin 4—5 centre industriale. Peste 90 la sută din valoarea fondurilor fixe existente în prezent în economia noastră revin platformelor industriale, ceea ce face ca ele să fie pe drept cuvînt numite ctitorii de seamă ale „Epocii Nicolae Ceaușescu".

Industria a fost reflectată în mai multe emisiuni filatelice fie în general, fie pe ramuri și domenii de activitate. Astfel, în august 1978 a fost pusă în circulație emisiunea „Industria românească" alcătuită din 6 mărci poștale dantelate, realizate în policromie, care reproduc : microscop de cercetare MC 6, excavator hidraulic, cameră de comandă electronică, instalații moderne de foraj, combina C 121, Combinatul petrochimic Pitești.

O altă emisiune intitulată „Industria românească" a fost pusă în circulație la 28 noiembrie 1986. Și această emisiune este formată din 6 mărci poștale dantelate, realizate în policromie, care popularizează diferite obiective industriale și utilaje de înaltă productivitate realizate în Republica Socialistă România ; astfel, valoarea de 50 bani redă două schele de sonde petroliere amplasate pe teren, reprezentînd utilajul de foraj la mare adîncime din seria F 300, realizat de Întreprinderea „1 Mai" — Ploiești ; valoarea de 1 leu redă un excavator de mare capacitate, din gama „Promex", fabricat de Întreprinderea de Utilaj Greu „Progresul" — Brăila și prezentat în poziție funcțională, pe un teren adecvat ; valoarea de 2 lei o vedere parțială, reprezentativă, a instalațiilor Combinatului Petrochimic Pitești ; valoarea de 3 lei reproduce o autobasculantă de 110 tone, produsă de Întreprinderea Mecanică Mîrșa, prezentată pe marcă într-un peisaj rutier ; valoarea de 4 lei redă un calculator din seria „Coral" realizat de Întreprinderea de Calculatoare Electronice București, în jurul căruia se disting elementele spațiului funcțional al acestuia ; valoarea de 5 lei reproduce turbina de 350 MW, realizată de Întreprinderea de Mașini Grele București. Compoziția grafică a fiecărei mărci poștale din această emisiune este completată cu textul corespunzător denumirii obiectivului ilustrat, Poșta Română și valoarea nominală respectivă, iar ansamblul compozițional al acestor

mărci este încadrat de un chenar liniar bronz-argintiu. Paginarea ilustrațiilor valorilor nominale de 50 bani, 2 și 4 lei este realizată vertical, iar la valorile nominale de 1, 3 și 5 lei, orizontal.

Industria de tractoare este reflectată într-o emisiune de mărci poștale alcătuită din 6 valori, intitulată „Tractoare românești" pusă în circulație în luna septembrie 1985. Mărcile poștale au fost tipărite în 4 culori diferite, dantelate, cu valori nominale de 50 bani, 1, 1,50, 2, 3 și 4 lei, fiecare marcă reproducînd cîte unul dintre cele mai reprezentative modele de tractoare românești fabricate de Uzina „Tractorul" din Brașov, cum sînt : tractorul „Universal 530 DTC", „Universal 550 MHC", „Universal 650 Super", „Universal 850", „Universal S 1801 IF" și „Universal A 3602 IF". Conținutul ilustrativ al mărcilor este încadrat de un chenar liniar, iar compoziția grafică a fiecărei mărci este completată cu textele „Poșta Română", valoarea nominală și denumirea modelului de tractor prezentat în imagine. Industria de automobile a fost oglindită printr-o emisiune intitulată „Automobile românești" compusă din 6 mărci poștale puse în circulație la 3 mai 1983. Cele 6 mărci dantelate realizate în policromie redau automobilele ARO-10, Dacia 1300 Break, ARO 242, ARO 244, Dacia 1310, Oltcit Club și la baza fiecăreia „Poșta Română" : trei din aceste mărci (Dacia 1300 Break, ARO 244 și Oltcit Club) au valoarea nominală în stînga sus și trei (ARO 10, ARO 242 și Dacia 1310) în dreapta sus.

Industria aeronautică este reprezentată de mai multe emisiuni poștale, printre care : marca poștală dantelată, de culoare albastru-închis-verzui, cu valoarea nominală de 11 lei, care reproduce silueta avionului Rombac 1-11/500 pusă în circulație la 15 ianuarie 1983. Și industria constructoare de nave își găsește ecou în mai multe emisiuni printre care redăm emisiunea de mărci poștale intitulată „Nave maritime de mare tonaj" pusă în circulație la 27 august 1979, compusă din 6 mărci postale, realizate în policromie, cu valorile : 55 bani cargoul „Galați", 1 leu cargoul „București", 1,50 lei cargoul „Reșița", 2,15 lei cargoul „Tomis", 3,40 lei petrolierul „Dacia" și 4,80 lei petrolierul „Independența".

În rîndul ctitoriilor „Epocii Nicolae Ceaușescu" se înscrie și agricultura, a doua ramură de bază a economiei socialiste românești care a cunoscut un proces permanent de reînnoire și modernizare a producției, de perfecționare a organizării acesteia. Noua revoluție agrară are ca obiectiv principal dezvoltarea intensivă a producției, obținerea unor recolte record și pe această bază sporirea contribuției agriculturii la dezvoltarea generală a țării. Principalele domenii de activitate ale agriculturii au fost reflectate în emisiuni filatelice, printre acestea evidențiem : „Mecanizarea agriculturii" și „20 de ani de la încheierea cooperativizării agriculturii", pusă în circulație la 28 iunie 1982 care redă pe cele 6 mărci policrome seceriș mecanizat, zootehnie, pomicultură, viticultură, legumicultură și cereale boabe, iar pe colița acestei emisiuni este

reprodus un sat românesc sistematizat. Aniversarea a 25 de ani de la încheierea cooperativizării agriculturii a fost reflectată pe o interesantă marcă poștală dantelată, realizată în 6 culori, pusă în circulație în luna aprilie 1987. Marca redă în imagine, pe fundalul soarelui cu raze, elemente preluate din stema țării : spice de grîu, încadrate de lauri și panglică tricoloră, în mijlocul spicelor de grîu fiind paginat textul „25 de ani", continuat sub panglica tricoloră „De la încheierea cooperativizării agriculturii", în partea de sus a mărcii milesimile „1962—1987", iar în partea de jos, valoarea nominală de 2 lei și „Poșta Română". Și apicultura românească este reflectată pe o emisiune filatelică alcătuită din 4 mărci poștale dantelate, puse în circulație în noiembrie 1987. Aceste mărci poștale, realizate în policromie, cu valori nominale de 1, 2, 3 și 4 lei și imagini diferite sînt destinate popularizării apiculturii din țara noastră și albinei românești.

În cartea de aur a glorioasei „Epoci Nicolae Ceaușescu" la loc de frunte sînt înscrise și impresionantele construcții din Capitală, menite să confere celui mai mare oraș al țării noastre o înfățișare demnă de o metropolă socialistă modernă. Casa Republicii, construcție monumentală ce va domina întregul ansamblu, va constitui sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România. De aici pornește spre Piața Unirii impresionantul Bulevard Victoria Socialismului de-a lungul căruia se înalță moderne construcții de locuințe și spații comerciale. Pe axa Bulevardului Victoria Socialismului s-au amplasat importante componente urbanistice ale noului centru: Piața Ministerelor, Biblioteca Națională, marele Centru Cultural Național, precum și alte dotări social-culturale. În acest cadru și Piața Unirii va căpăta o înfățișare nouă, punîndu-se în valoare atît sub aspect urbanistic, cît și funcțional. Marea arteră continuă peste rîul Dîmbovița — modernizat și el — încheindu-se într-o altă nouă și modernă piață, în mijlocul căreia va fi înălțat Monumentul „Victoria Socialismului".

Vasta operă de modernizare urbană, complexă, a rîului Dîmbovița și construcția metroului bucureștean se înscriu în ampla operă de modernizare a Bucureștiului. Toate acestea, ca și importantele transformări care s-au produs în numeroase municipii și orașe ale patriei noastre se prezintă astăzi ca centre și cartiere noi, edificate într-o concepție arhitecturală modernă, originală, purtînd amprenta propriei personalități.

Desigur că activitatea arhitecturală și de urbanizare a țării noastre a fost oglindită în numeroase emisiuni filatelice, printre care : „Arhitectura românească contemporană" alcătuită din 6 mărci poștale dantelate realizate în policromie, puse în circulație la 25 iulie 1979, care redau importante construcții, astfel : marca cu valoarea de 20 bani redă „Teatrul Național din Tîrgu Mureș", cea de 40 bani „Universitatea din Brașov", de 55 bani „Sediul politico-

administrativ din Baia Mare", de 1 leu Academia de Ştiinţe Sociale şi Politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. din Bucureşti, de 2,15 lei „Sediul politico-administrativ din Botoşani" şi de 4,50 lei „Casa de cultură din Tîrgovişte". Noi şi interesante construcţii care îmbogăţesc peisajul arhitectural din ţara noastră se remarcă şi în emisiunea „Staţiuni balneoclimaterice", alcătuită din 6 valori dantelate, realizate în policromie, pusă în circulaţie la 30 august 1982. Din punct de vedere grafic marca poştală de 50 bani redă o construcţie de la Băile Felix, cea de 1 leu o construcţie din Predeal, valoarea de 1,50 lei o construcţie de la Băile Herculane, marca de 2,50 lei o imagine din Staţiunea Eforie Nord, valoarea de 3 lei din Staţiunea Olimp şi cea de 5 lei din Staţiunea Neptun. Peisajul arhitectural modern al ţării noastre este redat şi de emisiunea „Colaborarea cultural-economică intereuropeană", pusă în circulaţie în luna mai 1987, realizată în două blocuri a cîte 4 mărci poştale dantelate cu imagini diferite, fiecare marcă avînd valoarea nominală de 3 lei. Mărcile poştale din compoziţia celor două blocuri redau : în blocul 1 : „Pavilionul expoziţional Bucureşti", Hotelul „Intercontinental" Bucureşti, Hotelul „Europa" Eforie Nord, „Institutul Politehnic Bucureşti", iar în blocul 2 : „Palatul administrativ Satu Mare", „Palatul pionierilor şi şoimilor patriei" Bucureşti, Hotelul „Valahia" Tîrgovişte, Hotelul „Căciulata" Căciulata. Imaginile ilustrate ale celor 8 mărci poştale au fost realizate în policromie compoziţia grafică fiind completată cu textul explicativ corespunzător imaginii respective, Poşta Română şi valoarea nominală de 3 lei. Manşeta exterioară a fiecărui bloc este încadrată cu textul „Colaborarea cultural-economică intereuropeană 1987", text repetat. Şi emisiunea „Metroul Bucureşti", pusă în circulaţie la 25 februarie 1982, compusă din valoarea de 60 bani care reproduce intrarea în staţia de metrou „Piaţa Unirii" şi cea de 2,40 lei care reproduce staţia de metrou „Eroilor" reprezintă o operă-simbol legată de modernizarea Bucureştiului.

Concepţia Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cu privire la rolul hotărîtor al ştiinţei, învăţămîntului şi culturii în formarea şi dezvoltarea conştiinţei revoluţionare a omului nou, cu o pregătire înaintată despre lume şi societate, a fost reflectată în numeroase emisiuni filatelice printre care menţionăm : două emisiuni privind oamenii de ştiinţă au fost puse în circulaţie la 24 iunie 1968, una se referă la „100 ani de la naşterea savantului Emil Racoviţă" şi a doua „100 ani de la naşterea lui Ion Ionescu de la Brad". De asemenea, emisiunea intitulată „Aniversări" (III) compusă din 2 mărci poştale realizate în policromie, puse în circulaţie la 20 decembrie 1971, redă pe Matei Millo şi Nicolae Iorga, precum şi emisiunea „Cercetători români în zonele polare", alcătuită din 6 valori dantelate, realizate în policromie, puse în circulaţie în iulie 1986. Compoziţia grafică a fiecărei mărci este completată cu textele explicative privind anii, zona de cercetare, numele cercetătorului, precum şi Poşta

Română și valoarea nominală respectivă a mărcii. Emisiunea „Compozitori și muzicieni români", compusă din 6 mărci poștale dantelate a fost pusă în circulație la 20 septembrie 1981, iar cea intitulată „Interpreți vestiți ai teatrului românesc", realizată în 8 valori, a fost pusă în circulație la 27 februarie 1983.

Reproducerile de artă au făcut obiectul multor emisiuni de mărci poștale, dintre care redăm pe cea intitulată „Mărci cu reproduceri de artă din Galeria Națională", compusă din 6 mărci poștale, realizate în policromie, dantelate, puse în circulație la 25 iulie 1966. Din emisiunile cu tema „Aniversări istorice", remarcăm pe cea intitulată „500 de ani de la bătălia lui Ștefan cel Mare de la Vaslui", realizată pe o singură marcă poștală, dantelată, pusă în circulație la 25 februarie 1975, iar la 15 iulie același an, Poșta a pus la dispoziția filateliștilor emisiunea intitulată „375 ani de la prima unire politică a țărilor române sub Mihai Viteazul", alcătuită din 3 mărci poștale dantelate și o colită nedantelată, toate realizate în policromie ; marca de 55 bani redă chipul lui Mihai Viteazul, cea de 1,20 lei reproduce pictura lui Theodor Aman intitulată : „Solii turci aduc daruri lui Mihai Viteazu" și marca poștală cu valoarea de 2,75 lei care reproduce pictura lui Theodor Aman intitulată „Mihai Viteazu la Călugăreni". Colița acestei emisiuni, cu valoarea nominală de 10 lei, redă statuia lui Mihai Viteazul din București. La 25 aprilie 1977 a fost pusă în circulație emisiunea „Centenarul Independenței de Stat a României", alcătuită din 6 mărci poștale dantelate și două colițe : una dantelată care redă bătălia de la Grivița și a doua nedantelată care reproduce „Trecerea trupelor române în Dobrogea — litografie de epocă", toate realizate în policromie. Și, în sfîrșit, la 30 noiembrie 1983 a fost pusă în circulație emisiunea „65 ani de la făurirea statului național unitar român (1918—1983)" alcătuită din 2 mărci poștale realizate în policromie ; valoarea de 1 leu redă „Tricolorul și Stema Patriei" și valoarea de 2 lei „Clădirea Marii Adunări Naționale".

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român din vara anului 1965 a marcat o nouă etapă în activitatea partidului nostru ca forță politică conducătoare, devenind centrul vital și conștiința întregii națiuni, de la care radiază energia și căldura revoluționară, care dinamizează procesul de edificare și perfecționare a orînduirii noastre socialiste, întreaga activitate economico-socială. În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea, Poșta română a redat prin emisiuni filatelice aniversările partidului și anume : o frumoasă emisiune compusă din 3 mărci poștale a fost pusă în circulație la 8 mai 1971 cu prilejul semicentenarului Partidului Comunist Român ; la 22 mai 1981 a fost pusă în circulație marca poștală policromă cu prilejul aniversării a 60 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, iar în mai 1986 a fost pusă în circulație marca poștală policromă cu prilejul a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român (1921—1986).

Congresele și conferințele naționale ale partidului au fost reflectate în interesante emisiuni filatelice, cum este Congresul al XIII-lea, oglindit de o coliță nedantelată cu marca poștală dantelată în centru. Pe coliță, avînd fondul albastru, sînt reproduse ctitorii ale epocii de aur „Nicolae Ceaușescu", iar pe marca din centrul coliței, realizată în policromie, în partea de sus este reprodusă stema P.C.R., în centru sînt drapelele partidului și statului nostru între care a fost tipărit : „Al XIII-lea Congres al P.C.R.", în partea de jos valoarea de 10 lei și Poșta Română, iar sub cadrul liniar 1984 și realizatorul machetei Aurel Popescu. În partea superioară a coliței este redat „Al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român", iar la bază „București 19—23 noiembrie 1984". Cu prilejul Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, în 16 decembrie 1982 au fost puse în circulație două mărci poștale realizate în policromie ; pe marca cu valoarea nominală de 1 leu în prim-plan pe două panglici reprezentînd steagul partidului și tricolorul patriei, se află lucrarea „Programul Partidului Comunist Român" în partea superioară stema P.C.R., iar pe marca poștală cu valoarea nominală de 2 lei în prim-plan sînt aceleași panglici, ca și pe prima, un spic de grîu și o carte deschisă simbolizînd Programul P.C.R.

Aniversarea a 70 de ani de viață și a peste 55 de ani de activitate revoluționară a secretarului general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la 26 ianuarie 1988, a fost marcată de o frumoasă marcă poștală realizată în policromie, avînd portretul tovarășului Nicolae Ceaușescu, la baza căruia sînt lauri, iar sub aceștia „Poșta Română" și valoarea nominală „2 L".

În contextul marilor deschideri pe care Congresul al IX-lea al partidului le-a asigurat întregii dezvoltări politice, economice, sociale și culturale a României se înscrie și activitatea sport-turism, reflectată pe larg în multe emisiuni filatelice printre care : campionatele olimpice și mondiale de fotbal, jocurile olimpice de vară și de iarnă, campionatele europene de box, campionatele mondiale de lupte greco-romane și de hochei pe gheață și olimpiade, balcaniade de șah, universiade de tenis, precum și multe altele. O emisiune care reflectă, spre exemplu, Campionatul mondial de fotbal din 1982 este cea pusă în circulație la 28 decembrie 1982, realizată în policromie, formată din 6 mărci poștale dantelate, precum și din 2 colițe ; una dantelată numerotată cu negru și una nedantelată numerotată cu roșu. Interesantă este și emisiunea privind medaliile obținute la Jocurile Olimpice de la Montreal din 1976 compusă din 7 valori dantelate și 2 colițe din care una dantelată numerotată cu negru și una nedantelată numerotată cu roșu, toate redînd poziții din competițiile practicate de sportivi români. Campionatul mondial universitar de handbal masculin a X-a ediție — România 1987 a fost oglindit într-o emisiune pusă în circulație în luna iulie 1987,

formată din 6 valori, realizate pe un fond de culoare, fiecare marcă ilustrează în prim-plan cîte o ipostază dinamică, specifică jocului de handbal masculin. Valorile nominale de 50 bani, 2 lei și 4 lei sînt paginate vertical, iar cele de 1 leu, 3 și 5 lei pe orizontală. Compoziția grafică a fiecărei mărci este completată cu emblema universiadei și cu textele : „Campionatul Mondial Universitar de handbal masculin — a X-a ediție — România campioană mondială", Poșta Română și valoarea nominală respectivă.

Instructivă este și emisiunea intitulată „Turism" pusă în circulație la 15 aprilie 1971, compusă din 6 mărci poștale dantelate realizate în policromie, care redau principalele elemente din baza noastră turistică. De asemenea, emisiunea „Monumente istorice" pusă în circulație la 29 iunie 1967 constituie o componentă a bazei turistice românești. Atît seria alcătuită din 6 valori dantelate, cît și colița nedantelată a acestei emisiuni redau monumente istorice de pe harta țării noastre. Unele elemente din baza noastră turistică sînt redate prin emisiunea „Obiective turistice", alcătuită din 6 mărci poștale și o coliță dantelată realizate în policromie și puse în circulație la 20 iulie 1978. Mărcile poștale din această emisiune redau Delta Dunării, Castelul Bran, Moldovița, Peștera Muierii (Paring), Poiana Brașov și Mangalia, iar colița reproduce vechiul turn din Cetatea Strehaia. Și emisiunea „Peșteri din R. S. România", alcătuită din 6 mărci poștale dantelate realizate în policromie, puse în circulație la 25 august 1978 se aliniază bazei noastre turistice prin redarea celor mai interesante peșteri din Munții Carpați, Mehedinți și Motru.

Politica externă a partidului și statului nostru, obiectivele și direcțiile ei de acțiune, inițiativele și demersurile de largă rezonanță internațională ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, concepția sa cu privire la o nouă gîndire în abordarea și soluționarea problemelor vitale ale omenirii, pacea, dezarmarea, securitatea, noua ordine economică internațională, lichidarea subdezvoltării au făcut obiectul numeroaselor emisiuni filatelice. Pacea și securitatea au fost reflectate în frumoase emisiuni filatelice privind Conferințele pentru securitate și cooperare în Europa (C.S.C.E.), lupta pentru pace și colaborare între popoare. Astfel, emisiunea pusă în circulație la 1 octombrie 1973 a fost realizată în bloc de 6 (2 serii a cîte 2 mărci + 2 vinete), toate în policromie ; marca de 2,75 lei are desenul „Europa ; floare — desen simbolic", iar cea de 5 lei „Europa; arbore — desen simbolic". Interesantă este colița nedantelată realizată în policromie care simbolizează „10 ani de la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa — C.S.C.E.", pusă în circulație la 25 septembrie 1982. Pe această coliță este redată harta Europei, pe care sînt indicate simetric, lîngă marcă, denumirile țărilor participante la Conferință, un curcubeu care începe în partea de sus, trece peste marca poștală și se termină în partea dreaptă jos a coliței. Manșeta este completată cu textele „10 ani de la Con-

ferința pentru Securitate și Cooperare în Europa" și „Bruxelles 1972 — Madrid 1982". Marca poștală din centrul coliței redă — 10 ani C.S.C.E., valoarea nominală de 10 lei și Poșta Română.

Lupta pentru pace este reflectată filatelic pe marca poștală realizată în policromie cu grafica „Mînă desenînd porumbelul păcii", pusă în circulație la 23 iunie 1974 cu prilejul a 25 ani de la crearea mișcării mondiale și naționale pentru apărarea păcii, precum și prin emisiunea intitulată „Anul Internațional al Păcii" formată dintr-o coliță pusă în circulație în septembrie 1986, realizată în 6 culori la dimensiuni de 78/90 mm, cu marca poștală dantelată de 42/54 mm în centru. Compoziția grafică a acestei colițe ilustrează globul terestru pe care sînt trasate coordonatele geografice principale, în partea din dreapta a globului, deasupra Ecuatorului, este trasat conturul hărții Republicii Socialiste România realizat printr-o panglică în culorile porumbelului alb al păcii, în zbor, avînd aripa dreaptă deschisă peste cadrul mărcii, pe latura manșetei exterioare din partea de sus a coliței. Silueta porumbelului de pe marcă se desprinde din elemente albastre ale fundalului de cer, cu nori albi, fundal ce se continuă și pe manșeta exterioară a coliței. Marca este completată cu textele Poșta Română și valoarea nominală de 5 lei. Manșeta de încadrament ilustrează porumbei albi în zbor, ce se desprind din elementele fundalului de cer, într-un plan mai îndepărtat, iar în partea de jos a manșetei, sub cadrul mărcii, apar emblema Anului internațional al păcii și textul „1986 — Anul internațional al păcii".

Frumoasele emisiuni filatelice intitulate : „Colaborarea cultural-economică intereuropeană" sînt realizate în policromie, în blocuri de cîte 4 mărci poștale dantelate, fiecare marcă cu valoarea nominală de 3 lei, blocurile fiind încadrate de o manșetă exterioară cu textele respective, iar la baza fiecărui bloc s-a realizat numerotarea. Emisiunea pusă în circulație în martie 1985, spre exemplu, are ca tematică „Muzica". Grafica celor 8 mărci care compun blocurile ilustrează clădirea Operei Române din București și a altor clădiri ale operelor de prestigiu din Europa, avînd în prim-plan portretul celui mai reprezentativ compozitor al operei respective.

*

O retrospectivă a drumului parcurs de poporul nostru după Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, demonstrează cu neasemuită convingere că, sub conducerea înțeleaptă a ilustrului ctitor de eră nouă, tovarășul Nicolae Ceaușescu, partidul nostru, eroicul popor român, angajat cu hotărîre, dăruire și nețărmurit devotament în marea epopee națională a edificării socialismului și comunismului pe pămîntul scump al patriei, va dobîndi noi și însemnate victorii, va face pași tot mai importanți spre realizarea visului de aur al omenirii — comunismul !

Gheorghe IAMANDI

TREI DECENII DE ACTIVITATE FILATELICĂ ÎN ROMÂNIA

Anul acesta se împlinesc 30 ani de la înființarea Asociației Filateliștilor din România (A.F.R.), ca organizație obștească ce înmănunchiază pe iubitorii mărcilor poștale din patria noastră.

După cum ne este cunoscut, țara noastră nu a fost lipsită nici în trecut de societăți filatelice, mai mari sau mai mici, acționînd pe cont propriu, cu o viață mai mult sau mai puțin efemeră, și care informau și instruiau filateliștii, printr-o presă cu tendințe capitaliste.

Niciodată, însă, nu a fost concepută constituirea unei organizații obștești, care să grupeze colecționarii de mărci poștale de pe întreg cuprinsul țării.

În 1958, odată cu apropierea unui veac de la apariția primelor mărci poștale românești și a înființării Poștei de Stat, s-a ridicat în cadrul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor (M.T.Tc.) problema pregătirii acestui eveniment major, în viața țării noastre, printr-un ansamblu de manifestări între care organizarea în Capitală a unei expoziții filatelice internaționale, problemă care a fost atribuită, de conducerea ministerului, Direcției Generale a Poștelor. N-a fost deloc ușor.

Cu sprijinul Direcției Generale P.T.T. s-a organizat în Capitală o premergătoare Expoziție filatelică, „BUCUREȘTI '58", cu scop de trecere în revistă și de inventariere, în același timp, a fondului filatelic expozițional care urma să participe în competiția internațională, ce se pregătea pentru prima dată în cea de a doua parte a anului jubiliar, „CENTENARUL MĂRCII POȘTALE ROMÂNEȘTI ȘI AL POȘTEI DE STAT".

Rezultatul primei expoziții a fost satisfăcător, selecționîndu-se un număr de colecții din întreaga țară cu un material cu care ne puteam prezenta într-o competiție internațională. Dar problema era cu totul departe de a fi rezolvată sub toate aspectele.

Una din marile dificultăți a constituit-o întemeierea unei organizații filatelice în tînăra noastră Republică Populară.

După mai multe dezbateri, organizația filatelică a fost concepută în cadrul conducerii M.T.Tc., ca un organ autorizat al tuturor filateliștilor din țară, cu personalitate juridică și fără scop lucrativ.

Propunerea, însușită de forurile superioare de partid și de stat, a dus la înființarea Asociației Filateliștilor din România, care să funcționeze în Capitala țării, sub îndrumarea M.T.Tc. — Direcția Generală P.T.T., pe baza unui Statut aprobat de Adunarea Generală a Filateliștilor.

Patrusprezece membri fondatori * au semnat în ziua de 17 iulie 1958 la Notariatul Principal de Stat din Capitală, pe baza Hotărîrii Consiliului de Miniștri 833/18.VI.1958, actul constitutiv al înființării Asociației Filateliștilor din România cu nr. 5212.

Pentru rezolvarea sarcinilor, care erau de îndeplinit pentru sprijinirea directă și efectivă a muncii practice de organizare a Expoziției centenarului mărcii poștale, au fost desemnați, ca președinte al primei Asociații a Filateliștilor, prof. dr. Mihail Ghermănescu și, ca secretar, general Ștefan Ralescu.

La 15.XI.1958, a avut loc marea manifestare filatelică internațională a „Centenarului mărcii poștale românești și a Poștei de Stat", găzduită în impunătorul Palat al fostei Poște Centrale din Capitală.

Expoziția a avut un răsunet puternic în străinătate și, în mod deosebit în țară, mobilizînd mase largi de filateliști către o filatelie constructivă, în vederea educării oamenilor muncii și a tineretului în spiritul dragostei față de patrie, a devotamentului față de construirea socialismului, a întăririi apropierii între popoare, pentru pace și prietenie.

După înființarea A.F.R., între principalele probleme care au preocupat activitatea asociației, au fost obținerea unui sediu central, organizarea filialelor sale, organizarea de expoziții filatelice, înființarea unei biblioteci centrale A.F.R., dar în mod cu totul deosebit, a fost interesată în conținutul filatelic al mărcilor poștale.

Ca urmare a unei gospodăriri chibzuite și economice, A.F.R. a avut satisfacția ca, spre finele anului 1971, în plin centrul Capitalei să devină proprietara unui prestigios imobil încăpător și reprezentativ în care au fost cuprinse serviciile sale centrale (secretariat, financiar-contabilitate, biblioteca cu sala de lectură, schimbul filatelic internațional precum și spațiile necesare pentru a putea organiza expoziții ocazionale și noi forme de activitate).

Dacă în marea lor majoritate obiectivele aflate în centrul atenției A.F.R. au fost atinse, în schimb pregătirea unor exponate filatelice bine inspirate și cu idei bogate, axate în primul rînd pe mărci poștale și piese filatelice românești emise după proclamarea

---

* Alexandru Ion Antoniu, Matecscu Cornelia, Tripcovici Nicolae, Ralescu Ștefan, Botez Laurențiu, Rașeev Sergiu, Herscovici Moritz-Mișu, Popovici Mihail, Radu Emil, Surjicov Vsevolod, Soare Ion, Simici Pavel, Ghermănescu Mihail și Melnic Teodor.

republicii, material care să dea posibilitatea ca filatelia română să-şi ofere modesta sa contribuţie la sarcinile trasate pentru formarea unei conştiinţe socialiste, A.F.R. a trebuit să-şi susţină cu multă perseverenţă punctul său de vedere în cadrul Comisiei filatelice, pentru ca marca poştală românească să aibă un conţinut accentuat educativ, pentru ca să poată ajuta mai mult în munca de educaţie şi culturalizare politico-socialistă, prin filatelie.

Din acest punct de vedere, deosebirea între trecut şi prezent a reieşit în mod evident.

Pentru viitor, succesul sarcinilor A.F.R. depindea pe de o parte de conţinutul emisiunilor poştale tipărite prin grija Direcţiei Generale P.T.T., iar, pe de alta, de sprijinul efectiv al filateliştilor, de înţelegerea lor şi a rolului constructiv al unei filatelii de tip nou.

Potrivit îndemnului ce a emanat din cuvintele secretarului general al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu, politica de emisiuni filatelice a trebuit să se alinieze luptei pentru creşterea conştiinţei socialiste româneşti multilateral dezvoltate în sensul realizării mai multor emisiuni filatelice legate de trecutul nostru multimilenar, de luptă apropiată sau îndepărtată a poporului, de cultura română şi de frumuseţile patriei, de lupta antifascistă şi de mişcarea revoluţionară, comunistă, ilegală a poporului, în frunte cu partidul nostru. Deci, mai puţine flori, insecte, faună sau alte teme filatelice fără importanţă majoră.

Studiul mărcilor poştale româneşti se îmbină în primul rînd cu studiul istoric al patriei, cu dorinţa de a-i cunoaşte şi prezenta mai bine trecutul multimilenar, şi nu mai puţin prezentul. Majoritatea colecţionarilor români îmbină studiul mărcilor poştale cu cel al istoriei patriei, cu legitima dorinţă de a cunoaşte mai bine momentele cele mai semnificative din trecutul glorios al patriei noastre.

Aceste aspecte s-au accentuat în cei 30 ani ai A.F.R., însă, în modul cel mai deosebit, în perioada de profunde şi structurale prefaceri înnoitoare, deschise de Congresul al IX-lea al P.C.R. din 1965, s-au extins şi perfecţionat şi în domeniul activităţii filatelice. Acesta a fost punctul de plecare în care, din iniţiativa secretarului general al P.C.R. tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi activitatea filatelică a cunoscut o puternică diversificare, emisiunile filatelice româneşti alcătuind astăzi mesaje în lupta pentru pace şi prietenie şi de înnoire revoluţionară în toate compartimentele vieţii — industrie, agricultură, ştiinţă, tehnică, literatură, artă, muzică, educaţie fizică şi sport şi, în special, în istoria patriei noastre, în cea mai fertilă şi mai glorioasă epocă din străvechea existenţă românească.

Avîntul inaugurat de Congresul al IX-lea al P.C.R. a reprezentat într-o etapă scurtă un intens efort constructiv, epoca pe care poporul o numeşte cu legitimă mîndrie pentru legendarul său ctitor „Epoca Nicolae Ceauşescu", epoca unei remarcabile prefaceri şi în domeniul filatelic.

În această perioadă, Poșta română s-a preocupat intens de realizarea unor emisiuni poștale care să oglindească filatelic alcătuirea unei istorii a patriei noastre. Astfel, noile emisiuni filatelice au umplut numeroase goluri în fondul existent al emisiunilor poștale românești, începînd cu epoca străveche a culturii Hamangia, din care se detașează celebra lucrare geto-dacă „Gînditorul de la Cernavodă" urmată de cultura Criș-Maramureș, reprezentată prin vase de aur, ceramică și monede daco-romane, apoi tezaurul dacic din cultura Cucuteni-Iași, în care strălucește splendidul „Coif de aur" sau emisiunea filatelică „2050 ani de la făurirea statului dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista".

Epoca veche a fost și este de asemenea bine reprezentată de Poșta română, ca de altfel și epocile medie și modernă și începutul epocii contemporane, prin emisiuni de o deosebită acuratețe filatelică, între care citâm marca poștală reproducînd lucrarea în marmură „Șarpele Glycon"; descoperită în 1962 la Tomis—Constanța sau celebra emisiune filatelică a „Tezaurului de la Pietroasele—Buzău", ambele datînd din epoca veche sec. I—IV era noastră. Epoca contemporană și, în special, perioada de după cel de al IX-lea Congres al P.C.R. este epoca de înflorire a patriei noastre, „Epoca Nicolae Ceaușescu", bogat reprezentată prin emisiuni de înaltă ținută filatelică.

Dintre emisiunile poștale ale acesteia, citâm Congresele P.C.R. (X—XIII), Conferința Națională a P.C.R. din 1982 precum și „Aniversarea zilei de naștere și a peste 55 ani de activitate revoluționară", care-l situează pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R. și președintele Republicii Socialiste România, ca erou între eroii neamului, genial strateg și ctitor al României socialiste moderne.

Astfel, în această perioadă s-au realizat de Poșta română emisiuni filatelice care au prezentat sub toate aspectele frumusețile patriei, actuala arhitectură și industrie românească, baraje și hidrocentrale. culminînd cu marile realizări economice: mecanizarea agriculturii, Transfăgărășanul, Canalul Dunăre—Marea Neagră și metroul bucureștean.

Emisiunile au cunoscut etape importante și, în proporții de masă, au popularizat, în special în plan expozițional, aspectele cele mai variate ale istoriei multimilenare a trecutului patriei noastre dar și evenimentele filatelice ale vieții românești din epoca contemporană.

În acest an 1983, cînd toată suflarea filatelică sărbătorește 30 ani A.F.R., putem afirma că asociația noastră este încă tînără și în plină dezvoltare. Avem un fond filatelic care pune accentul după cum am văzut pe conținutul cultural și politico-educativ al filateliei care ne-a îngăduit și ne îngăduie să scontăm pe realizări expoziționale, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României", și mai frumoase de aici înainte.

Pornită de la cei paisprezece membri fondatori, Asociația grupează azi, în toate filialele județene și în Capitala țării, circa 60 de mii de membri A.F.R. cu cotizația la zi, prezentîndu-se ca un organism cu o activitate culturală și politico-educativă unanim recunoscută, manifestîndu-și din plin activitatea pentru înfăptuirea Hotărîrilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale a P.C.R., pentru transpunerea în viață a tezelor, orientărilor și indicațiilor secretarului general al P.C.R., președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cuprinse în magistrala expunere din 29 aprilie 1988.

Pe plan internațional, încă din anul 1959, cînd A.F.R. a fost admisă ca membră în cadrul Federației Internaționale Filatelice la Congresul F.I.P. de la Hamburg, ea s-a afirmat ca un membru deosebit de activ al federației, fiind prezentă și participînd constructiv la lucrări în toate congresele anuale F.I.P. Reprezentanți ai filateliei românești au fost aleși atît în forurile de conducere ale F.I.P., cît și în juriile internaționale și mondiale patronate de F.I.P., cîștigînd stima și aprecierea acestor foruri.

Nu mai puțin numeroase colecții românești au luat parte la expoziții filatelice mondiale și internaționale patronate de F.I.P., dobîndind un mare număr de distincții pe treptele superioare ale palmareselor.

De asemenea, A.F.R. a luat parte cu regularitate la tradiționalele expoziții filatelice ale asociațiilor din țări socialiste ca: „Socfilex", și „Aerosocfilex" sau a țărilor balcanice „Balcanfila", unele din acestea fiind organizate și în țara noastră.

În țară, în cei 30 ani ai A.F.R., au fost organizate numeroase expoziții județene, interjudețene și republicane pe ramuri ale filateliei precum și expoziții care au întreținut vie pasiunea noastră filatelică, contribuind printr-un larg schimb de experiență la ridicarea conținutului colecțiilor românești. De asemenea, în colaborare cu Asociația Studenților Comuniști din România, în ediții succesive au fost organizate expoziții filatelice „Studentfila" iar în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, încă din 1971 au fost inițiate expoziții anuale „Cravatele roșii cu tricolor", care au constituit în arena competitivă un puternic imbold pentru crearea unui climat propice de popularizare a mărcilor poștale românești.

Tot în cursul celor 30 de ani ai A.F.R., au fost ținute o seamă de comunicări în cadrul Cercului de studii filatelice și de istorie poștală, preluate și de alte filiale mari din țară, care au prilejuit numeroase discuții legate de marca poștală românească.

În același timp, revista „Filatelia", organul de presă cultural și politico-educativ al Asociației Filateliștilor pentru colecționarii români, oferindu-se celor peste 30 de țări în schimbul altor publicații, este mijlocul de largă popularizare a mărcii poștale românești și nu mai puțin de informare publică privind viața filatelică internă

și internațională și de perfecționare a activității în toate compartimentele mișcării filatelice, căutînd să răspundă cît mai bine dorințelor filateliștilor noștri.

Ultimele decenii și în special anii de după cel de al IX-lea Congres al P.C.R. au schimbat și vor schimba structural, în domeniul filatelic expozițional, reprezentarea istoriei patriei noastre, pentru care filateliștii români poartă în suflete o adîncă dragoste, pentru patria socialistă care a cunoscut un salt fără precedent în istorie.

Ing. Mihail POPOVICI (A.I.J.P.)

ANIVERSĂRILE A. F. R.

Despre înființarea la 15 noiembrie 1958, cu prilejul sărbătoririi Centenarului mărcii poștale românești, a Asociației Filateliștilor din R. S. România, după ce, în lunile premergătoare, se constituiseră în toată țara cercuri filatelice și, mai tîrziu, filiale A.F.R., s-a scris mult atunci, în acel moment aniversar, precum și cu diferite prilejuri ulterioare.

Ne propunem aici să evidențiem amploarea cu care s-a cinstit, periodic, împlinirea unui număr „rotund" de ani de la constituirea Asociației Filatelîștilor din Republica Socialistă România.

1963

Evenimentul a trecut aproape neobservat.

În nr. 11/1963, revista publică editorialul „Ziua mărcii poștale românești", sub semnătura președintelui de atunci al A.F.R., Emanoil Țiulescu. Sînt amintite toate emisiunile poștale apărute în anul respectiv, cele mai importante expoziții filatelice la care au participat colecționarii români, dar nu se spune un cuvînt despre împlinirea a 5 ani de la constituirea A.F.R. Și totuși, editorialul din nr. 7 este intitulat „Cercul filatelic raional «T. Vladimirescu»" a sărbătorit 5 ani de activitate", iar în editorialul din nr. 4, ing. Grigore Marin, pe atunci adjunct al ministrului Transporturilor și Telecomunicațiilor, amintește în cuvîntarea sa la Conferința A.F.R. din 30.3.63. de împlinirea a 5 ani de la înființarea A.F.R. În sfîrșit, în nr. 12 al „Filateliei", o pagină este rezervată manifestărilor filatelice prilejuite de cea de-a cincea sărbătorire a Zilei mărcii poștale românești, la București și la Bacău.

1968

Sărbătorirea a 10 ani de la constituirea A.F.R. a fost menționată încă în hotărîrile celei de-a II-a Conferințe A.F.R. : „12. Pentru sărbătorirea unui deceniu de la înființarea A.F.R. și cu prilejul celei de-a 10-a ediții a Zilei mărcii poștale românești, se va organiza la Timișoara Expoziția „Națională '68" pentru tineret".

În nr. 10/1968 al revistei „Filatelia", președintele de atunci al A.F.R., g-ral col. (r) Constantin Smirnov, publică editorialul „Zece ani", în care face bilanțul activității filatelice românești. Numărul membrilor A.F.R. ajunsese la 40 000 dintre care 17 000 erau tineri.

În nr. 12/1968 al revistei „Filatelia", o pagină întreagă este rezervată primelor impresii de la „Națională" de tineret deschisă la 10.11.68, la Casa Armatei din Timișoara. Au participat 137 colecții trimise din 21 județe ale țării. Din păcate, vreo 10 exponate nu au putut fi prezentate, din lipsă de spațiu. S-au expus 10 colecții colective, ale unor cercuri filatelice școlare sau pionierești. Din 89 participanți, 58 au fost băieți și 31 fete. În nr. 1/1969, „Națională" de tineret a fost comentată tehnic. De remarcat că înaintea expoziției de la Timișoara, în numeroase orașe ale țării au avut loc manifestări filatelice preliminare (Deva etc.).

1973

Împlinirea a 15 ani de la înființarea A.F.R. s-a sărbătorit în devans, cu prilejul Plenarei Consiliului A.F.R. din 21 iulie 1973. În aceeași perioadă a fost deschisă, la Ateneul Român, cea de-a III-a ediție a Expoziției „Socfilex", dedicată celei de-a 15-a aniversări a A.F.R. Plenara a adoptat următoarea hotărîre : „Pentru a evidenția meritele deosebite ale unor membri ai A.F.R. în activitatea filatelică, cu ocazia aniversării a 15 ani de la înființarea A.F.R., plenara Consiliului Central A.F.R. din 21 iulie 1973 HOTĂRĂȘTE :

Se instituie Insigna de onoare — clasa de aur și clasa de argint — care se va decerna de către Comitetul Executiv A.F.R. filateliștilor care s-au evidențiat pentru activitate filatelică deosebită". Aceste insigne s-au decernat chiar în după-amiaza zilei de 21.7.73, în cadrul unei ședințe solemne. Insigna de aur a fost acordată celor 6 președinți ai asociațiilor filatelice prietene reprezentate la „Socfilex", precum și la 25 filateliști români, între care : prof. V. Arnăutu, prof. V. Berezovschi, general locot. (r) C. Celărianu, dr. ing. Ilie Demetrescu, L. Dengel, general maior (r) C. Doncea, dr. V. Neaga, dr. R. Panaitescu, av. D. Pașșalega, ing. D. Popadiuc, ing. M. Popovici, av. Gr. Racoviceanu, dr. V. Schiopârlan, prof. ing. S. Rașeev, general col. (r) C. Smirnov, C. Spineanu, dr. N. Tripcovici. Insigna de argint a fost acordată unui număr de 29 filateliști, între care : L. Belcea, D. Biala, ing. Gh. Cicirean, I. Chioreanu, col. dr. T. Danieliuc, ing. K. Dragomir, ing. M. Gheorghe, O. Luchide, I. Micu, T. Melnic, N. Munteanu, Gh. Negulescu, Alfred Nicolau, prof. dr. ing. D. Rașeev, N. Tîrnăveanu.

Menționăm că la vernisajul expoziției au participat adjuncții ministrului M.T.Tc., Ministerului de Externe, prim-viceprimarul Capitalei ș.a.

Revista „Filatelia" a comentat pe larg această sărbătoare în nr. 8/1973, reproducînd și plicul ocazional realizat cu acest prilej.

1978

Între 12 și 19 noiembrie, Ateneul Român, Sala Mică a Palatului R.S.R. și sediul A.F.R. din str. Boteanu au găzduit Expoziția „Națională '78", organizată pentru a sărbători 20 ani de la constituirea A.F.R. A fost cea mai mare expoziție națională organizată pînă atunci în România. Din circa 500 cereri de înscriere, s-au selecționat într-o primă etapă 371 colecții, dintre care, la o a doua triere, s-au reținut 140 exponate, dintre care 6 au obținut rang de aur, 18 vermeil (dintre care 2 colecții din străinătate : George Pataki și Ștefan Pliško — R.S.C.) etc. S-au acordat unor activiști de frunte ai A.F.R. diploma de onoare a asociației. A avut loc și un simpozion, la care au prezentat comunicări : dr. V. Șchiopârlan, prof. dr. C. Danciu, dr. N. Tripcovici, C. Spineanu, lt. col. Florea Constantin și prof. dr. V. Puchiță. La vernisajul expoziției, corul Școlii Generale nr. 112 a cîntat „Noi îndrăgim filatelia" de Aurel Giroveanu.

Pe atunci, A.F.R. avea 60 000 membri. Cu numai două decenii în urmă, I. S. Antoniu, Corneliu Mateescu, L. Botez, Sergiu Rașeev, Teodor Melnic, N. Tripcovici, St. Ralescu, M. Herșcovici, Mihail Popovici, Emil Radu, Pavel Simici, Ion Soare, Vsevolod Surjicov și M. Ghermănescu semnaseră actul de constituire al A.F.R.

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări A.F.R., Comitetul Executiv A.F.R. și-a exprimat recunoștința față de tovarășul Nicolae Ceaușescu într-o telegramă adresată secretarului general al P.C.R., președintele R. S. România.

Revista „Filatelia" nr. 11 și 12/1978, precum și revistele „Săptămîna", „Cronica" etc. au acordat spații largi comentării modului în care s-a sărbătorit a XX-a aniversare A.F.R.

1983

Sărbătorirea a 25 de ani de la înființarea A.F.R. a fost separată de Ziua mărcii poștale românești și de a 125-a aniversare a mărcii poștale românești. La 15 noiembrie, Iașul găzduia o republicană, Cluj-Napoca o interjudețeană etc., dedicate toate împlinirii a 125 ani de la apariția primei mărci poștale românești.

25 de ani de la înființarea asociației s-au sărbătorit în cadrul Plenarei Consiliului A.F.R. din 17 decembrie 1983, după ce, la indicația Comitetului Executiv A.F.R., evenimentul fusese cinstit prin simpozioane și expoziții filatelice organizate ad-hoc de cercurile filatelice și filialele județene A.F.R. în întreprinderi, școli, facultăți, case de cultură, cluburi etc.

Plenara Consiliului Central A.F.R. a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu o telegramă în care se dau asigurări secretarului general al P.C.R. că toți cei aproape 100 000 membri ai A.F.R. vor munci cu toată priceperea și abnegația, la locurile lor de muncă și prin mijloacele specifice filateliei, pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Comitetul Executiv A.F.R. a hotărît acordarea, cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a A.F.R., a următoarelor distincții filateliștilor, cercurilor, filialelor, publicațiilor, precum și altor foruri care și-au adus o contribuție deosebită la desfășurarea activității filatelice din România :

— 117 membri de onoare ai A.F.R., distinși cu diploma și insigna de onoare, precum și cu insigna „25 ani A.F.R." ;

— 361 membri distinși cu diploma și insigna de aur, precum și cu insigna „25 ani A.F.R." ;

— 523 membri distinși cu diploma și insigna de argint, precum și cu insigna „25 ani A.F.R.".

Dr. Nicolae NEAGU

PERSPECTIVELE FILATELIEI ROMÂNEȘTI ÎN LUMINA ANIVERSĂRILOR DIN ACEST AN — 1988

Omul nu se poate mulțumi cu prelucrarea a ceea ce-i oferă trecutul, sub formă de experiență și învățăminte, pentru a-și alcătui matricea sa culturală. Asimilînd prezentul, el trebuie să învețe, în egală măsură de la trecut și de la viitor. Înțelepciunea sa constă în abilitatea cu care navighează pe crestele învolburate ale valurilor, formate la întîlnirea unei întregi dezvoltări istorice, cu viitorul tumultuos, în perspicacitatea cu care depistează curenții și mareele ce străbat oceanul așa de agitat al dezvoltării contemporane, în capacitatea de a-și modela existența, folosind aceste forțe, încercînd să le pună în slujba propriilor valori și aspirații.

În acest context, privim și filatelia, arta de a colecționa, această activitate dinamică, în care inteligența, imaginația și spontaneitatea inovațiilor intime, se asociază într-un acord aproape perfect. Pe măsură ce viața cotidiană devine din ce în ce mai complexă, această artă, pe care noi o numim **filatelie**, capătă noi valențe, ce se cer explorate și valorificate.

Sugestiva imagine, proiectată asupra lumii fantastice a colecționarului, deschide, fără obstacole sau suspiciune, toate frontierele universului, declanșînd în trecerea sa plăcere și interes, făcînd să vibreze particulele cele mai pasionante ale sufletului uman.

* * *

Filatelia românească sărbătorește în acest an două importante evenimente :

— 130 de ani de la apariția primelor mărci poștale românești, celebrele „Cap de bour", devenite mari rarități ale unor muzee poștale și renumite colecții.

— 30 de ani de la înființarea Asociației Filateliștilor din România.

Despre aceste evenimente vor scrie alți autori, probabil în funcție de implicațiile ce le-au avut sau le au în desfășurarea lor, de sursele de informare privind cunoașterea cît mai exactă a circumstanțelor apariției, respectiv constituirii, și talentului de a le împărtăși publicului, auditor sau cititor.

Filatelia poate fi și trebuie considerată ca o importantă sursă de cultură, ca o preocupare capabilă să folosească în mod judicios o parte din timpul destinat unor îndeletniciri plăcute.

În același timp, filatelia nu poate fi concepută, nu poate exista fără marca poștală, și nu numai fără ea, ci și fără instituțiile care o editează și difuzează.

Cu privire la prima afirmație, *filatelia sursă de cultură*, o sursă inepuizabilă de cunoștințe și învățăminte. A colecționa și a studia mărcile unei țări sau alte efecte poștale ce intră în sfera preocupărilor filatelice (de ex. întregurile poștale etc.), înseamnă a cunoaște, relativ fără mari eforturi intelectuale, istoria țării respective, transformările sociale, politice și economice, obiceiurile și tradițiile, folclorul, personalitățile, operele de artă cele mai reprezentative, fauna și flora specifică, precum și vicisitudinile pe care le-a traversat de-a lungul timpului.

Trebuie reținut faptul că filatelia oferă, mai ales pentru tineret, dar și pentru oricine este dornic să se instruiască, posibilitatea de a învăța, împletind utilul cu plăcutul ; este o instruire lentă, care se face pe nesimțite, aș spune insidios. În plus, filatelia dezvoltă perseverența și răbdarea.

Nu putem trece cu vederea nici valoarea pedagogică a filateliei, întrucît colecționarul devine mai ordonat, mai sistematizat în ceea ce adună, mai econom, investindu-și adesea micile economii, ca o opțiune preferabilă față de țigări, alcool etc.

Un filatelist, ordonîndu-și materialul filatelic, respectiv organizîndu-și colecția și mai ales cînd este vorba de un exponat este proiectant și constructor în același timp, adică întîi își întocmește un plan, pe baza unui studiu temeinic asupra temei și materialului filatelic și apoi transpune în fapt ceea ce are în plan, organizîndu-și colecția. Ambele operațiuni constituie o certă muncă de creație.

Argumentele de pînă acum cred că ne permit să considerăm filatelia ca o autentică sursă de cultură.

Dovada elocventă a acestor însușiri este și faptul că însăși UNESCO, ca organizație specializată a O.N.U., face multă publicitate filateliei, prin emisiunile filatelice pe care le scoate, reproducînd valori artistice și culturale din tezaurul universal.

Folosirea timpului destinat unor îndeletniciri utile, poate fi considerată ca a doua însușire fundamentală a filateliei. Colecționarea mărcilor poștale și a altor piese filatelice (întreguri poștale, ilustrate maxime, plicuri „prima zi" etc.), oferă și prilejul unei destinderi, după orele de serviciu și o descărcare de stress-ul cotidian inevitabil. Se știe că filatelia este folosită, cu efecte binefăcătoare, și în scopuri terapeutice, nu numai pentru bolnavi, ci adesea... și pentru însoțitori.

În ceea ce privește a treia afirmație, filatelia a fost, este și va rămîne în strînsă interdependență cu instituțiile care se ocupă cu editarea și difuzarea mărcilor și efectelor poștale, respectiv cu Administrația poștală. Nu se poate concepe filatelie fără marcă poștală. Trebuie însă să subliniem și contribuția *voluntară* a filateliștilor prin cumpărarea emisiunilor filatelice, la obținerea unor venituri pentru întreprinderile specializate și, în final, pentru bugetul general al statului. Poate este unul din domeniile economiei naționale, în care se obțin beneficii, cu cele mai mici investiții (hîrtie, machete, tipărire, distribuire), fără să includem aici rolul important al mărcii poștale în satisfacerea unor prestări de servicii (pentru transportul și distribuirea corespondenței), care constituie un capitol cu totul aparte.

Filateliștii și respectiv Asociația Filateliștilor din Republica Socialistă România, se bucură de un larg sprijin din partea Direcției Generale a Poștelor, atît în activitatea organizatorică, în efectuarea schimburilor filatelice cu străinătatea, cît și în organizarea și popularizarea unor manifestări filatelice (expoziții, simpozioane etc.), realizarea de materiale filatelice, participarea exponatelor filatelice românești la expozițiile internaționale din străinătate etc.

Sprijinul și îndrumarea Administrației poștale le-am resimțit în foarte multe ocazii, începînd cu memorabila „Expoziție internațională a Centenarului mărcii poștale românești" din anul 1958, an în care mișcarea filatelică românească a căpătat un caracter organizat.

Iată în rezumat, care sînt, după părerea mea, caracteristicile filateliei și interdependența „filatelie-marcă", respectiv „filatelie-poștă".

Trebuie reținut, de asemenea, un aspect foarte important și anume că filatelia este un mijloc eficient de apropiere între oameni, de mai bună cunoaștere și, în ultimă instanță, de prietenie. Însăși cuvîntul „philos", înseamnă : simpatie, dragoste pentru ceva ; ori, cu simpatie și cu dragoste, se pot lega trainice prietenii, se poate duce o acțiune susținută pentru promovarea colaborării între popoare, asigurarea unui climat de încredere reciprocă, de pace și bună înțelegere.

* * *

Cunoscînd toate aceste aspecte, este mai ușor să creionăm unele propuneri, izvorîte și din experiența celor 30 de ani de activitate pe tărîmul filateliei românești organizate, propuneri care, coroborate cu altele, numeroase, ce sînt adunate la A.F.R. sau vor veni pe parcursul acestui an jubiliar, să poată constitui obiective și, implicit, perspective pentru viitoarea dezvoltare a filateliei românești.

Aceste obiective, privite atît în perspectiva apropiată, cît şi în cea îndepărtată, pot cuprinde probleme specifice pentru asociaţie, filiale, cercuri — cu membrii săi şi probleme legate de relaţiile „filatelie — poştă", îndeosebi referitoare la emisiunile de mărci şi efecte poştale, ca obiectiv exclusiv de colecţionare.

Voi încerca o înşiruire a lor, fără o ordine prioritară :

1. O largă popularizare prin presa scrisă (cu rubrici permanente la ziarele centrale şi locale, la unele reviste), radio şi televiziune, a emisiunilor filatelice (conţinutul acestora şi mai puţin caracteristicile, dimensiunile, hîrtia etc.), a manifestărilor filatelice şi a activităţii la nivelul unor filiale, grupări, cercuri.

2. Organizarea de expoziţii filatelice la nivel de cerc şi filiale, unde începătorii şi tinerii îşi fac „ucenicia", iau primul contact cu realitatea, cu exigenţele publicului vizitator şi, mai ales, ale juriului.

Organizarea de testări (eventual cu premii) în rîndul publicului vizitator, pentru a afla gusturile şi preferinţele acestuia, a trezi curiozitatea şi a stimula interesul pentru filatelie.

Un accent deosebit pentru expoziţii filatelice în şcoli, case ale pionierilor, cluburi muncitoreşti, centre de cultură şi creaţie „Cîntarea României" cu concursuri cu premii, de tipul „Cine ştie filatelie cîştigă".

3. Organizarea eşalonată, la nivel judeţean, interjudeţean şi republican, de expoziţii specializate, pe ramuri filatelice, în vederea selecţionării exponatelor valoroase, sub aspect competitiv, pentru participarea la etape superioare.

În această categorie se includ şi expoziţiile republicane „Cravatele roşii cu tricolor", „Studentfila". Acestea din urmă, ca iniţiativă românească, pot fi organizate şi cu participare internaţională.

4. Organizarea, la 4 ani, de expoziţii naţionale, cu toate clasele de competiţie.

Expoziţiile filatelice naţionale, generale sau specializate (de profil) pot fi prilejuite şi de unele evenimente, aniversări, comemorări,cum ar fi, de exemplu, în 1989 :

— O expoziţie naţională de filatelie tematică dedicată comemorării a 100 de ani de la moartea poetului naţional Mihai Eminescu, la Bucureşti.

— O expoziţie naţională de astrofilatelie, la Botoşani, dedicată „Luceafărului" lui Mihai Eminescu, cu moto :

„Un cer de stele dedesupt,
Deasupra-i cer de stele —.
Părea un fulger ne-ntrerupt
Rătăcitor prin ele".

— O expoziţie omagială, eventual „Studentfila" la Iaşi, dedicată comemorării a 100 de ani de la moartea lui Ion Creangă.

5. Intensificarea colaborării filateliștilor români, respectiv a A.F.R., cu asociații filatelice din alte țări, prin înființarea unor cluburi, cercuri sau grupări bilaterale, de tipul asociațiilor de prietenie bilaterale existente (așa cum au și alte numeroase organizații filatelice din diverse țări), care ar putea înlesni organizarea unor expoziții de popularizare a filateliei românești, a unor expoziții omagiale, pentru personalități de origine română, care și-au desfășurat activitatea sau au încetat din viață în unele din țările respective. Expozițiile respective pot fi ocazionate de aniversarea sau comemorarea unora din aceste personalități, ca de exemplu :

a) Organizarea unei expoziții itinerante cu material filatelic românesc, în Albania, încă în cursul acestui an, cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea DOREI D'ISTRIA, născută Elena Ghica, fiica marelui ban Mihail Ghica, publicistă de reputație europeană (cum o numea Călinescu). Pentru serviciile aduse cauzei albaneze, fruntașii mișcării de renaștere națională o numeau pe Dora d'Istria „cea mai strălucitoare stea de pe cerul nefericitei Albanii". Expoziția se poate organiza în colaborare cu Ministerul de Externe și Direcția Generală a Poștelor, cu atît mai mult cu cît și albanezii au organizat în urmă cu ani o expoziție itinerantă, cu mărci albaneze în țara noastră.

b) Înființarea unui club sau cerc filatelic Franța—România la Paris și respectiv a unuia România—Franța la București și organizarea în Franța a unei expoziții filatelice, în 1989, sub genericul „Pictorul Nicolae Grigorescu și contemporanii săi", cu ocazia aniversării a 150 de ani de la naștere.

Cu acest prilej, s-ar putea interveni din timp ca, pe bază de reciprocitate, să fie emisă o marcă în Franța, cu portretul lui Grigorescu sau reproducerea uneia din operele sale, ce se află în muzee franceze, de exemplu : „Cap de țărancă" de la Muzeul din Agen.

Dacă pentru 1989 această propunere n-ar putea fi tradusă în fapt, s-ar putea face demersurile necesare pentru ca-n 1990 să se organizeze la Paris o expoziție filatelică dedicată comemorării a 25 de ani de la moartea marelui compozitor, violonist, pianist, dirijor și profesor român George Enescu (1881—1955), tot cu posibilitatea emiterii unei mărci sau cel puțin a unui întreg poștal.

Merită să fie reținută și propunerea ca-n 1991 să se organizeze la Cannes, în Franța, o expoziție filatelică omagială, eventual bilaterală, cu ocazia comemorării a 50 de ani de la moartea diplomatului român Nicolae Titulescu (înmormîntat la Cannes), sub genericul : „Nicolae Titulescu, promotor al ideii de pace și colaborare între popoare".

În 1992, se poate organiza, la Paris, o Expoziție filatelică sub genericul „Sculptorul Constantin Brâncuși și contemporanii săi", cu ocazia comemorării a 25 de ani de la moarte (fiind înmormîntat în Cimitirul Montparnasse din Paris), n. 1876 — m. 1957. Un prilej

potrivit pentru demersuri pe lîngă P ș ta franceză de a emite o marcă urmînd să reproducă una din lucrările sale, ce se păstrează la „Centrul Național de Artă Modernă G orges Pompidou" din Paris.

Cu ocazia manifestărilor filatelice respective, se poate scoate în evidență și activitatea altor personalități de origine română, în Franța, ca scriitorul Panait Istrati, p ctorul Dimitrie Vărbănescu (1908—1963), ale cărui lucrări se află la loc de cinste, în Muzeul din Grenoble, poetul Tristan Tzara (1896—1963), originar din România, promotor al dadaismului. Apoi, savanții : Constantin Istrati (1850—1918), Constantin Levaditi (1874—1953), Henri Coandă (1886—1972), medicul și organizatorul de sănătate Carol Davilla (1832—1884), ca și poeta Anna de Noailles, născută Brîncoveanu (1876—1933), căreia i-au dedicat cîte o marcă, atît Poșta franceză, cît și Poșta spaniolă.

c) Înființarea unui club sau cerc filatelic Italia—România, la Roma, și organizarea unei expoziții omagiale în anul 1990, cu ocazia comemorării a 50 de ani de la asasinarea marelui istoric român Nicolae Iorga. Expoziția ar putea fi organizată la „Accademia di Romania" (Școala română de la Roma), ctitorie a istoricului Vasile Pârvan și care, prin strădaniile lui Nicolae Iorga, a fost extinsă, reconstruită, ca un somptuos palat, inaugurat în 1933, situată pe Valle Giulia, lîngă Pincio, cea mai renumită dintre grădinile Romei și în vecinătatea altor academii străine (engleză, belgiană și egipteană). Academia este o construcție fastuoasă în stil neo-clasic, cu o fațadă impunătoare, cu șase coloane dorice. Pe fronton admirăm efigiile lui Traian și Decebal și o inscripție în limba latină, care accentuează spiritualitatea acestui locaș de cultură românească : „Populus daco-romanus haec sedem in Urbe aeterna litteris et artibus faciendam curavit" (Poporul daco-român s-a îngrijit să înalțe în Cetatea Eternă acest sediu închinat literelor și artelor.)

Cu ocazia expoziției, se poate organiza și un simpozion de filatelie (de exemplu „Evenimente istorice oglindite în filatelia ambelor țări"), în care să fie amintiți, în primul rînd, Nicolae Bălcescu (1819—1852), înmormîntat la Palermo, apoi Vasile Pârvan și Nicolae Iorga.

d) Înființarea unui club sau cerc filatelic Marea Britanie—România și organizarea unei expoziții omagiale în anul 1990, cu ocazia comemorării a 25 de ani de la moartea lui Gogu (George) Constantinescu, om de știință, inginer constructor, inventator, care a murit la 12 decembrie 1965 și este înmormîntat la Coniston (Marea Britanie).

e) Înființarea unui club sau cerc filatelic Republica Federală Germania — Republica Socialistă România și care să poarte numele lui Hermann Oberth (născut la Sibiu în 1894), om de știință, inven-

tator, pionier al zborurilor cosmice. Se poate preconiza organizarea unei expoziții bilaterale sau multinaționale în R. F. Germania, cu tematică astrofilatelică, în colaborare cu Gruparea „Astrofila" de la Botoșani.

f) Înființarea unui club sau a unui cerc filatelic Statele Unite ale Americii—România, avînd ca președinte de onoare pe savantul de origine română George Emil Palade (n. 1912 la Iași), laureat al Premiului Nobel pentru medicină în 1974. Se poate preconiza și o expoziție filatelică bilaterală, avînd ca motiv „Oameni de știință americani și români". Este știut faptul că Georges Bothezat (1883—1940), respectiv Gheorghe Botezatu, matematician și inventator american de origine română, este înmormîntat la Dayton, Ohio, Statele Unite.

g) Înființarea unui club sau cerc filatelic în Israel și organizarea unei expoziții filatelice bilaterale, cu tema „Pictură" în 1995, cu ocazia centenarului nașterii lui Marcel Iancu (n. 1895), pictor, grafician, arhitect originar din România. De altfel Poșta din statul Israel a emis o marcă dedicată marelui botanist Aron Aronsohn (1876—1919), originar din România.

Organizarea unor cluburi sau cercuri filatelice bilaterale și în alte țări, îndeosebi socialiste, precum și organizarea unor expoziții filatelice omagiale, cu sprijinul oficiilor diplomatice ale României în țările respective și în colaborare cu asociațiile sau federațiile filatelice naționale.

Astfel, pentru anul 1992, se poate preconiza o expoziție filatelică la Geneva (Elveția), unde este înmormîntat pianistul și compozitorul român Dinu Lipatti, cu ocazia aniversării a 75 de ani de la naștere (1917—1950), iar în 1993 — o expoziție filatelică în Polonia, cu ocazia comemorării a 300 de ani de la moartea cărturarului român Dosoftei (1624—1693), în Castelul Strii de lîngă Jolkiev, apoi o expoziție filatelică la Rio de Janeiro (Brazilia), dedicată lui Brâncuși, avînd în vedere că-n acest important oraș brazilian se află una din lucrările marelui sculptor și anume unul din exemplarele originale ale capodoperei „Domnișoara Pogany", reprodusă și pe o marcă braziliană.

6. Organizarea, în anul 1991, la București, a unei expoziții filatelice internaționale sau mondiale, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la înființarea „Societății Filatelice Române", prima asociație care a grupat un mare număr de colecționari și cercetători din toată țara. Societatea a luat ființă din inițiativa unor pasionați filateliști : Dimitrie C. Butculescu (ales președinte), Alexandru Cantacuzino, I. Oteteleșanu, Ștefan Gorjan și I. Thorand. În același an, s-a organizat în casa lui Dimitrie C. Butculescu prima expoziție filatelică.

7. Organizarea anuală a unei „Zile naționale a filateliei", cu un program expozițional adecvat, simpozioane, conferințe, filme etc., la nivelul filialelor A.F.R. și pe plan central.

8. Editarea mult aşteptatei lucrări „Monografia mărcilor poştale româneşti", începînd cu anul 1989, astfel încît în anul 1991, cu ocazia Centenarului „Societăţii Filatelice Române", să fie deja apărute 2 volume.

9. Reluarea editării unor broşuri de popularizare a filateliei, pe ramuri filatelice, îndeosebi pentru tineret şi începători, în colecţia „Biblioteca filatelistului", din care au apărut, în urmă cu ani, primele două mici volume, în ritm de 3—4 pe an. În aceeaşi bibliotecă, pot fi tipărite şi cataloage tematice, un catalog de întreguri poştale, de ilustrate maxime româneşti, cu ştampile speciale româneşti (ocazionale şi publicitare) etc.

10. Continuarea acţiunii de pregătire a membrilor de juriu pentru treptele a II-a şi I (cu accent deosebit pe probele practice — la exponate) şi organizarea unor cursuri de reciclare, pe specialităţi filatelice, pentru membrii de juriu atestaţi fără examen pentru treptele a III-a a II-a şi I.

11. Stimularea periodică a filateliştilor cu activitate meritorie
— organizatorică
— expoziţională
— publicistică,
prin acordarea de insigne de aur şi argint ; acordarea titlului de membru de onoare unor filateliști cu activitate îndelungată şi cu totul deosebită. Revizuirea titlurilor acordate pînă-n prezent.

12. Organizarea unor microexpoziţii permanente în sălile A.F.R. din str. Boteanu, individuale, ale unor filateliști cu exponate medaliate cel puţin cu argint la expoziţii interjudeţene sau de nivel superior.

Perspectivele filateliei româneşti trebuie privite, aşa cum am arătat în prima parte a materialului, şi prin prisma relaţiilor „filatelie — poştă", respectiv avîndu-se în sprijinul pe care ni-l dă Direcţia Generală a Poştelor şi Telecomunicaţiilor şi pe care îl dorim şi-l aşteptăm cît mai concret şi mai substanţial.

Iată în acest context cîteva deziderate care pot contribui la promovarea filateliei româneşti, constituind, prin realizarea lor, frumoase perspective.

13. Urgentarea editării noului Catalog al mărcilor poştale româneşti şi îmbunătăţirea conţinutului (explicaţiilor la mărcile de după August 1944, anul istoric al Revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă).

14. Pentru a contribui la o cît mai largă popularizare a emisiunilor denumite „filatelice" (respectiv „destinate filateliştilor"), ar fi de dorit ca şi acestea să se găsească la ghişeele poştale, ca mărcile uzuale, la dispoziţia marelui public, premergător sau cel puţin în perioada evenimentului sau manifestării căreia îi este dedicată emisiunea. În felul acesta şi emisiunile cu destinaţie spe-

cială (pentru filateliști) își vor îndeplini rolul de bază al mărcii, de prestare de servicii (pentru transportul și distribuirea corespondenței), devenind, prin conținutul lor, un mesager prețios în rîndul maselor și nu numai într-un cerc restrîns, al colecționarilor.

Cu siguranță că această inițiativă ar determina și creșterea numărului filateliștilor recrutați din rîndul celor atrași de mirajul mărcilor, Administrația poștală contribuind și pe această cale la promovarea filateliei, la sprijinirea activității organizate.

15. O problemă mereu actuală, discutată cu asiduitate la aproape toate adunările generale ale A.F.R., este prețul de „pornire" extrem de ridicat, așa-numitul „preț filatelic", al unor colițe nedantelate. Dezideratul tuturor filateliștilor (și mă refer la cei care le cumpără pentru a-și completa „la zi" colecția !) este ca D.G.P.Tc. să reconsidere această situație, pe care noi, colecționarii, o considerăm anacronică, și să găsească o soluție pentru ca o anumită cantitate să fie distribuită la prețul nominal, unor filateliști care se evidențiază în activitatea organizatorică, ca și unor expozanți sau colaboratori consecvenți la revista „Filatelia".

16. Îmbunătățirea, în continuare, a conținutului prezentării grafice a mărcii anuale și vinietei dedicate „Zilei mărcii poștale românești", în vederea creșterii sumelor ce se încasează din vînzarea vinietei, sume destinate subvenționării unor expoziții naționale sau internaționale. Din ceea ce se încasează pînă-n prezent, abia se poate asigura finantarea unor expoziții organizate de către cercurile filatelice, e adevărat mereu prestigioase.

Este imperios necesar ca și filialele A.F.R. să se preocupe mai mult de popularizarea mărcilor, de folosirea lor pentru realizarea plicurilor ocazionale, precum și oferirea spre vînzare, la standurile tuturor expozițiilor filatelice.

17. Emiterea, în 1989, a unei serii de mărci, dedicată centenarului morții poetului național Mihai Eminescu, asemănătoare cu cea din 1950 (centenarul nașterii), în care să figureze un portret (din perioada de maturitate) și să fie reproduse ilustrații la unele din poeziile sale. De asemenea, editarea unui set de întreguri (plicuri și carte poștală ilustrată) cu marca fixă — portretul lui Mihai Eminescu, iar, în stînga, la plicuri, diferite ilustrații, la alegerea Comisiei filatelice.

18. Emiterea în 1989, a unei serii de mărci dedicate prozatorului român Ion Creangă, cu ocazia centenarului morții, în care să figureze un portret al scriitorului și 2—3 ilustrații la volumele sale : „Povești" și „Amintiri din copilărie". De asemenea, editarea unui set de întreguri (plicuri și o carte poștală ilustrată) cu marcă fixă avînd portretul prozatorului, iar în stînga, la plicuri, diferite ilustrații, inclusiv bojdeuca din Iași și casa natală din Humulești.

19. Editarea unor mărci în anii următori, dedicate unor personalități de origine română, care s-au afirmat în străinătate, ca : Dora d'Istria, născută Elena Ghica (n. la 3 februarie 1828 la Bucu-

rești, fiica marelui ban Mihai Ghica și a Ecaterinei Facca), participantă activă la lupta de eliberare a poporului albanez, scriitoare care a abordat numeroase domenii, ca literatură, istorie, filosofie, economie ; Anna de Noailles, născută Brîncoveanu (1876—1933), poetă.

20. Organizarea mult așteptatului Muzeu al Poștei române, în cadrul căruia ar putea fi expuse rarități din Conservatorul de mărci și colecții donate statului (ex. colecția Dengel) precum și documente de istorie poștală și istorie a poștei în România, din perioada prefilatelică și filatelică, studii și hărți ale unor trasee de transport a trimiterilor poștale, curier poștal feroviar, curier maritim, poșta militară (de campanie), cenzura (poștală) a corespondenței, dezvoltarea serviciilor poștale în diferite regiuni ale țării, studiul tarifelor poștale, ștampile ale unor agenții etc. Toate acestea ar constitui un îndrumar prețios și un stimulent pentru cercetătorii istoriei poștale în România.

21. Funcția mărcii poștale, odată cu progresele tehnice impresionante, este în curs de a se schimba. În prima perioadă, marca a fost folosită cu precădere pentru francarea trimiterilor poștale, funcție prelungită, cu unele variații, pînă-n zilele noastre. Astăzi, odată cu apariția modalităților de francare mecanică și, mai nou, a distribuitorilor automați de viniete autocolante, cu putere de francare (fr. : timbres de distributeurs sau vignettes d'affranchissement automatique ; germ. : Automaten Freistempel Marken sau ATM = mnémonique d'Automatenmarken ; engl. : Vendig Labels), va apărea implicit o diminuare a cererii pentru mărcile clasice, adezive, așa cum le cunoaștem noi. Pentru a preîntîmpina o asemenea evoluție, care poate prejudicia, în egală măsură, interesele administrației poștale (prin diminuarea încasărilor la capitolul acelor „taxe benevole", plătite de filateliști pentru emisiunile destinate lor) și ale filateliștilor, care vor fi privați de acele imagini miniaturale, cu care sînt obișnuiți de la începuturile colecționării, mi-aș permite să fac unele propuneri, la care e posibil să se raliezc și alți numeroși filateliști :

a) Instituirea de concursuri pentru realizatorii de mărci poștale românești, cel puțin pentru unele din aceste emisiuni, în vederea asigurării unei execuții artistice cît mai elevate și cu un conținut tematic cît mai original și interesant, evitîndu-se desele repetări de subiecte (faună, floră) și uneori de imagini (sport). Trebuie să fie mereu în atenție ca mărcile noastre să fie frumoase, atrăgătoare, să exprime cît mai sugestiv, prin conținutul lor, valorile istorice, culturale și de interes național, problemele, succesele și țelurile țării noastre. Mărcile poștale sînt un vehicul consecvent de transmitere a informațiilor și de propagandă pentru țara emițătoare. Cum uneori nu ne parvin alte mijloace de propagandă, în diferite colțuri ale mapamondului, aceste mărci, aplicate pe scrisori, reușesc sau nu să atragă atenția, în primul rînd prin prezentarea lor grafică și,

în al doilea rînd, prin conținutul lor. Ele trebuie să trezească interesul și curiozitatea observatorului pentru țara emitentă, să-l îmbie într-un fel sau altul, spre a o cunoaște, fie prin intermediul filateliei, fie nemijlocit, vizitînd-o.

b) Menținerea unui nominal accesibil atît tinerilor filateliști (care nu dispun de mijloace materiale proprii), cît și celor care fac filatelie din micile economii și nu pentru eventuale posibile investiții. Numărul acestora din urmă este atît de limitat, încît poate nici n-ar mai trebui adăugat la masa filateliștilor. O privire comparativă a unor emisiuni cu tematică asemănătoare, dacă luăm numai perioada de la proclamarea Republicii Socialiste România, este elocventă :

I		II	
Jocurile Olimpice de iarnă de la Grenoble, 1967 (7 val.)	= 7,80	Jocurile Olimpice de iarnă de la Sarajevo, 1984 (6 val.)	= 20,50
Campionatele mondiale de fotbal, 1966 (6 val.)	= 6,60	Jocurile nautice, 1983 (6 val.)	= 14,80
Păsări cîntătoare 1966 (8 val.)	= 7,00	Păsări din Delta Dunării 1983 (6 val.)	= 14,50
Muzeul satului, 1963 (7 val.)	= 5,85	Arhitectura tradițională, 1988 (6 val.)	= 16,00

22. Pentru a asigura contractarea unui număr cît mai mare de abonamente (ferme !) la mărci poștale, s-ar putea preconiza vînzarea anticipată a emisiunilor destinate filateliștilor, numai pe abonament. Aceasta le-ar permite să realizeze ei înșiși plicurile „prima zi", circulate efectiv prin poștă (dacă plicurile respective nu vor fi puse la dispoziție de Întreprinderea „Rompresfilatelia"), cu condiția ca ștampila „prima zi" să fie la dispoziția doritorilor, la un oficiu poștal dinainte stabilit și anunțat.

23. Pentru a stimula pe expozanții care organizează colecții de istorie poștală românească, de întreguri poștale sau exponate cu mărci poștale românești, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor ar putea oferi la expozițiile republicane, naționale sau cu participare internațională premii în obiecte de artă sau materiale filatelice.

24. Ar fi extrem de utilă o extindere a publicității prin mașinile de francare mecanică, metodă aproape abandonată în prezent. Amprentele publicitare ale acestor mașini ar oferi filateliștilor noi posibilități de diversificare a colecțiilor și îmbogățire a exponatelor.

* * *

Marca poștală, folosită pentru transmiterea și distribuirea trimiterilor poștale, are o întrebuințare în descreștere, dar ea continuă să fie apreciată de filateliști, ca obiect de colecționare. Filatelia con-

tinuă să existe, să fie înfloritoare, atîta timp cît există o preocupare susținută pentru calitatea artistică și de conținut a mărcii.

Colaborarea strînsă și permanentă între Asociația Filateliștilor din R. S. România și Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor din R.S. România nu poate aduce decît avantaje reciproce, asigurînd în continuare dezvoltarea filateliei românești și afirmarea ei, atît pe plan intern, cît și internațional.

Dr. Valeriu S. NEAGA

EVOLUȚIA TARIFELOR POȘTALE ȘI A TAXELOR PENTRU OBIECTELE DE CORESPONDENȚĂ INTERNĂ 1858—1988

Cunoașterea tarifelor poștale reprezintă un ajutor prețios la studiul pieselor filatelice circulate prin poștă (scrisori, cărți poștale, imprimate etc.) fie că sînt mai vechi sau mai recente.

Literatura filatelică română este însă săracă în aceste informații. Exceptînd unele anunțuri sau descrieri de tarife pentru o singură perioadă (de obicei tarife din perioada clasică), articolele de specialitate în acest domeniu se pot reduce la două (1, 2).

Întrucît perioada analizată în studiul de față este vastă, s-a căutat să se așeze în 4 tabele fiecare modificare de tarif pentru perioada 1858—1988 (nr. 1—4).

În tabele, în prima coloană s-au trecut tipurile de obiecte de corespondență admise de serviciul poștal român în anumite perioade de timp. La punctul 1 (obiecte de corespondență) sînt descrise detaliat fiecare din ele. Mai jos sînt trecute taxele poștale necesare pentru servicii poștale prestate în plus la cererea expeditorilor. Descrierea lor detaliată se face la punctul 2 (taxe poștale).

Celelalte coloane cuprind data de cînd s-a pus în aplicare noul tarif (sau modificare de tarif) și valoarea care trebuia achitată (în tabel 1 — în bani, în tabelele 2, 3 și 4 — în lei și fracțiuni de lei).

Citirea evoluției tarifului pentru o anumită categorie de obiecte de corespondență se face pe orizontală, durata cît a fost în vigoare un anumit tarif poștal fiind intervalul de timp dintre două coloane alăturate. Pentru ultima coloană de la cele patru tabele se menționează în titlul lor perioada la care au fost în vigoare tarifele în cauză.

Ultima coloană orizontală cuprinde taxele nepoștale, în general obligatorii, scrise codificat, descrierea lor detaliată făcîndu-se la punctul 3 (taxe nepoștale).

Tabelul nr. 1

1/13 ianuarie 1868—19 mai/1 iunie 1918

	1868 1/13 ian.	1870 3/15 oct.	1871 1/13 oct.	1873 1 iun.	1876 10/22 aug.	1880 1/13 apr.	1892 19/31 iul.	1896 19 iun./ 1 iul.	1900 1/13 apr.	1914 1 ian.
A. Scrisori „loco"	4	5	5	5	5	5	5	5	10	10
B. Trepte de greutate		5	5	5	5	5	5	5	10	10
C. Scrisori „alte localități"	18	10	10	10	15	15	15	15	15	10
D. Trepte de greutate		10	10	10	15	15	15	15	15	10
E. C.P. simple	—	—	—	5	5	5	5	5	5	5
F. C.P. cu R.P.	—	—	—	10	10	10	10	10	10	10
G. C.P. ilustrate	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5
1.1. C.P. închise „loco"	—	—	—	—	—	—	5	5	10	10
1.2. C.P. închise „alte localități"	—	—	—	—	—	—	15	15	15	10
J. Imprimate	2	3	3	3	3	3	3	3	3	5
K. Ziare	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	1
L. Hîrtii de afaceri	—	—	—	—	—	15	15	15	15	5
M. Trepte de greutate	—	—	—	—	—	3	3	3	3	5
T.R. Taxa de recomandare	18	30	30	30	30	25	25	25	25	25
T.A.R. Taxa adeverire de primire	?	—	10	10	10	25	25	25	25	25
T.R.R. Taxă recipisă de recomandare		5	10	10		—	—	—	—	—
T.F.R. Taxa de reclamație		40	10	10	10	25	25	25	25	25
	T.F.P.	T.F.P.	T.F.P.	T.F.P.	—	—	—	—	—	T.A.J.

Tabelul nr. 2

1 iunie 1918 — 1 aprilie 1939

1918 *	1920	1922	1929	

Tabelul nr. 2

1 iunie 1918 — 1 aprilie 1939

	1918 * 1 iun.	1920 1 aug.	1922 1 apr.	1922 1 iul.	1926 1 ian.	1927 1 ian.	1929 15 iul.	1930 1 ian.	1931 15 mar.	1932 1 iun.	1937 1 aug.
A. Scrisori „loco"	0,15	0,30	0,50	1,00	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
B. Trepte de greutate	0,15	0,25	0,50	0,50	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
C. Scrisori „alte localităţi"	0,15	0,30	0,50	1,00	3,00	5,00	5,00	6,00	6,00	6,00	6,00
D. Trepte de greutate	0,15	0,25	0,50	0,50	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
E. C.P. simple	0,10	0,20	0,50	0,50	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00	3,50
F. C.P. cu R.P.	0,20	0,40	1,00	1,00	2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	6,00	7,00
G. C.P. ilustrate	0,10	0,20	0,50	0,50	2,00	3,00	3,00	3,00	4,00	3,00	3,50
H. C.P. militare	—	—	—	—	—	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
I. C.P. închise	0,15	0,30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
J. Imprimate	0,05	0,10	0,20	0,25	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
K. Ziare	0,01	0,03	0,05	0,05	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
L. Hîrtii de afaceri	0,15	0,50	1,00	1,00	3,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
M. Trepte de greutate	0,03	0,25	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
T.R. Taxa de recomandare	0,25	1,00	2,00	2,00	6,00	10.00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
T.E. Taxa expres	—	—	—	—	—	—	30,00	30,00	30,00	20,00	20,00
T.A.R. Taxa adeverire de primire	0,25	1,00	3,00	3,00	6,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
T.P.R. Taxa post-restant	—	0,50	2,00	2,00	5,00	10,00	10,00	10,00	10,00	—	—
T.F.R.1 Taxa de reclamaţie (Rec.)	0,25	1,00	3,00	3,00	6,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
T.F.R.2 Taxa de reclamaţie (Simple)	0,25	1,00	3,00	3,00	6,00	10,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
T.S.L. Taxa de sărbători legale	—	—	2,00	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
T.I.F. Minim de francare	—	—	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
	T.AJ.	T.AS.	T.AS.	T.AS.	T.AS.	T.AS.	T.AS.	—	T.AV.	T.C.	T.C.,T.AV.

* NOTA : După unele surse documentare (ziarul „Dimineaţa" din Bucureşti Nr. 5013/21 iunie şi Nr. 5034/14 iulie 1920), între 1 iul.—1 aug. 1920 a fost în vigoare următorul tarif poştal : A (20 g) ; C (20 g). F, I = 0,50 lei ; E, G = = 0,25 lei ; J (50 g) = 0,10 lei.

Tabelul nr. 3

1 aprilie 1939 — 15 august 1947

	1939 1 apr.	1941 10 nov.	1941 1 dec.	1942 1 feb.	1942 1 dec.	1944 10 mai	1945 10 ian.	1945	1945 15 aug.	1946 3 apr.	1947 15 mar.	1947 28 apr.
A. Scrisori „loco"	5	7	9	7	12	13	25	26	55	200	1 500	8 000
B. Trepte de greutate	2	2		2	15	15	30	30	20	80	500	5 000
C. Scrisori „alte localităţi"	7	9	11,50	9	16	17	35	36	80	300	2 500	15 000
D. Trepte de greutate	2	3		3	15	15	25	25	20	80	500	5 000
E.C.P. simple	4	5	6,50	5	10	11	20	20,50	40	140	1 000	7 000
F. C.P. cu R.P.	7	9		9	20	22	40	41	80	280	2 000	14 000
G.1 C.P. ilustrate „loco"	4	5		5	12	13	25	26	55	200	2 000	20 000
G.2 C.P. ilustrate „alte localităţi"	5	6		6	12	13	25	26	55	200	2 000	20 000
H. C.P. militare	1	2	2	2	3	3	3	3	10	40	400	4 000
J. Imprimate	1,50	2,50	3,50	2,50	4	4,50	10	10,50	20	80	100	5 000
K. Ziare	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50	0,50	2	10	100	1 000
L. Hîrtii de afaceri	5	7		7	12	13	25	26	50	400	2 500	25 000
M. Trepte de greutate	6	8		8	6	6	10	10	10	80	500	5 000
TR.1 Taxă recomandare „loco"	5	7	9,50	7	20	20	40	40	80	300	3 000	25 000
TR.2 Taxă recomandare „alte loc."	8	11	14,50	11	20	20	40	40	80	300	3 000	25 000
TE.1 Taxă expres „loco"	10	13	17	13	30	30	60	60	120	400	4 000	30 000
TE.2 Taxă expres „alte loc."	15	20	26	20	40	40	80	80	160	600	6 000	50 000
TAR. Taxă adeverire de primire	5 ; 8	13		13	20	20	40	40	80	300	3 500	35 000
TPR. Taxă post-restant	5	7		7	20	20	40	40	80	300	3 500	25 000
TFR 1 Taxă reclamaţie (Rec.)	10	13		13	20	20	40	40	80	300	3 000	25 000
TFR 2 Taxă de reclamaţie (Simple)	2	3		3	5	5	10	10	20	100	1 000	10 000
T.A. Taxă de asistenţă P.T.T.	—	—	—	—	—	—	—	—	10	40	500	5 000
TIF. Minim de francare	2	3		3	5	5	10	10	20	80	500	5 000

Tabelul nr. 4

Tabelul nr. 4

15 august 1947 — 1968

	1947 15 aug.	1948 15 mai	1950 10 iun.	1952 28 ian.	1953 mai, iun.	1954 (1956)	1962 1 apr.	1982
A. Scrisori „loco"	8,00	7,00	7,00	0,35	0,35	0,35	1,50	1,50
B. Trepte de greutate	4,00	4,00	4,00	0,20	0,20	0,20	0,50	0,50
C. Scrisori „alte localități"	12,00	11,00	11,00	0,55	0,55	0,55	2,00	2,00
D. Trepte de greutate	4,00	4,00	4,00	0,20	0,20	0,20	0,50	0,50
E. C.P. simple	7,50	6,00	6,00	0,30	0,30	0,30	0,50 ; 1,00	0,50 ; 1,00
F. C.P. cu R.P.	15,00	12,00	12,00	0,60	0,60	0,60	2,00	2,00
G. C.P. ilustrate	7,50	7,50	7,50	0,37	0,38	0,40	1,50 ; 2,00	1,50 ; 2,00
H. C.P. militare	2,00	2,00	2,00	0,10		0,30	1,00	1,00
I. Imprimate	2,00	2,00	0,50	0,10	0,10	0,10	0,25	—
K. Ziare	1,00	0,50	0,50	0,02		—	0,25	0,25
L. Hîrtii de afaceri	10,00	10,00	10,00	0,50	0,50	0,50	—	—
M. Trepte de greutate	2,00	2,00	2,00	0,10	0,10	0,10	—	—
T.R. Taxa de recomandare	20,00	20,00	20,00	1,20	1,20	1,20	2,00	2,00
T.E. Taxa expres	30,00	30,00	30,00	1,50	1,50	1,50	4,00	4,00
T.A.R. Taxa adeverire de primire	20,00	20,00	20,00	1,00	1,00	1,00	4,00	4,00
T.P.R. Taxa post-restant	10,00	10,00	10,00	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00
T.F.R.1 Taxa de reclamație (Rec.)	20,00	20,00	20,00				5,00 ; 8,00	5,00 ; 8,00
T.F.R.2 Taxa de reclamație (simple)	4,00	4,00	4,00				—	—
T.A. Taxa de asistență P.T.T.	4,00	4,00	4,00	—	—	—	—	—
T.I.F. Minim de francare	4,00	4,00	4,00	0,20	0,20	0,20	1,00	1,00
	—	T.IOVR	—		—	—	—	—

TARIFELE POȘTALE 1858—1868

De la 13 iulie 1858

— scrisoare 2,5 dramuri (8 g) pînă la 160 km	.....	27 parale
peste 160 km	.....	54 parale
— recipisă pentru trimiteri pînă la 160 km	.....	54 parale
peste 160 km	.....	108 parale
(excepție oficiul poștal Mihăileni ;a Iași pentru 8 g)	.....	27 parale

De la 1 nov. 1858

— scrisori 2,5 dramuri (8 g) pînă la 160 km	.....	40 parale
peste 160 km	.....	80 parale
— scrisori recomandate	.....	dublu
— ziare	.....	5 parale

De la 1 mai 1862

— scrisori 1—5 dramuri (16 g) „loco“	.....	6 parale
„alte localități“	.....	30 parale
— taxă de recomandare	.....	30 parale
— ziare	.....	3 parale
— retur recipisă	.....	30 parale

De la 1 ian. 1865 la 1 ian. 1868

— ziare și imprimate 15 g	.....	2 parale
— scrisori „loco“ 15 g	.....	5 parale
— scrisori „alte localități“	.....	20 parale
— taxa de recomandare	.....	20 parale
— taxa pentru scrisori nefrancate	.....	10 parale
— taxă pentru retur recipisă	.....	20 parale

1. Obiecte de corespondență

A. Scrisorile „loco" (în interiorul aceleiași localități).

Tarife speciale pentru scrisorile „loco" s-au introdus la 1 mai 1862. Între 1 ian. 1914 și 1 ian. 1927 scrisorile „loco" au avut același tarif ca și scrisorile destinate „alte localități" dar după această ultimă dată tarifele sînt din nou diferențiate.

Scrisorile, fie că erau destinate „loco", fie „alte localități", ar fi trebuit să se încadreze într-o anumită greutate. Astfel în Moldova de la 13 iulie 1858 scrisorile nu trebuia să depășească 2,5 dramuri (aprox. 8 g) pentru a se încadra în tariful primei trepte de greutate.

La 1 mai 1862 pe teritoriul ambelor Principate prima treaptă de greutate se ridică la 5 dramuri (aprox. 16 g). De la 1/13 ian. 1865 (?) prima treaptă de greutate a scrisorilor se stabilizează la 15 g și durează astfel pînă la 1 ian. 1914, cînd se ridică la 20 g (așa cum se păstrează și astăzi).

B. Trepte de greutate pentru scrisorile „loco"

Atît pentru scrisorile destinate „loco" cît și pentru cele „alte localități" s-au stabilit mai multe trepte de greutate. De obicei aceste trepte reprezentau un multiplu al primei trepte de greutate. Astfel au fost trepte de greutate de 2,5 dramuri pînă în 1862. De la 1 mai 1862 pînă la 1 ian. 1865 treptele de greutate au fost 1—5, 6—10, 11—50, 51—100, 101—150, 151—200 dramuri.

După această dată treptele de greutate sînt de 15 g fiecare, respectiv 20 g de la 1 ian. 1914 și pînă la 1 aprilie 1939.

De la 1 aprilie 1939 treptele de greutate sînt 20, 21—50, 51—100 g etc., pentru ca la 1 dec. 1942 a doua treaptă de greutate să fie direct 21—250 g, situație care a durat pînă la 15 aug. 1945, cînd s-a revenit la trepte de greutate de 20 g, așa cum se mențin și astăzi.

Scrisorile trebuie să se încadreze în aceste trepte și taxele se plătesc chiar dacă scrisoarea cîntărește doar fracțiuni din ultima treaptă de greutate.

C. Scrisorile destinate „alte localități" au prima treaptă de greutate așa cum s-a arătat la punctul „A". Tariful lor este mai mare decît al scrisorilor „loco" întrucît transportul lor este mai scump (exceptînd 1 ian. 1914—31 dec. 1926). Între 1858 și 1862 scrisorile se plăteau și în funcție de distanța pînă la destinatar : pînă la 160 km și peste 160 km.

De la 1 mai 1862 tariful „alte localități" devine unic pe întreg teritoriul țării, fără să se mai țină cont de distanța pînă la destinatar, astfel menținîndu-se pînă în prezent.

Nefrancarea sau francarea insuficientă a scrisorilor, fie „loco", fie „alte localități", a dus la aplicarea „taxei de insuficientă francare" analizată la punctul 2.

D. Treptele de greutate pentru scrisorile „alte localități" sînt aceleași ca și la scrisorile „loco". Taxele pe treptele de greutate sînt pentru scrisorile „alte localități" și diferă de cele „loco" sau sînt identice după cum a variat tariful poștal între 1858—1988.

E. Cărțile poștale simple au fost introduse în serviciul poștal român la 1 iun. 1873. Tariful lor a rămas constant (5 bani) pînă la 1 iun. 1918, cînd se dublează la 10 bani, suferind apoi numeroase modificări.

Cărțile poștale simple au avut același tarif fie că erau destinate „loco" fie „alte localități" pînă la 1 apr. 1982 cînd li se aplică tarife diferențiate.

E. Cărțile poștale cu răspuns plătit au fost introduse în serviciul poștal român tot la 1 iun. 1873. Fiind alcătuite din două cărți poștale care se puteau detașa pentru a circula separat, tariful lor a fost dublu celui al cărților poștale simple exceptînd perioada 1 apr. 1939—1 dec. 1942, cînd a fost ceva mai mic.

G. Cărțile poștale ilustrate au avut același tarif cu cărțile poștale simple pînă la 1 ian. 1926 cînd li se aplică un tarif mai mare. De la 1 iun. 1932 au din nou același tarif. Începînd cu 1 apr. 1939 se diferențiază tarifele pentru cele destinate „loco" (ca la cărțile poștale simple) și pentru cele „alte localități", pentru ca de la 1 dec. 1942 să se aplice din nou un tarif unic dar mai mare decît al cărților poștale simple. Tarifele au variat în același mod pînă la 1 apr. 1982 cînd se diferențiază tarife pentru cele destinate „loco" și pentru cele „alte localități". Tarifele sînt mai ridicate decît pentru cărțile poștale simple.

H. Cărțile poștale militare se pot clasifica în două grupe în ceea ce privește tariful poștal care li s-a aplicat.

Înainte de intrarea țării noastre în primul război mondial s-au emis cărți poștale gratuite pentru militari. Apoi în timpul celui de-al doilea război mondial pentru militarii din zona de operații se aproba expedierea cărților poștale militare gratuite.

De la 1 ian. 1927 se semnalează cărți poștale militare, pentru militarii grade inferioare încazarmați, care erau supuse unei taxe poștale mai mici decît cea pentru cărțile poștale simple. După 1954—1955 cărțile poștale militare aveau timbru fix cu valoarea nominală de 30 bani, dar în loc de „preț de vînzare" aveau mențiunea „Gratuit". Apoi nu se mai face nici această mențiune.

I. Cărțile poștale închise se semnalează în serviciul poștal român de la 19/31 iul. 1892 și pînă la 1 apr. 1922. Pînă la 1 ian. 1914 li se aplica un tarif diferențiat celor destinate „loco" față de cele „alte localități", apoi tariful este unitar.

J. Imprimatele au fost taxate în primii ani de după 1858 la fel cu ziarele. De la 1/13 ian. 1865 prima treaptă de greutate s-a fixat la 15 g ; mărită apoi la 40 g, devine din 1875 50 g, la fel cu toate

țările din U.P.U. De la 1 ian. 1914 prima treaptă de greutate se ridică la 100 g, dar se reduce apoi din nou la 50 g de la 1 aug. 1920 (?), și apoi la 20 g pentru o scurtă perioadă de la 1 dec. 1942.

— Cărțile de vizită sau imprimatele cu o formulă de felicitare sau de condoleanțe au fost taxate la fel cu imprimatele propriu-zise exceptînd perioada 1 dec. 1942—15 ian. 1945, cînd taxa a fost de 5 lei.

K. Ziarele au fost taxate la fel ca și imprimatele în funcție de greutate și numărul de pagini. Prima treaptă de greutate a variat la fel de la 15 g la 40 g și respectiv 50 g. De la 1 apr. 1939 prima treaptă de greutate a crescut la 120 g — ziarele trimise de redacții și 100 g pentru cele trimise de particulari, iar de la 28 ian. 1952 se trece la 100 g indiferent de expeditor.

— Periodicele au fost taxate în general la fel ca ziarele, însă treptele de greutate au fost diferite între 1 apr. 1939—15 aug. 1945 (75 g), trecîndu-se apoi la 50 g pînă la 28 ian. 1952 și la 100 g după această dată.

L, M. Hîrtiile de afaceri se semnalează în serviciul poștal român în Legea Telegrafo-Poștală dată la 19 martie 1880. Greutatea minimă era 250 g urmînd apoi trepte de greutate de 50 g.

De la 1 ian. 1914 prima treaptă de greutate 100 g iar fracțiunile tot de 100 g. Apoi se trece la prima treaptă de greutate 150 g (1 apr. 1922), 250 g (1 ian. 1926), 100 g (1 dec. 1942), urmînd ca treptele următoare să fie de 50 g și 150 g (1 dec. 1942—15 aug. 1945).

De la 1 apr. 1939 la 1 dec. 1942 se semnalează tarife distincte pentru hîrtiile de afaceri destinate „loco" și alte „localități".

— Înștiințarea de primire introdusă din anul 1956 (?) a fost taxată la început cu 40 bani, iar din 1959 cu 30 bani, fiind desființată ca obiect de corespondență în serviciul poștal român la scurt timp.

— Probele de mărfuri erau semnalate în Regulamentul pentru fixarea taxelor poștale în România din 1870. Inițial avînd o primă treaptă de greutate de 50 g. din 1875 se trece la 50 g, apoi la 100 g etc.

— Pachetele mici, care avînd o greutate și un volum redus după cum le spune și denumirea nu erau expediate prin serviciul de mesagerie, ci prin serviciul poștei „ușoare", reprezintă o clasă de obiecte de corespondență mai puțin importantă în cadrul istoriei poștalo-filatelice, la fel ca și probele de mărfuri.

— Cărți poștale pentru brigadieri s-au introdus la 1 aug. 1948 avînd tariful redus la 2 lei și putîndu-se expedia astfel numai de la oficiile poștale care deserveau șantierele naționale. Nu se mai semnalează după 28 ian. 1952.

2. Taxele poştale

Poşta română, respectiv DGPTT, a pus la dispoziţia publicului şi a autorităţilor o serie de servicii poştale în plus faţă de transportul simplu al corespondenţei de la expeditor la destinatar.

Aceste servicii poştale nu erau obligatorii şi se îndeplineau numai la cererea expeditorului, necesitînd însă achitarea unor taxe suplimentare faţă de costul transportului simplu al corespondenţei.

T.R. — Taxa de recomandare a existat pe toată perioada analizată în articolul de faţă (1858—1988). Dacă în primii ani era egală cu taxa de francare pentru o scrisoare simplă, pentru „alte localităţi" de la 3/15 oct. 1870 taxa de recomandare are un curs propriu.

Taxa de recomandare a fost aceeaşi atît pentru expedierile „loco" (T.R. 1) cît şi pentru cele „alte localităţi" (T.R. 2), exceptînd perioada 1 apr. 1939—1 dec. 1942, cînd a avut valori diferite pentru cele două destinaţii.

T.R.R. — Taxa recipisei de recomandare prevăzută în Regulamentul pentru fixarea taxelor poştale în România din 1870 era de 5 bani de la 3/15 oct. 1870, iar Legea Telegrafo-Poştală din 1871 a mărit-o la 10 bani de la 1/13 oct. 1871 (valoare menţionată şi la 1 iunie 1873). Această taxă nu mai este menţionată la data de 10/22 aug. 1876.

O taxă asemănătoare de recipisă pentru orice obiect înregistrat a fost înfiinţată în luna august 1937 şi a durat pînă la 1 apr. 1939, avînd valoarea de 1 leu.

T.A. — Taxa de asistenţă P.T.T. pentru trimiterile înregistrate s-a înfiinţat la 5 aug. 1945 şi a durat pînă la 28 ian. 1952. Valorile ei au fost mărite la fiecare modificare a tarifului poştal în perioada menţionată.

Aceste două taxe au avut o perioadă scurtă de existenţă, dovedind că impunerea lor nu aducea îmbunătăţiri serviciului poştal.

T.A.R. — Taxa de adeverire de primire se putea plăti prin aplicarea de mărci poştale pentru încunoştiinţarea expeditorului că un obiect de corespondenţă trimis recomandat a fost primit de destinatar. Această taxă există încă din 1858, cu o scurtă întrerupere pînă la 1/13 oct. 1871. Valorile sale au fost aceleaşi pentru expediţiile recomandate „loco" şi „alte localităţi" cu excepţia perioadei 1 apr. 1939—10 nov. 1941, cînd a avut valori diferite pentru cele două destinaţii.

T.S.L. — Taxa pentru trimiterile recomandate prezentate duminica şi în sărbătorile legale s-a înfiinţat la 1 apr. 1922 şi a avut o valoare de 2 lei pînă la 1 ian. 1926 şi apoi de 5 lei pînă la 1 apr. 1939 cînd a fost desfiinţată.

Pentru perioada 1922—1939 sărbătorile legale au avut unele variaţii în fiecare an şi reproducerea lor ar lua prea mult spaţiu, dar cunoaşterea acestora ar fi necesară într-un studiu mai amplu.

T.E. — Taxa expres s-a înființat la noi în țară la 1 apr. 1929 și este în vigoare și astăzi. Valorile sale au fost aceleași pentru trimiterile „loco" (T.E.1) și „alte localități" (T.E.2), cu excepția perioadei 1 apr. 1939—15 aug. 1947, cînd au avut valori diferite pentru cele două destinații.

T.P.R. — Taxa post-restant s-a introdus la 1 aug. 1920. Între 1 iun. 1932 și 1 apr. 1939 această taxă nu mai este menționată în tarifele poștale. Taxa post-restant nu era obligatorie pentru expeditor, dar neachitarea ei la expediere prin aplicarea de mărci poștale se suporta dublu de către destinatar.

T.F.R. — Taxa de reclamație (foaia de reclamații) se semnalează cel puțin de la 3/15 oct. 1870. Pînă la 15 iul. 1929 această taxă a fost unică. După această dată taxa de reclamații se diferențiază pentru obiectele de corespondență simple și pentru cele recomandate, căpătînd valori diferite. De la 1 apr. 1982 se diferențiază valori diferite, după cum se prezintă sau nu recipisa de recomandare.

T.I.F. — Taxa de insuficiență de francare s-a înființat chiar de la 1 mai 1862 cînd pentru scrisorile nefrancate, în greutate de 1—5 dramuri, se plăteau în plus 25 parale. Apoi această taxă pentru scrisorile nefrancate s-a redus la 10 parale de la 1/13 ian. 1865, respectiv 10 bani de la 1/13 ian. 1868. După 3/15 oct. 1870 insuficiențele de francare s-au plătit dublu de către destinatar pînă în zilele noastre. Începînd cu 1 apr. 1922 s-a introdus o taxă minimă pentru insuficiențele de francare. Taxa minimă a variat de la 1 leu între 1 apr. 1922 și 1 ian. 1926, la 2 lei după 1 ian. 1926 etc.

— Suprataxa poștală aeriană internă s-a introdus la sfîrșitul anului 1922. Însă această suprataxă are un „statut" de sine stătător și va fi analizată în alt articol.

T.F.P. — Taxa factorului poștal era o taxă obligatorie pe care destinatarul trebuia să o plătească pentru fiecare obiect de corespondență adus de factorul poștal.

Astfel în Moldova de la 1 iulie 1858 această taxă era de 5 parale. Un decret domnesc din 5 dec. 1864 arată că taxa factorului poștal era de 3 parale (probabil chiar din 1862). De la 1 ian. 1868 pentru orice obiect de corespondență, exceptîndu-se imprimatele de orice natură și apoi cărțile poștale, se plătea factorului poștal o taxă de 2 bani pentru aducerea lor la domiciliul destinatarului. La 1 iul. 1875 această taxă a fost desființată.

3. Taxele nepoștale

Obiectele de corespondență au fost francate în mod obligatoriu sau facultativ cu mărci care reprezentau taxe destinate altor fonduri decît cele ale DGPTT. Aceste mărci nu erau poștale, prin circulația lor pe corespondență prin poștă au căpătat un statut semipoștal.

Întrucît de la început au avut denumirea „TIMBRUL.....” se va păstra în continuare această denumire.

a) Taxele nepoştale obligatorii s-au aplicat în diferite perioade pentru diverse categorii de obiecte de corespondenţă, neaplicarea mărcilor ducînd la suportarea unei taxe de obicei mai mare, de către destinatar. Acestea sînt :

T.AJ. — Timbrul de ajutor a fost pus în circulaţie prin Legea specială autorizînd luarea de măsuri excepţionale şi anunţat prin Ordinul Circular al DGPTT nr. 917 din 4 ian. 1915. În valoare nominală de 5 bani, a trebuit să se aplice pe obiectele de corespondenţă poştală C, E, F, G, I. A fost în circulaţie pînă la 31 dec. 1920. Neaplicarea sa se taxa dublu la destinatar, cu excepţia scrisorilor adresate militarilor grade inferioare care se taxau tot cu 5 bani.

T.A.S. — Timbrul de asistenţă socială (vechiul timbru de ajutor) s-a aplicat pe corespondenţă de la 1 ian. 1921 şi pînă la 31 dec. 1929. Valoarea sa nominală era de 10 bani pînă la 25 ian. 1924 şi apoi de 25 bani pînă la 31 dec. 1929. Trebuia să se aplice obligatoriu pe obiectele de corespondenţă C, E, F, G.

Neaplicarea sa se taxa dublu la destinatar.

Între 1 dec. 1941—1 feb. 1942 au fost emise mărci speciale pentru francarea corespondenţei avînd supratxă, sumele obţinute alcătuind „Fondul timbrelor de asistenţă socială”. Această supratxă reprezentînd o ridicare cu 30% a tarifului poştal este inclusă în tariful poştal din perioada respectivă (Tabelul nr. 2).

T.AV. — Timbrul aviaţiei s-a aplicat în serviciul poştal începînd cu data de 1 mai 1931. Valoarea sa era de 1 leu pentru obiectele de corespondenţă poştale A, C, G, şi de 50 bani pentru E şi H.

Timbrul aviaţiei nu avea nici o legătură cu supratxele aeriene care se aplicau numai corespondenţei destinate a fi transportate prin avion. Deci timbrul aviaţiei se aplica pe lîngă taxele poştale ordinare şi taxele de avion.

De la 1 nov. 1936 s-au pus în circulaţie noi mărci avînd menţiunea „Fondul aviaţiei”.

De la 1 apr. 1939 taxele poştale pentru „timbrul aviaţiei” au fost incluse în tarifele poştale, dar s-a admis să se aplice separat prin timbre pînă în luna iulie 1939.

Neaplicarea se taxa dublu la destinatar.

T.C. — Timbrul cultural s-a inclus în urma Deciziei Ministeriale privind Monopolul cărţilor poştale ilustrate, la sfîrşitul lunii ianuarie 1932. Acest timbru în valoare nominală de 2 lei trebuia să se aplice pe cărţile poştale ilustrate (G) care făceau obiectul Legii Monopolului cărţii poştale ilustrate. La început făceau excepţie de la această francare cărţile poştale, ilustrate cu portretele conducătorilor statului şi de politicieni, imprimatele de reclamă

în formă de carte poștală, cu vederi de fabrici, articole de comerț etc., pe care diferite firme industriale le editau și le trimiteau în scop de propagandă magazinelor de desfacere sau clienților.

Neaplicarea timbrului cultural se taxa la destinatar cu 3 lei.

T.F.P. — Timbrul fiscal poștal s-a aplicat de la 1 nov. 1943, pentru a figura separat taxele fiscale (fosta taxă a fondului aviației) care de la 1 apr. 1939 fuseseră incluse în tarifele poștale. Acest timbru era în valoare de 1 leu pentru obiectele de corespondență A, C, F, G, L, M, și 50 bani pentru E și J, iar de la 10 mai 1944, valoarea lor s-a dublat.

De la 10 ian. 1945 taxele fiscale nu au mai fost acoperite prin mărci fiscal-poștale, ci prin mărci poștale. Taxele fiscale s-au menținut, variindu-le valoarea, pînă la sfîrșitul lunii aprilie 1947 cînd au fost desființate (Ordinul Circular al DGPTT nr. 85100 din 28 apr. 1947).

În tabelul nr. 2 taxele fiscale între 1 apr. 1939—28 apr. 1947 sînt incluse în tarifele poștale.

T. IOVR — Timbrul I.O.V.R. în valoare nominală de 1 leu a fost aplicat pe obiectele de corespondență A, C, E, G de la 8 dec. 1947 și pînă la 1 ian. 1949.

b) Taxele nepoștale benevole. Corespondența poștală a fost francată și cu anumite tipuri de mărci nepoștale numai dacă dorea expeditorul, fără să se mai perceapă destinatarului vreo taxă, dacă aceste mărci nu erau aplicate.

Cele mai cunoscute au fost „Timbrul antituberculos" aplicat benevol mai ales în anul 1935 și „Timbrul pentru sinistrați".

Deși aceste mărci nu erau poștale, li s-a făcut reclamă chiar de către organele PTT.

NOTĂ : După unele surse documentare (ziarul „Dimineața" din București Nr. 5013/21 iunie și Nr. 5034/14 iulie 1920), între 1 iul.—1 aug. 1920 a fost în vigoare următorul tarif poștal :

A (20 g), C (20 g), R, I = 0,50 lei.
E, G = 0,25 lei.
J (50 g) = 0,10 lei.

PROCEDURI JUDICIARE

Serviciul poştal pentru transportul procedurilor judiciare se semnalează de la 1 august 1934 avînd la bază „Regulamentul pentru organizarea şi executarea serviciului de predare a citaţiilor şi comunicarea actelor de procedură prin intermediul poştei" legiferat în iulie 1934.

Capitolul VII din acest regulament prevede următorul tarif :

— citaţie „LOCO" : 8,00 lei + timbrul aviaţiei

— taxă de urgenţă : 5,00 lei

— citaţie „alte localităţi" : 15,00 lei + timbrul aviaţiei

— taxă formular : 1,00 leu

— citaţie telegrafică cu adeverinţă de primire telegrafică orice localitate : 105,00 lei + timbrul aviaţiei

— citaţie telegrafică cu adeverire de primire prin poştă : 75 lei + timbrul aviaţiei

— taxă formular : 1,00 leu

— plicuri cu acte de procedură „loco" (100 g) : 15,00 lei

— trepte de greutate : 2,00 lei

— taxă de urgenţă : 5,00 lei

— plicuri cu acte de procedură „alte localităţi" (100 g) : 25,00 lei

— trepte de greutate : 2,00 lei

— taxă formular : 1,00 leu.

Citaţiile şi plicurile cu acte de procedură depuse la poştă se înregistrează ca şi scrisorile recomandate.

Tariful sus-menţionat a fost în vigoare pînă la 1 aprilie 1939. De la 1 aprilie 1939 în serviciul poştal pentru proceduri judiciare se renunţă la citaţiile telegrafice, iar pentru citaţiile şi plicurile cu acte de procedură se uniformizează tariful.

Pentru procedurile judiciare s-au prevăzut încă de la început formulare speciale sau plicuri indicînd conţinutul, avînd tipărite pe ele mărci fixe sau pe care se puteau aplica mărci poştale.

Trebuie menționat că în cursul anului 1947 de la 5 mai tariful pentru procedurile judiciare s-a plătit în cont și nu prin aplicarea de mărci poștale.

A. A. Citație simplă sau (plic) cu acte „loco". Greutatea admisă pentru prima treaptă a fost de 20 g pentru întreaga perioadă de timp analizată.

B. B. Trepte de greutate. De la 1 apr. 1939 și pînă la 10 ian. 1945 treptele de greutate au fost de 20 g, 21—50 g, 51—100 g etc. Apoi între 10 ian. 1945—15 aug. 1945 a doua treaptă de greutate a fost de 21—250 g. După 15 aug. 1945 se trece la trepte de greutate de 20 g, așa cum se mențin și astăzi.

C. C. Citații simple sau (plic) cu acte „alte localități" au tariful mai ridicat decît cele „loco" și au avut prima treaptă de greutate de 20 g pentru întreaga perioadă de timp analizată.

D. D. Treptele de greutate sînt aceleași ca și pentru cele „loco" însă tariful lor diferă între 10 nov. 1941—1 dec. 1942 și 10 ian. 1945—15 aug. 1945.

T.F.F. — Taxa fixă formular a fost percepută pînă la 28 ian. 1952 și a avut o evoluție ascendentă pînă la 15 aug. 1947, rămînînd apoi constantă pînă la 28 ian. 1952.

T.A. — Taxa de asistență P.T.T. se semnalează de la 10 ian. 1945 și pînă la 28 ian. 1952.

T.E. — Taxa expres (fosta taxă de urgență din perioada 1 aug. 1934—1 apr. 1939) a fost înființată de la 1 apr. 1982 și este în vigoare și astăzi.

T.F. — Taxele fiscale (fostul timbru al aviației) au fost cuprinse în tarifele A.A. și C.C., dar au fost redate și separat pînă la sfîrșitul lunii aprilie 1947 cînd au fost desființate.

În tabelul nr. 5 a fost trecută evoluția tarifelor poștale pentru proceduri judiciare în perioada 1 apr. 1939—1 ian. 1988.

Tabelul nr. 5

TARIFE POȘTALE PENTRU PROCEDURI JUDICIARE (LEI)

1 aprilie 1939 — 1 ianuarie 1988

	1939 1 apr.	1941 10 nov.	1942 1 dec.	1945 10 ian.	1945	1945 15 aug.	1946 3 apr.	1947 15 mart.	1947 28 apr.	1947 15 aug.	1948 31 ian.	1952 28 ian.	1982 1 apr.	1988 1 ian.
A.A. Citație simplă sau cu acte „loco“	10	14	32	65	66	215	800	8 000	65 000	48	48	2,35	7,50	7.50
B.B. Trepte de greutate	2	2	15	30	30	20	80	500	5 000	4	4	0,20	0,50	0,50
C.C. Citație simplă sau cu acte „alte loc.“	15	20	36	75	76	240	900	9 000	75 000	50	52	2,55	8	6
D.D. Trepte de greutate	2	3	15	25	25	20	80	500	5 000	4	4	0,20	0,50	0,50
T.F.F. Taxă fixă formular	1	2	3	6	6	15	100	1 000	10 000	2	2	—	—	—
T.A. Taxă asistență P.T.T.	—	—	—	4	4	10	40	500	5 000	4	4	—	—	—
T.E. Taxă expres	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8
T.F. Taxă fiscală cuprinsă în tarif	1	1	1	2	3	3	10	—	—	—	—	—	—	—

PROCEDURI FISCALE

La 1 apr. 1941 a intrat în vigoare Convenția între Administrația P.T.T. și Ministerul de Finanțe, privind expedierea prin poștă a actelor de procedură fiscală depuse de Ministerul de Finanțe și organele sale, administrații financiare, administrații vamale, circumscripții fiscale și alte unități. Aceste trimiteri se prezentau cu borderouri P.T.T. și taxate ca recomandate aplicîndu-se tariful de 8,00 lei „loco" și 12,50 lei pentru cele „alte localități".

Între 1 dec. 1942—15 aug. 1945 în tarifele poștale nu se mai menționează serviciul poștal pentru proceduri fiscale.

De la 15 aug. 1945 la 3 apr. 1946 tariful pentru proceduri fiscale a fost următorul :

„loco"	175,00 lei
„alte localități"	185,00 lei
trepte de greutate	6,00 lei

Între 3 apr. 1946 și 28 ian. 1952 procedurile fiscale au avut același tarif cu categoriile A.A., B.B., C.C. și D.D. de la proceduri judiciare, din care se scădeau taxele fiscale (T.F).

CORESPONDENȚĂ OFICIALĂ (AUTORITĂȚI)

Trimiterile poștale ale autorităților de stat au beneficiat de gratuități poștale pînă la 31 dec. 1929. Între 1 ian. 1930 și 1 apr. 1939 trimiterile poștale ale autorităților de stat au fost supuse la aceleași tarife ca și cele ale particularilor.

În primii ani (1 ian. 1930—15 martie 1932) corespondența a fost francată cu mărci oficiale (și uneori poștale), apoi numai cu mărci poștale.

La 1 aprilie 1939 s-au introdus tarife poștale speciale, mai reduse, pentru obiectele de corespondență : scrisori „loco" (A), scrisori „alte localități" (C), trepte de greutate (B, D) și cărți poștale simple (E). Tariful pentru celelalte obiecte de corespondență (F-M), cît și taxele poștale au rămas cele aplicate pentru corespondența particulară.

Tarifele poștale speciale pentru corespondența autorităților de stat s-au menținut pînă la 3 apr. 1946. După această dată s-au aplicat aceleași tarife ca și pentru corespondența particulară, din care se scădeau taxele fiscale, pînă la desființarea acestora la 28 apr. 1947.

Corespondența oficială a beneficiat de o reducere a taxei de recomandare (T.R.) de la 1,20 lei cît era pentru particulari la 1,00 leu, în perioada 28 ian. 1952—1 apr. 1982.

În tabelul nr. 6 a fost trecută evoluția tarifelor poștale pentru corespondența autorităților de stat în perioada 1 apr. 1939—3 apr. 1946.

Tabelul nr. 6

TARIFELE POȘTALE PENTRU CORESPONDENȚA AUTORITĂȚILOR DE STAT (LEI)

1 aprilie 1939 — 3 aprilie 1946

	1939 1 apr.	1942 1 apr.	1945 10 ian.	1945 15 aug.
A. Scrisori „loco"	3	4	8	16
C. Scrisori „alte localități"	4,50	6	12	24
B, D. Trepte de greutate	2	3	6	6
E. C.P. simple	2,50	3,50	7	15

Studiul de față poate fi completat cu : Suprataxele poștale AVION interne și externe și tarifele poștale externe — 1869— prezent.

Ing. Călin MARINESCU

BIBLIOGRAFIE

1. „Unitatea monetară și tarifele poștale până la 1870" după Ch. Bochm Renei, Filatelia nr. 26(32), 15 ian. 1946.
2. „Evoluția tarifelor poștale în România 1859—1918" de D. Pașșalega. Revista Filatelia Nr. 3 și 4/1985.
3. „O taxă poștală dispărută : taxa factorilor poștali" de D. Pașșalega — Almanahul filatelic 1960. p. 116.
4. *Monitorul Oficial*, *Jurnal Oficial al Principatelor Unite*, diar oficiale al *României*, *București*, 1862—1947.
5. Buletinul *Telegrafo-Poștal*, PTT. MPT, București 1870—1960.

FILATELIA
ÎN SPRIJINUL PREGĂTIRII
ȘI PERFECȚIONĂRII PROFESIONALE

Numeroasele manifestări filatelice de înaltă ținută, din ultimii ani, care au avut loc pe întreg cuprinsul țării, dovedesc din plin că filatelia românească părăsește cu pași repezi faza de pionierat, de romantism, cristalizîndu-și, pe zi ce trece, direcțiile de dezvoltare și acțiune. Una dintre acestea constituie studiul propriu-zis al mărcilor poștale, al celorlalte piese filatelice.

Studierea lor are consecințe, directe și indirecte, în formarea filatelistului ca om, în adîncirea, diversificarea și specializarea cunoștințelor sale.

Consecințele studiului filatelic asupra personalității individului capătă substanță în sensul formării unor aptitudini și calități umane deosebite : atenție distributivă, memorie (în special cea vizuală), spirit de organizare și de observație, răbdare și meticulozitate, perseverență, toate cu efecte benefice pentru orice profesiune și chiar pentru viața de toate zilele.

Studiul filatelic este un exercițiu al inteligenței, cu implicații nebănuite în planul profesional al filatelistului. Dacă pînă pe la jumătatea secolului nostru, filatelia se rezuma doar la a colecționa piese poștale, avînd și un caracter închis, fără manifestări de anvergură susținute pentru marele public, odată cu ieșirea în public și mai ales odată cu dezvoltarea filateliei tematice, ea capătă un alt statut. Alcătuirea unui exponat filatelic incumbă o mare cantitate de cunoștințe și informații, greu perceptibile la prima vedere, fiind de neconceput realizarea lui fără o documentare permanentă pentru a fi la zi cu noutățile ce apar și fără a ști totul sau aproape totul despre piesele incluse sau care urmează a fi incluse în colecția noastră.

Rezultatele unui sondaj întreprins tocmai pe tema prezentei intervenții se constituie ca argumente în favoarea afirmațiilor enunțate. Cele trei întrebări de bază puse s-au referit la *ce colecționează cel chestionat, dacă tematica pe care o colecționează are vreo legătură cu profesiunea pe care o practică și dacă filatelia îi este de vreun ajutor.* Desigur, vom reda cazurile cele mai sugestive, cazuri

pe care, cu siguranță, sub o formă sau alta, le puteți întîlni chiar în cercul filatelic pe care îl frecventați sau, de ce nu ? sînteți implicat chiar dumneavoastră însivă.

Un inginer cu sarcini profesionale vizînd protecția mediului înconjurător are ca preocupări filatelice alcătuirea unei colecții intitulate „Apa, resursă primordială". Contactul cu preocupările planetei pe această temă, realizat pe cale filatelică, dar în care este implicat profesional, este mai mult decît evident. Modul de organizare a colecției sale, cu rezultate meritorii la diverse expoziții interne sau internaționale, dovedește o înaltă ținută profesională, aducînd un real serviciu filateliei. În această situație, întrebarea dacă filatelia îl ajută în profesiunea pe care o desfășoară devine inutilă. Simplul fapt că realizează o bună propagandă tocmai în favoarea profesiunii sale ar fi de ajuns, dar alcătuirea unei asemenea colecții cere o documentare minuțioasă asupra fiecărei piese, documentare care îl pregătește și din punct de vedere profesional, reîmprospătîndu-și cunoștințele și de multe ori adăugînd altele noi.

Un profesor de limbă și literatură română colecționează material filatelic dedicat scriitorilor români și din alte țări. Normal, am zice, nu ?! Însă, alcătuirea unei asemenea colecții cere o temeinică informare și căutări permanente, implicit cu aducerea la zi a cunoștințelor profesionale. În afara faptului că participă la manifestările filatelice de profil, profesorul nostru folosește, cu bune rezultate, materialul filatelic în procesul instructiv-educativ al tinerei generații. Firesc, întrucît un asemenea material didactic concurează orice alt gen de ilustrare. Îi este de vreun ajutor filatelia pe plan profesional acestui profesor sau celui de naturale, muzică, istorie, desen, geografie etc. ?...

Majoritatea dintre cei chestionați colecționează, mai mult sau mai puțin, material filatelic ce vizează măcar o latură a profesiei proprii. Astfel, multe din cunoștințele de specialitate sînt permanent împrospătate, aduse la zi, întrucît noi piese filatelice sînt puse în circulație, noi date sînt puse în discuție, din nou cărțile de specialitate sînt solicitate, noi idei apar, chiar și în planul profesional al colecționarului.

Răspunsuri ce vin în favoarea afirmațiilor noastre au fost date și de către un medic chirurg, cu referințe largi asupra efectului terapeutic al mărcilor poștale asupra pacienților imobilizați și, atenție, nefilateliști, un inginer geolog, un fizician sau un chimist.

Unul dintre factorii poștali, nefilatelist, întrebat dacă simte vreo diferență între scrisorile pe care le duce la destinație a reacționat cît se poate de firesc pentru noi, filateliștii. Răspunsul său conține date referitoare la estetica plicurilor și la mărcile poștale cu care sînt francate. Afirmă, și nu avem motive să nu-l credem, că un plic francat cu mărci poștale frumoase îl determină, de multe ori, să-i înmîneze corespondența personal, destinatarului !

Elevii sînt marii beneficiari ai studiului filatelic. Nu insistăm asupra acestui aspect, întrucît multă cerneală a curs în legătură cu tînăra generație filatelistă. Totu este ca elevii să fie corect îndrumați, să nu se risipească în „ceanul" filateliei și, apoi, să se piardă. Pentru aceasta asociația noastră și organizațiile centrale de tineret, respectiv U.T.C. și Consiliul Central al organizațiilor de pionieri, trebuie să conlucreze mai mult și mai eficient.

Studiul propriu-zis al mărcilor poștale constituie și un excelent mijloc de perfecționare profesională. Adîncirea studiului filatelic în sensul depistării neconcordanțelor cu mărcile poștale standard are efecte directe asupra perfecționării individului. Nici o altă activitate filatelică nu contribuie într-o măsură atît de mare la formarea aptitudinilor și calităților enumerate mai înainte și atît de necesare în profesiunile de vîrf ale epocii noastre, cît și în activitatea cotidiană, inclusiv casnică. Nu întîmplător, în multe state ale lumii au fost dezvoltate programe filatelice de cercetare și studiu, fiind elaborate instrumentele de informare și cercetare necesare.

Să nu uităm că mulți filateliști români (N. Tripcovici, I. Opriș, M. Popovici ș.a.) au militat și militează pentru înființarea unei școli de studiu filatelic, intuind, fără îndoială, rolul acesteia în educarea și dezvoltarea intelectuală a individului, în dezvoltarea filateliei românești în general. Lipsa din peisajul filatelic românesc a unei Grupări filatelice de profil, activă la nivel național, a dat naștere, de-a lungul anilor, la apariția a tot felul de speculații, unele cu importante repercusiuni financiare asupra filateliștilor naivi sau începători. Astfel, au fost oficializate drept erori filatelice piese care nu au fost temeinic studiate. Filatelia nu trebuie împinsă spre limitele ridicolului, ci menținută între cele ale raționalului.

Argumente în favoarea dezvoltării studiului filatelic cu urmări în perfecționarea celui care îl practică am găsit la mulți dintre filateliștii care au dat curs sondajului nostru.

Un electronist declara că studiul mărcilor poștale îl deconectează dar, mai ales, îi antrenează atenția distributivă, memoria și răbdarea atît de necesare meseriei sale. „Bine, dar nu vă obosește ? Și la serviciu, și acasă concentrat !? — l-am întrebat. „Nu, deloc. Din contră, mă odihnesc mai bine" — mi-a răspuns.

Un răspuns asemănător a fost formulat de către un alt filatelist, inginer proiectant. Proiectarea, se știe, este o meserie a detaliului.

Un fotograf profesionist afirma, pe bună dreptate, că meseria pe care o practică poate fi o artă și studiul filatelic îl ajută foarte mult în exercitarea ei, făcîndu-l mai sensibil, mai perseverent și întotdeauna atent. Imaginea unor mărci poștale îl ambiționează să atingă perfecțiunea.

Toți filateliștii care sînt și conducători auto susțin că priceperea lor la volan se datorează, măcar în parte, și practicării filateliei.

Un pensionar îmi destăinuia că tema pe care o dezvoltă de ani de zile îi alină nostalgia după profesia practicată și, totodată, îi menține în formă atenția și răbdarea. Am zîmbit și mi-a argumentat că a putut evita multe „accidente casnice", mai ales de cînd a rămas singur, tocmai datorită acestei preocupări. Și mi-am amintit că, de fapt, multe accidente au loc, nu în timpul exercitării profesiei, conducerii automobilului etc., ci în cadrul banalelor activități casnice !

Se poate continua, dar consider că este suficient și edificator. Sînt convins că filatelia românească a intrat pe un nou făgaș, aș spune, bineînțeles supralicitînd, al profesionalizării amatorilor. Depinde de noi ca *toate* ramurile ei să se dezvolte armonios, fără convulsii. Prin unirea tuturor eforturilor și elaborarea unor materiale teoretice de bună calitate vom putea realiza în practică toate obiectivele generoase propuse. Nu este greu, dar trebuie multă receptivitate din partea factorilor implicați.

Prof. Sergiu GĂBUREAC

ISTORICUL PRESEI FILATELICE ROMÂNEȘTI

Numim *presă* totalitatea publicațiilor cotidiene și periodice : ziare, reviste etc. și, prin extincție, astăzi presa audio-vizuală.

Definiția este clară. Dar dacă o aplicăm la presa noastră de specialitate, respectiv la presa filatelică românească, tiparul ei începe să devină cam incomod, cam încorsetant. Nu din cauza definiției propriu-zise, care este — vrem, nu vrem — aceeași pentru toată lumea, ci din cauza precizării : „totalitatea publicațiilor ...periodice". Iar asta pentru simplul motiv că noi nu am reușit niciodată să cunoaștem *cu precizie* care au fost *toate* periodicele filatelice care au văzut lumina tiparului în România.

Încercări de bibliografie a presei filatelice au fost destul de numeroase, începînd cu anii 1941, 1944, 1957, 1958 și 1966. Dar, abia în anul 1968, ing. M. Popovici publică în „Îndrumarul Filatelistului — 1968" o listă exaustivă, cuprinzînd un număr de 55 de periodice, avînd caracter filatelic. Pornind de la această listă, care menționa doar titlul, localitatea și perioada apariției (toate doar prezumate), s-a ajuns cu ajutorul cîtorva meritorii contribuții (Grigore Racoviceanu — 1975, Gheorghe Agiu — 1978, Marcel Dănescu — 1979 și George Pataki — 1980) la un material de sinteză cuprinzînd 65 de titluri ale periodicelor de specialitate ; de astă dată verificate și puse de acord cu fișierele marilor biblioteci bucureștene. Este vorba de articolul „Un veac de presă filatelică românească" de ing. Silviu Dragomir, publicat în revista „Filatelia" din august 1981. Această primă încercare științifică de bibliografiere a periodicelor noastre de specialitate a stimulat alte cîteva completări concrete venite de la colaboratori din țară (dr. Teodor Cutlic, ing. Theodor Ville și Cr. Șerbu), precum și din străinătate (L. N. Williams și arh. G. Sassower). Urmare și la aceste completări survenite fie de la filateliștii deținători ai unor vechi publicații, fie de la Biblioteca britanică „Lindesiana" din Londra, s-a conturat materialul „Literatura filatelică" publicat în Almanahul Filatelic — 1983 (pag. 114—189). Deci putem afirma că avem oricînd la dispoziție o bibliografie a presei filatelice românești, chin-

tesență a străduinței mai multor cercetători, care, timp de circa patru decenii, s-au străduit să completeze și să pună la dispoziția filateliștilor o lucrare bazată pe criterii științifice.

Dar putem afirma că sinteza acestor străduinți răspunde „ad litteram" și exigenței definiției amintite la început ? Desigur, că nu, deoarece nu avem, și — de altfel — nici nu știm dacă vom avea vreodată certitudinea cunoașterii integrale a periodicelor filatelice românești *în totalitatea lor !*

Ne oprim aici cu istoricul ... istoricului presei filatelice românești, căutînd să arătăm în continuare unele probleme demne de relevat, în afara celor tehniciste, publicate, așa cum arătam anterior, în *Almanahul Filatelic — 1988.*

La data de 1/13 ianuarie 1881 apare la București revista „Timbrophilo", avînd subtitlul *Jurnal philatelisticu românu,* sub redacția și administrația Librăriei Steinberg și Wortmann. Redactor real al revistei a fost căpitanul Const. M. Moroiu, sub a cărui coordonare se publică primele trei numere. În noiembrie 1890, apare o nouă revistă, „Timbrofilul", avînd subtitlul *Organ al timbrologiei în România.* De astă dată Const. M. Moroiu își asumă, declarat, funcția de redactor-șef. El numerotează în continuare revista (începînd cu nr. 4). Deși „Timbrofilul" este clar o altă revistă decît vechiul „Timbrophilo" (pentru asta pledînd titlul modificat, întreruperea de 10 ani, redacția și administrația schimbate etc.), totuși vom considera-o — așa cum a dorit-o și redactorul său — continuatoarea revistei anterioare, pentru care pot pleda, la rîndul lor, trei elemente : numerotarea în continuare (se începe cu : Anul II, Nr. 4), formatul, precum și denumirea comună *Timbrofilul,* dată în editorialele ambelor numere de debut (ianuarie 1881 și noiembrie 1890). Dar nu numai formatul, ci și structura periodicului rămîn nemodificate pînă la Nr. 18 din martie 1893, dată la care se opresc revistele pe care am reușit să le cercetăm și, credem, pînă la care au și apărut.

Prin urmare, cu revista „Timbrophilo-Timbrofilul", putem spune că începe să vadă lumina tiparului presa filatelică românească. În conformitate cu manualul lui Thomas Haas (a. 1905), prima noastră revistă de specialitate este considerată — în ordine cronologică — a 20-a revistă filatelică din lume. Se verifică astfel interesul timpuriu ce a existat în România pentru colecționarea mărcilor poștale ca și o rapidă intrare a filateliei românești în circuitul mondial. Iar o dovadă că România a parcurs în ritm alert perioada de pionierat a filateliei este aceea că, de exemplu, în Anglia au trecut 22 de ani de la apariția mărcilor poștale (a. 1840) și pînă la apariția primei reviste filatelice engleze (a. 1862), la noi intervalul fiind practic același (de la 1858, la 1881).

Presa filatelică românească a fost editată cu precădere în Capitală, dar și în provincie au apărut multe reviste. Sistematizată pe localități, situația ar fi următoarea :

BUCUREȘTI : TIMBROPHILO — TIMBROFILUL (1881—1893), DER BUCARESTER PHILATELIST — DER PHILATELIST (1885), MONITORUL SOCIETĂȚEI FILATELICE ROMÂNE (1892), RUMÄNISCHER PHILATELIST (1896), La Roumanie Philatélique (1904—1905), Le Moniteur Philatélique — L'Annonce Carto-Philatélique (1906—1907), LE PHILATÉLISTE ROUMAIN (1907), FILATELISTUL ROMÂN (1921—1922), ELITA (1922), FILATELIA ROMÂNĂ (1923), ECHÂNGE CLUB ROUMAIN (1923—1926), LA ROUMANIE (1928—1932), COLECȚIONARUL DE MĂRCI POȘTALE (1929), TRIBUNA FILATELICĂ (1931—1933), FILATELIA PENTRU TOȚI (1932—1934), LE COURRIER MONDIAL (1932), REVISTA FILATELICĂ ROMÂNĂ — REVISTA SOCIETĂȚII FILATELICE ROMÂNE (1937—1943), NOUA REVISTĂ FILATELICĂ ROMÂNĂ (1937—1938), FILATELIA (1940—194), FILATELIA (1944—1948), ARIP (1946), FILATELIA — FILA' ELIE — ȘAH — CUVINTE ÎNCRUCIȘATE (1 ian. 1948 — 15 ma 1950), FILATELIA — FILATELIE — FILATELIA (1 oct. 1950 — la zi). *ARAD :* UNIVERSAL COURRIER (1935—1937). *BACĂU :* La Roumanie Timbrophile (1905). *BÎRLAD :* LE TIMBROPHILE ROUMAIN (1897), FILATELIA ROMÂNĂ (1898), Bazarul Filatelic (1928—1929). *BRĂILA :* LE PHILATÉLISTE ROUMAIN (1895), FILATELIA (1905), LA POSTE — La Philatélie (1906—1907), L'ANNONCE PHILATÉLIQUE d'ORIENT (1910) ROMÂNIA FILATELICĂ (1923—1926). *CARACAL :* Roumanie Echange (1922—1924). *CERNĂUȚI :* DIE BRIEFMARKE INTERNATIONALE SAMMLER und ERWERBS — ZEITSCHRIFT (1934—1937), FILATELIA (1938). *CONSTANȚA :* TIMBRU (1900—1902) *CRAIOVA :* La revue Cartophile et Timbrophile (1922), LA REVUE POUR TOUS — BULETINUL Garto-Filatelic (1925—1928), SCHIMB CLUB ROMÂN (1929—1932), LA ROUMANIE (1928—1932). *FOCȘANI :* ECOUL MĂRCILOR (1894—1895), POȘTA ROMÂNĂ (1895). *GALAȚI :* LE PHILATÉLISTE ORIENTAL (1893). *GĂIEȘTI :* LA ROUMANIE PHILATÉLIQUE (1908—1909). *IAȘI :* ROMÂNIA FILATELICĂ (1893), Anunciatorul Mărcilor (1897), ROMÄNISCHES Briefmarken-Offertenblatt (1901), L'Annonce Internationale (1909). *PITEȘTI :* CURIERUL MĂRCILOR POȘTALE (1891). *PLOIEȘTI :* L'ORIENT TIMBROLOGIQUE — ORIENTUL FILATELIC (1920—1921), CURIERUL FILATELIC (1922—1924), Le Philateliste Mondial (1924). *RÎMNICU SĂRAT :* LA TRIBUNE DES COLLECTIONNEURS D'ORIENT (1908). *SIBIU :* Der Briefmarken-Bote (1941—1944). *TIMIȘOARA :* DER BANATER PHILATELIST (1920—1926), BALKAN POST (1930). *TÎRNĂVENI :* PHILAMONDA (1935). *TULCEA :* COLECTIONEUR DE TIMBRE-POSTE (1931). Titulatura acestor periodice a fost transcrisă conform originalelor.

În afara revistelor editate în țară, de marca românească s-au mai ocupat și două reviste editate în străinătate, anume : ROMANIAN PHILATELIC STUDIES (1977—1985) și DER RUMÄNIEN-SAMMLER (1969 — la zi).

Aruncînd în evidența de mai sus o privire de ansamblu asupra presei filatelice românești, observăm că multe dintre reviste au avut o existență efemeră, de numai 1—3 numere, după care și-au încheiat apariția. Acest fenomen — regretabil în fond — a dat mult de gîndit și a stîrnit diverse interpretări. Analizînd destul de atent și de amănunțit motivația încetării apariției multora dintre reviste, putem afirma că ea a avut loc nu neapărat din cauza editorilor care — așa cum mereu s-a insinuat — ar fi sistat publicația — imediat ce și-ar fi asigurat unele sume provenite din abonamente. Procedeul de a expedia inițial un „specimen", precum și de trimiteri „în cont", nici nu ar fi favorizat o asemenea procedură. Vinovații reali de efemeritatea apariților multora dintre reviste trebuie căutați în masa filateliștilor, între aceia care au privit mai întotdeauna cu indiferență strădaniile editoriale — chiar cînd acestea i-au favorizat și au fost însoțite de bune intenții.

Dar, indiferent cui am da dreptate, celor care pretind că efemeritatea vechii prese filatelice s-ar datora unor interese mercantile sau celorlalți, care acuză pe filateliști că nu și-au susținut îndeajuns de ferm publicațiile de specialitate, va trebui să recunoaștem în fond că această presă, atîta cît a fost și așa cum a fost, ni se relevă ca un patrimoniu care nu poate să fie neglijat. Cu atît mai mult, cu cît lesne se poate constata că și astăzi nimeni nu ar putea porni la elucidarea științifică a unor teme de specialitate fără să studieze modul de abordare a problemei de către antecesori.

În concluzie, trebuie să reținem rolul major al presei filatelice din țara noastră în îndrumarea vieții filatelice, în aprofundarea studierii materialului filatelic și în popularizarea filateliei în cele mai largi straturi de oameni ai muncii. Iar din cadrul celor peste o sută de ani de presă filatelică românească, trebuie neapărat să relevăm rolul actualei noastre reviste „Filatelia", care — ajunsă la peste 385 de numere — a contribuit din plin la marele impuls al mișcării filatelice românești, la afirmarea ei plenară pe plan mondial și, ceea ce este mai important, a militat permanent pentru însușirea unui conținut calitativ superior noțiunilor de filatelie și de filatelist.

Ing Silviu DRAGOMIR

PLEDOARIE
PENTRU „ÎNTREGURILE POȘTALE"

Am în față o carte poștală din 1917, trimisă de la Pitești la Iași, unde familia mea — părinții și bunicii — se aflau în tristul refugiu din primul război mondial. Scria o rudă din Pitești despre felul în care vremelnicul ocupant german înțelegea să-și apese călcîiul peste biata populație, chinuită de lipsuri materiale și suferințe sufletești.

O simplă carte poștală evocînd o perioadă istorică, o carte poștală „de ocupație" germană, îmbinînd astfel interesul filatelic cu cel documentar. Cîte alte cărți poștale nu ne vorbesc despre fapte de viață, despre omenești bucurii sau dureri, despre evenimente ce au marcat perioade din istoria sfîrșitului de veac al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea, cu toate speranțele legate de fiecare an nou, despre aspirația mereu vie a omului spre o viață mai bună, spre pace.

Și cîte alte cărți poștale, semiilustrate sau ilustrate, nu ne aduc în fața ochilor, nu numai imagini vechi sau noi, ci și piese filatelice pe care le căutam de mult, pe care doream să le putem studia, caracteriza și cataloga ca obiecte ale pasiunii de colecționar.

Într-adevăr, încă de la apariția primei cărți poștale din lume, în 1869 în Austria, aceste efecte poștale au trezit interes, mai întîi prin noutatea pe care o reprezentau pentru corespondența prin poștă, apoi prin diversitatea lor ca mod de realizare în diferite țări, dar în același timp ca documente de familie și de epocă.

Așa se explică avîntul pe care l-a luat colecționarea cărților poștale încă din secolul trecut, pasiune dezvoltată apoi prin colecționarea și altor efecte poștale, definite ca „întreguri poștale".

Poate nu este de prisos să reactualizăm definiția întregului poștal ca obiect de colecționare, astăzi încadrat într-una din „specialitățile" filatelice ce cunosc o dezvoltare continuă. Așadar, un întreg poștal este un efect poștal emis de Administrația poștală oficială a unui stat și care cuprinde, *într-un întreg*, atît o marcă poștală care are imprimată, cu valoare corespunzătoare, taxa poștală de transmi-

tere a corespondenței, cît și texte indicatoare tipărite, totul pe un carton (sau hîrtie) care lasă spațiu liber pentru corespondență și adresă. În cadrul acestei definiții se cuprinde astăzi o gamă largă de efecte poștale, între care, în afară de cărțile poștale (simple, duble, semiilustrate, ilustrate etc.), se mai pot enumera : plicurile cu marcă fixă, înștiințările de primire, frahtele, mandatele, formularele de telegrame, citațiile judiciare etc., precum și unele aerograme.

Născut din necesități de utilizare practică, întregul poștal și-a creat repede drum în circulația poștală, ceea ce a dus la creșterea impresionantă a volumului acestor piese poștal-filatelice și implicit la creșterea interesului pentru colecționarea lor.

Astăzi, cînd tiraje de milioane ale emisiunilor de cărți poștale servesc modalității celei mai curente de corespondență, se poate afirma că ele tind să predomine asupra utilizării corespondenței francate cu mărci adezive.

La începuturile colecționării întregurilor poștale, se punea întrebarea dacă și în ce măsură colecționarea întregurilor este echivalentă colecționării mărcilor poștale adezive, dacă și un colecționar de cărți poștale poate fi considerat în aceeași măsură „filatelist". O asemenea părere este depășită. E adevărat că în accepțiunea curentă „filatelist" înseamnă „colecționar de mărci poștale". De aceea, poate, unii se mai întreabă încă ce filatelist este acela care colecționează cărți poștale sau întreguri poștale în general. Se argumentează că marca poștală este mai atractivă, prin miniaturizarea unor opere de artă, a unor elemente de folclor și, totodată, ca mijloc de cunoaștere a geografiei, istoriei și culturii diferitelor țări. Poate oare fi comparată frumusețea grafică și coloristică a unei mărci poștale cu „monotonia" unui întreg poștal ?

Pusă în acest fel, problema nu poate avea o rezolvare corectă. Mai întîi pentru că tot ce este emis de Poștă și destinat circulației poștale poate constitui obiect de colecționare filatelică, deci atît marca poștală, cît și întregurile poștale. Pe de altă parte, marca poștală exprimă în primul rînd plata taxei poștale pentru transmiterea corespondenței la destinatar, fără a ne putea furniza nici o altă relație asupra variatelor modalități de folosire a ei și cu atît mai puțin asupra mesajului transmis. Oricît de frumoasă și interesantă ar fi marca poștală, nu ne poate oferi decît o imagine statică, fotografică, asupra unei realități surprinse la un moment dat, ea este, dacă vreți, un „martor mut" al istoriei, căci nu ne poate spune mai nimic despre dinamica vieții oamenilor, a evenimentelor, despre motivațiile faptelor în contextul epocii.

Incontestabil, marca poștală își păstrează rolul său important, mai ales ca propagandist al unor idei și al unor realizări remarcabile din variate domenii : social-politic, economic, cultural, sportiv etc. Dar să vedem ce ne poate oferi în plus cartea poștală, întregul poștal.

E de precizat de la început că prin intermediul cărții poștale, respectiv al întregului poștal, colecționarul are posibilitatea de a lua cunoștință de două categorii de fapte.

În primul rînd de *importanța filatelică* a întregului poștal, prin cunoașterea caracteristicilor acestuia ca efect poștal, exprimate prin particularitățile elementelor imprimate pe întreg, începînd cu marca poștală fixă, cu textele tipărite, dimensiunile și caracteristicile cartonului, coloritul, precum și cu identificarea varietăților existente.

În al doilea rînd, de *importanța documentară* a imaginilor (în cazul cărților poștale semiilustrate sau ilustrate) și a mesajelor (corespondenței) transmise prin intermediul întregului poștal (în cazul întregurilor circulate prin poștă).

În plus, colecționarul poate lua cunoștință și de alte elemente cu caracter filatelic (în cazul întregurilor circulate) și în primul rînd de ștampilele (poștale sau de altă natură) care oglindesc modalitățile și rutele de utilizare ale întregului poștal.

Rezultă din cele de mai sus *caracterul complex* al întregurilor poștale, ele reunind interesul filatelic cu cel documentar-istoric, cu informații asupra circulației poștale. Adevărat cronicar al evenimentelor și document de referință asupra oamenilor ce au folosit întregul în epoca respectivă, cartea poștală oferă colecționarului mult mai mult decît simpla satisfacție a aranjării unei mărci într-un clasor. Ea îi oferă posibilitatea de a participa nemijlocit la aspecte inedite ale vieții umane, adeseori chiar la clarificarea unor probleme de interes filatelic. Iată, de exemplu, cum unele cărți poștale germane de la sfîrșitul secolului trecut, adresate unor comercianți de timbre din București, Brăila sau Galați pentru a le fi expediate „strei'furi", din primele două emisiuni clasice românești, explică modul în care au plecat peste granițele țării valori inestimabile ale filateliei românești.

Studierea întregurilor poștale implică — și în același timp prilejuiește — cunoștințe din variate domenii ale activității umane. Chiar colecționarea cărților poștale necirculate poate evidenția interesante aspecte din istoria și dezvoltarea acestor întreguri poștale.

Astăzi, cînd întregurile poștale și în special cărțile poștale dau greutate colecțiilor și exponatelor de istorie poștală și marcofilie, ca și exponatelor tematice, de aerofilatelie etc., ele nu mai pot fi ignorate. Consider, de exemplu, că o carte poștală expediată de la o olimpiadă sau de la o expoziție filatelică mondială, ajunsă prin poștă la destinatar, este mult mai valoroasă decît simpla marcă emisă cu ocazia unor asemenea evenimente. Ce să mai vorbim despre valoarea unei cărți poștale trimise de pe front sau dintr-un lagăr de prizonieri sau deținuți politici, sau despre cărți poștale trimise sau primite de personalități ale științei și culturii.

Desigur, se poate spune că prin elementul ei documentar cartea poștală depășește cadrul strict filatelic, care ar trebui să se rezume la descrierea elementelor ce definesc întregul poștal ca atare. Dar

oare nu este și cartea poștală mai valoroasă tocmai prin îmbinarea celor două elemente ? Cum să le prezentăm separat ? Oare mărcile noastre clasice nu sînt mai valoroase atunci cînd se găsesc circulate pe corespondență, pe ziare sau pe imprimate circulate poștal ? Și aceasta tocmai fiindcă la valoarea mărcii se adaugă valoarea documentară a piesei respective.

Ajungem astfel la un „punct nevralgic" al activității filatelice actuale și anume la impunerea unor „canoane" ce se cer „strict respectate". Aceasta deși, paradoxal, în ultimul deceniu reglementările F.I.P. au fost mereu modificate, completate, revizuite, astfel încît activitatea juriilor trebuie să se adapteze continuu la noi *criterii*.

În prezent, pe plan internațional și, ca urmare, și pe plan național, filatelia a fost împărțită pe ramuri specializate : filatelia tradițională, istoria poștală, tematica, întregurile poștale, aerofilatelia, maximafilia etc.

Incontestabil, specializarea este o cerință a activității în epoca noastră și în toate domeniile. Numai că aplicarea acestui principiu în mod mecanic, mai ales într-un domeniu de „liberă alegere" cum este filatelia, poate limita posibilitățile de dezvoltare spre noi forme de organizare. Aceasta din două motive :

1. Dacă recunoaștem principiul de bază că fiecare filatelist este liber să colecționeze ce vrea, mai bine zis ce îi place, filatelia, fiind o activitate bazată pe o pasiune individuală, de ce să-l îngrădim scolastic în anumite tipare prestabilite ?

2. Dacă recunoaștem necesitatea ca o colecție filatelică, pentru a deveni „exponat", trebuie să și respecte anumite reguli de prezentare, de ce este necesară și delimitarea strictă numai în cadrul unei specialități ?

Să mă explic.

Să luăm de exemplu un exponat de întreguri poștale, respectiv de cărți poștale. După „canoanele" F.I.P., acestea pot fi studiate și *prezentate „numai ca atare"*, adică evidențiind — cum am arătat mai sus — numai caracteristicile mărcii fixe, ale textelor tipărite, ale cartonului, culorii etc.

Aceasta ar însemna, practic, a ne rezuma numai la prezentarea unor întreguri poștale necirculate. Dar dacă un colecționar vrea să prezinte o colecție de cărți poștale dintr-o anumită perioadă istorică, evidențiind *tot ce este important în ele*, și ca elemente supraadăugate (ștampile, supratipăruri), și ca elemente documentare, oare o asemenea colecție nu are un plus de valoare tocmai pentru că *reunește într-un tot organic* elemente din mai multe „specialități" filatelice ?

În cadrul actualelor reglementări F.I.P., o asemenea colecție nu poate fi prezentată. Împărțirea scolastică pe specialități interzice prezentarea unor colecții-exponat *complexe, dar unitare* prin concepția lor. Aceasta înseamnă, din punct de vedere practic, că

aceeași *colecție* de întreguri poștale va trebui să fie prezentată *sub firme diferite* de mai multe ori, după cum vor fi prezentate mai întîi ca întreguri poștale, apoi ca istorie poștală și marcofilie, apoi, eventual, ca tematică etc.

Nu ar fi mai logic ca o asemenea colecție să poată fi prezentată ca un *studiu complex*, dintr-o dată, evidențiind elementele de specialitate ce caracterizează fiecare piesă ? În acest caz, se va arăta în planul exponatului modul de prezentare al întregurilor, la fiecare piesă urmărindu-se un sistem unitar, ca de exemplu :

Carte poștală cu marca fixă tip .....
din emisiunea ..... cod .....
carton ..... culoare ..... varietate .....
circulată de la ..... la .....
adresată de ..... lui .....
și referindu-se la ..... (aceasta în funcție de importanța mesajului transmis și a persoanei în cauză).

În felul acesta, prezentarea este completă și cartea poștală este redată într-adevăr „în întregul ei".

Dar, revenind la „specialitate", putem să ne întrebăm : în realitate cîte exponate se încadrează strict într-o singură specialitate ? Poate doar cele de filatelie tradițională și de... maximafilie. În rest, un exponat de istorie poștală este și de marcofilie, și de întreguri poștale, iar exponatele tematice au de toate, ca și cele de aerofilatelie.

Desigur, problema ridicată mai sus poate comporta discuții, dar consider că merită să fie luată în considerare.

RETROSPECTIVĂ ŞI PERSPECTIVĂ ÎN COLECŢIONAREA ÎNTREGURILOR POŞTALE ÎN ŢARA NOASTRĂ

În România, odată cu apariţia în 1873 a primei cărţi poştale şi ceva mai înainte a „benzilor de ziare", s-a trezit interesul pentru colecţionarea, studiul şi catalogarea întregurilor poştale. Dovadă este şi faptul că încă se mai pot găsi, fără greutăţi deosebite, aceste întreguri, atît necirculate, cît şi circulate, precum şi emisiunile ulterioare, ba chiar şi varietăţi ale acestora. Colecţiile de întreguri poştale nu au devenit, însă, „de notorietate publică", adică nu au ajuns să fie prezentate în expoziţii filatelice decît în ultimele decenii. Probabil şi din cauza concepţiei vechi ce îi considera ca filatelişti numai pe colecţionarii de mărci poştale.

Astăzi, utilizarea largă a acestor efecte poştale în corespondenţa curentă a populaţiei şi instituţiilor a creat un foarte mare volum de cărţi poştale şi alte întreguri, care oferă un cîmp vast de cercetare şi studiu. Promovarea colecţiilor de întreguri poştale în marile competiţii filatelice naţionale şi internaţionale a crescut interesul colecţionarilor şi, implicit, numărul colecţiilor şi exponatelor de întreguri poştale.

În ţara noastră, o expresie a dezvoltării colecţiilor de întreguri poştale a constituit-o organizarea pînă în prezent a cinci ediţii de expoziţii filatelice republicane, la Bucureşti (două), Timişoara, Reşiţa şi Bacău, urmărindu-se în continuare realizarea unor asemenea expoziţii, din doi în doi ani, în diferite centre filatelice din ţară. Creşterea numerică şi valorică a exponatelor de la o expoziţie la alta exprimă la rîndul ei nivelul tot mai ridicat de competenţă a colecţionarilor din acest domeniu al filateliei româneşti. Distincţiile prestigioase obţinute de filateliştii noştri confirmă afirmaţia mea.

Ponderea crescîndă a exponatelor de întreguri poştale a dus pe plan internaţional la crearea, în cadrul F.I.P., a unei Comisii de întreguri poştale şi a unor comisii similare în cadrul asociaţiilor filatelice naţionale, cum este cazul şi în A.F.R.

Studiul și cercetarea în domeniul întregurilor poștale au beneficiat de munca pasionată a unor colecționari care au realizat, începînd din 1973, valoroase lucrări de catalogare și de prezentare sistematizată a unor emisiuni de întreguri poștale. Începînd cu Catalogul întregurilor poștale românești realizat de Dumitru Biala și colaboratorii săi în 1973 (cu ocazia Centenarului cărții poștale românești), continuînd cu Catalogul mărcilor poștale românești, apărut în 1974, care a consacrat un capitol aparte întregurilor poștale, o serie de studii și articole au apărut în „Îndrumătorul filatelistului", în cataloagele expozițiilor filatelice de întreguri poștale, și în revista „Filatelia". E de menționat în ultimii ani preocuparea pentru identificarea și prezentarea cronologică a întregurilor poștale românești în cadrul cataloagelor editate cu ocazia expozițiilor filatelice organizate la București de „Ziua mărcii poștale românești". Merită să fie subliniată munca stăruitoare în acest domeniu a lui Tudor Gheorghe și a colaboratorilor săi.

În perspectiva dezvoltării pe mai departe a acestei ramuri a filateliei, apare tot mai pregnantă necesitatea realizării unui catalog cît mai complet al întregurilor poștale românești. În acest scop, în cadrul Comisiei de întreguri poștale a A.F.R. a fost elaborat un proiect-cadru pentru un asemenea catalog, conceput ca o operă colectivă, de ținută științifică. Un colectiv larg, de filateliști competenți în domeniu, este în curs de a redacta capitolele și subcapitolele unui catalog, urmînd ca întreaga lucrare să apară înainte de 1990. Este, desigur, o realizare ce necesită un efort deosebit din partea tuturor celor ce vor să-și aducă o contribuție substanțială la o lucrare de prestigiu a filateliei românești.

Dr. Răzvan PANAITESCU

DICȚIONARE ȘI REVISTE DE FILATELIE LITERARĂ

Dorim să atragem atenția — pe scurt — asupra unei serii de instrumente de lucru indispensabile tematicienilor „literari" și, în general, colecționarilor de „personalități culturale" de orice categorie. Este una din ramurile filateliei tematice cele mai dificile și mai specifice. Cauza ? Ea nu poate fi cultivată la un nivel corespunzător fără o bună formație culturală și, bineînțeles, fără mijloacele de informație necesare. Deoarece, la noi, cele mai multe din aceste „izvoare" sînt mai puțin sau chiar deloc cunoscute, o rapidă și o exactă prezentare a lor poate avea, credem, utilitatea sa. Ne propunem, de altfel, să revenim asupra acestei teme plină de exigențe.

Deocamdată, singurul dicționar „complet" de „scriitori", cunoscut și consultat direct de noi, este o realizare americană : *Alphabetical Checklist of Journalists, Authors and Poets on Stamp*. Compiled by Andrew Kwiatkowski (4942 S. La Crosse Ave. Chicago, Ill. 60638). Nu este datat, dar se poate deduce ușor că a apărut la sfîrșitul anului 1985 sau începutul lui 1986, deoarece Gr. Alexandrescu, din emisiunea de personalități din 1985, este „prins". Se prezintă sub formă multiplicată, fără clișee, pe foi mobile, prinse într-o copertă tip bibliorаft. Pagina este aerată, consultarea ușoară. Dificultatea, din punctul nostru de vedere, constă în faptul că noțiunea de „autor" este luată într-un sens mult prea extensiv. Ea include și medici și legiști și oameni de stat, care au „scris". Dar, în definitiv, cine n-a scris ceva într-un domeniu sau altul de activitate ? Nu este mai puțin adevărat că dicționarul reprezintă o mină practic nesfîrșită de informații, chiar dacă numerotarea urmează catalogul Scott puțin consultat la noi. Lucrarea este destinată, în intenție, lumii anglo-saxone.

Prezentarea sub forma foilor mobile are rațiunea sa : catalogul se vrea adus cîndva la zi, completat, rectificat, îmbogățit. Rezultatul noilor cercetări este publicat, deocamdată, de autor, număr de număr, în revista JAPOS BULLETIN, editată trimestrial de

J.A.P.O.S. Study Group („Asociația de Colecționari de Timbre ilustrînd jurnaliști, autori și poeți"), sub redacția lui Gustav Detjen Jr. (154 Laguna Court, St. Augustine Shores, Fl., 32086-7031, U.S.A.). Nu suntem de acord, de pildă, nici cu disocierea autori/poeți (poeții nu sunt și ei „autori" ?), nici cu includerea... tenismenului Bjorn Borg pe această listă. Dar — în ansamblu — tematicienii vor ști să le folosească pe latura lor bună, utilă.

La un nivel superior este realizat catalogul italian al lui Umberto Savoia, LETTERATURA UNIVERSALE, „catalog al materialelor filatelice pe tema literatura", din care au apărut pînă în prezent 11 fascicole, de la A la litera L (Lomonosov). Este, întrucîtva, mai bine cunoscut tematicienilor noștri. Pe de o parte prin faptul că revista LETTERATURA, organ al *C.I.F.T.* „Grupul Tematic Literatura", care editează în anexă catalogul, are o oarecare circulație în lumea noastră filatelică. Pe de altă parte, deoarece acest catalog a fost deja prezentat chiar de noi, în excelenta pagină filatelică a revistei TRANSILVANIA, sub redacția criticului literar Mircea Braga, sub titlul *Literatură și filatelie tematică* (11/1986). Textul nostru a fost reprodus în facsimil și în traducere, de Umberto Savoia, în LETTERATURA (Settembre 1987, No. 17, p. 13—14). Autorul a primit unele din observațiile noastre și a rectificat, îndreptățit, altele. Nu aceste detalii interesează acum, ci descrierea generală a catalogului. El are și o amplă ilustrație : efigii, blocuri, obliterări speciale și mecanice, întreguri și cărți poștale. Din nou, noțiunea de scriitor este însă prea largă. Ea cuprinde și chimiști (M. Berthelot), oameni de stat (W. Churcill) etc. Catalogul italian, mult mai bogat, reprezintă un net progres față de cel american, operă de pionierat, totuși, în felul său. Am contribuit, în treacăt fie spus, într-o oarecare măsură, la îmbogățirea documentării sale românești.

Dintre revistele de filatelie literară, cunoscute și urmărite de noi, cea mai bună ni se pare trimestrialul vest-german PEGASUS, organul grupului de lucru „Literatură, Teatru, Basme", din cadrul „Asociației Germane de Filatelie Tematică", redactată de Dr. Florian Fischer (8600, Bamberg, Hennebergerstr. 30) și Rudolf Thiem (6915, Dossenheim, Kirchstr. 62) ambii din R.F.G. Revista, de 56 de pagini, cuprinde „știri interne" din viața Asociației, o rubrică de „Noutăți", foarte utile, pe țări, și multe articole introductive și de prezentare, de mai multe categorii : al unei personalități care figurează pe o singură marcă, a temelor unei emisiuni sau articole de sinteză, urmărind fie istoria unei teme literare, fie istoria unei întregi literaturi, pe timbre. De pildă, ultimul număr (40, Juni 1988) conține texte despre B. Brecht, Th. Storm, Fritz Reuter, trubadurii elvețieni, literatura antică pe mărci poștale și literatura rusă în serial (capitolul „Realismul").

Desigur, cele mai multe texte sînt de popularizare, scoase din lexicoane şi istorii literare. Dar documentarea şi ilustrarea sînt bogate, iar în materie de ştampile speciale revista rămîne inegalabilă şi de neînlocuit. Seria „Petre Ispirescu" este prezentată pe larg (nr. 39, März 1988, p. 16—17). Publicaţia este de tip germanic, densă, erudită, apropiată întrucîtva de tipul revistelor ştiinţifice „universitare".

Ceva mai aerat, mai publicistic, este omologul său italian, bianual, amintit, editat de Umberto Savoia, LETTERATURA, ajuns la nr. 18 (Febbraro 1988). Revista are numai 24 de pagini şi cuprinde, în genere, aceleaşi rubrici doar altfel paginate (noutăţi italiene şi universale însoţite de clişee diverse, articole de popularizare, cronici de expoziţii). Ultimul număr include, de pildă, articole despre Don Bosco, Tommaso Campanella, note de literatură engleză, D'Annunzio. Scopul acestor articole este, în primul rînd, de a explica şi a documenta publicului colecţionar, mai mult sau mai puţin larg, asupra unei personalităţi cultural-literare ilustrate pe un timbru. Totul la un nivel destul de rapid, enciclopedic, dar foarte onorabil. De notat că nici în PEGASUS, nici în LETTERATURA nu sunt inserate anunţuri publicitare şi nici oferte de schimb sau de vînzare.

În alt stil sînt prezentate publicaţiile americane, specializate. Multe reclame, multă publicitate, mult *marketplace*. Ultimul număr din JAPOS BULLETIN (No. 55, Spring/Summer, 1988) include totuşi şi un text despre Washington Irving, note diverse, abundente, *New issues* (ultimele emisii literare) şi mai ales suplimentul la catalogul de scriitori de care am amintit. Clişee, mai puţine, şi nu totdeauna chiar de foarte bună calitate.

Mult mai bogat şi mai pretenţios este TOPICAL TIME organul lui *American Topical Association* (6 numere pe an). Tipărită pe hîrtie velină, cu numeroase rubrici şi foarte bune clişee, paţioasă (92 de pagini !), revista este doar în parte „literară". Acest *topic* figurează numai la capitolul *Topical*, sub rubrica *Famous Men* sau *Women* (ceea ce este totdeauna chiar foarte lămuritor), dar şi în articole tematice (de pildă, în ultimul număr, vol. 39, No. 4, July-August 1988 : *Death and the Humanities)* şi în mai puţine note *(Topics in print),* recenzii, semnalări şi „întrebări" şi „răspunsuri". Foarte util este mai ales *Checklist Service* (No. 4, July-August 1988, p. 73) : o listă completă alfabetică, inclusiv de scriitori şi teme literare, sub formă de „bibliografii" speciale disponibile, începînd cu Andersen şi *Arabian Night Stories.* Se indică în fiecare caz în parte numărul de pagini şi preţul (15 c. pagina, pentru membrii lui *A.T.A.* şi alţi amatori).

Mai notăm că *A.T.A.* editează şi o altă serie de publicaţii de interes literar intitulate *Topical Digest,* precum şi un număr de *Handbook,* de manuale specializate, pe teme. Dispunem de mai multe publicaţii de acest tip, foarte tehnice, extrem de utile, dar

între timp depășite, devenite incomplete. De pildă, *Theatre Philatelic* de Harold C. Shiffler se oprește în 1969, *Fairy Tales and Folk Tales on Stamps* de Paul G. Partington se oprește în 1970. Doar precizia, acuratețea și bogăția informațiilor, pînă la acea dată, sînt mari. Nu este omisă nici una din emisiunile românești pe aceste teme.

Filatelia tematică literară, avansată, competitivă, nu se poate deci dispensa de consultarea publicațiilor trecute în revistă. Cunoaștem cîțiva tematicieni din Cluj-Napoca, Turda, Iași, care primesc unele din aceste periodice. Lumea filatelică, se știe de mult, este o singură lume.

Adrian MARINO

30 DE ANI DE LITERATURĂ FILATELICĂ ROMÂNEASCĂ

Literatura filatelică nu poate nicidecum să fie considerată ca o cenușăreasă a literaturii — luată în ansamblul ei. Ba, chiar rămîi impresionat de numărul și diversitatea publicațiilor de specialitate ; sute de reviste apar regulat pe toate meridianele globului, almanahuri filatelice, cataloage de toate tipurile, călăuze și îndrumătoare, studii de istorie poștală, lucrări de istoria filateliei, studii pe mărci sau emisiuni, prezentări de emisiuni, studii privind tehnica de tipărire a mărcilor, cercetări de circulație poștală, manuale de expertizări, prezentări de emitenți ai mărcilor poștale, diverse monografii și, chiar, cataloage de licitații. Nu credem să fi epuizat toate categoriile de publicații de specialitate, atîta timp cît nu am reușit să amintim nici măcar extremitățile : pe de o parte ficțiunea în literatura filatelică (în sensul de literatură pură avînd ca obiect sau cimp de desfășurare filatelia), iar pe de alta publicațiile pur tehniciste (anuare, albume, liste de prețuri etc.). Ansamblul *tuturor* acestor publicații formează literatura filatelică, pentru că știm prea bine ce înțelegem prin literatură, *totalitatea lucrărilor privitoare la o anumită problemă.*

Or, critic vorbind, literatura filatelică românească a reușit cu greu să țină pasul cu situația atinsă în țările de mare tradiție filatelică (am numit Anglia, Franța, U.R.S.S., S.U.A., Germania și Elveția). Iar acest lucru va apărea mai pregnant dacă analizăm o lucrare de sinteză asupra inventarului titlurilor din literatura noastră (avem în vedere articolul „Literatura filatelică" de inginer Silviu Dragomir — Almanahul Filatelic — 1968). Dintr-o asemenea evidență rezultă o primă constatare mai importantă. Anume că, dacă într-un interval de aproape 80 de ani, cuprinși între anul 1881 considerat drept jalon al debutului literaturii filatelice românești și anul constituirii A.F.R. (1958), nu putem aminti decît doar două lucrări de referință : „Istoria Poștelor Române" de C. Minescu și „Istoricul Timbrelor Poștale Românești" de P. Murea ; în schimb, în ultimii 30 de ani Asociația Filateliștilor din România a căutat să vină în întîmpinarea dorinței filateliștilor noștri, contribuind — în măsura posibilităților — la punerea bazelor unei literaturi filatelice cît mai apropiate cerințelor actuale.

Dar, să exemplificăm cele afirmate, trecînd în revistă realizările cele mai importante în ceea ce privește literatura filatelică a ultimilor 30 de ani, deci literatura perioadei A.F.R.

Acțiunea de îndrumare filatelică a fost deschisă de A.F.R. prin seria de volume cuprinzînd studii elaborate în colectiv și purtînd titulaturi diferite ca formă, dar unitare în conținut: ÎNDRUMARUL FILATELISTULUI (1968, 158 p.), ÎNDREPTARUL FILATELISTULUI (1969, 182 p.), ÎNDRUMARUL FILATELISTULUI (1972, 144 p.), ÎNDRUMĂTORUL FILATELISTULUI (1978, 259 p.) și ÎNDRUMAR AL FILATELISTULUI (1980, 291 p.). Această serie a fost dublată de o altă categorie de lucrări, de astă dată „de autor": MANUALUL FILATELISTULUI (Tiberiu Belgrader, Edmund Iarosievicz și Val. Tebeica, 1959, 162 p.), MANUALUL FILATELISTULUI ÎNCEPĂTOR (Ernest Morgenstern, 1964), ABC FILATELIC (Lucian Belcea, 1965, 126 p., reeditat în 1973, 176 p.), PASIUNEA MEA FILATELIA (Val. Tebeica, 1970, 224 p.), ÎNDREPTAR FILATELIC (Vsevolod Surjicov, 1972, 208 p.) și O LUME ÎNTR-UN CLASOR (Aurel Crișan, 1983, 200 p.). Tot în categoria îndrumătoarelor se mai înscrie seria „Biblioteca Filatelistului", din care au apărut două lucrări: CE ESTE MARCA POȘTALĂ ? (Grigore Racoviceanu, 1970, 64 p.) și PIESE FILATELICE ROMÂNEȘTI DUPĂ PROCLAMAREA REPUBLICII (Iosif Micu, 1971, 127 p.). Rolul acestor îndrumătoare filatelice — însumînd o cifră de pagini deloc neglijabilă, circa 2 470 — nu mai trebuie relevat, fiind subînțeles.

Un rol deosebit de important în viața filatelică, împletind îndrumarea cu informarea și trecîndu-le pe amîndouă prin filtrul competenței, îl au lucrările enciclopedice. Dintre acestea, în primul rînd vin almanahurile. Începînd din anul 1977 a apărut cu regularitate ALMANAHUL FILATELIC (exceptînd doar anul 1982), cuprinzînd în cele circa 2 460 de pagini un bogat și variat sumar. Urmează apoi lucrările enciclopedice „de autor", dintre care citățm: PRIMELE MĂRCI POȘTALE ROMÂNEȘTI 1858—1865 (Val. Tebeica, 1962, 210 p.), STUDII DE FILATELIE (Cornel Spineanu, Ernest Morgenstern și George Florescu, 1965, 317 p.), MĂRCI POȘTALE ROMÂNEȘTI (Maria Ecaterina Florescu și Cornel Spineanu, 1966, 240 p.), CARTEA FILATELISTULUI (Erös Laszlo, 1979), DICȚIONAR FILATELIC (Marcel Dănescu, 1979, 222 p.), FILATELIA DE LA „A" LA „Z" (Marcel Dănescu, 1987, 624 p.) și FILATELIA, PASIUNE, COMPETIȚIE, STUDIU (Nicolae Tripcovici, 1987, 216 p.).

La istoria poștal-filatelică nu putem consemna decît lucrarea ISTORIA POȘTALĂ A SIBIULUI (Emanoil Munteanu, 1980, 126 p.).

De asemenea, în categoria studiilor pe mărci și emisiuni, nu putem aminti decît lucrarea MĂRCILE POȘTALE CLASICE ROMÂNEȘTI LITOGRAFIATE ÎN PERIOADA 1865—1872 (ing. Kiriac Dragomir, 1971, 48 p.).

În cadrul lucrărilor avînd un caracter tematic, s-au editat: ERA COSMICĂ ÎN FILATELIE (I. Mica și ing. Mihail Popovici, 1964), FILATELIE, ISTORIE ȘI NU NUMAI (Andy Constan-

tinescu și Lucia Penescu, 1972), TEME ȘI SUBIECTE FILATELICE DIN ISTORIA ROMÂNIEI (Iosif Micu, 1981), FILATELIA ȘI TURISMUL (dr. Apostol Turbatu și dr. Nicolae Neagu, 1981, 148 p.), FILATELIA ȘI JOCURILE OLIMPICE (Anghel Vrabie, 1981).

În ce privește lucrările periodice a apărut cu regularitate revista „Filatelia", ca organ al Asociației Filateliștilor din România, care în cuprinsul celor minimum 16 pagini lunare a căutat să-și păstreze caracterul ei voit total, adresîndu-se filateliștilor de toate vîrstele, de toate nivelele și de toate categoriile de colecționare. Și, tot în această categorie de publicații, în afara celor peste 5 700 de pagini ale revistei „Filatelia" (care au apărut în ultimii 30 de ani) trebuie să amintim că mai apar — cvasiregulat — un număr de cel puțin 10 buletine tematice informative, însumînd la rîndu-le alte multe sute de pagini.

Am căutat să evidențiez în acest material nu atît diversitatea publicațiilor filatelice apărute în ultimii 30 de ani (ea putînd fi urmărită în articolul amintit mai sus) cît mai ales cantitatea de tipăritură cu subiect filatelic, care, fie direct, fie indirect, s-a publicat sub egida Asociației Filateliștilor din România. Deci în ideea de a inventaria nu atît ce s-a publicat, ci mai ales *cît* s-a publicat. Motiv pentru care am amintit mereu numărul de pagini apărute. În total se pare că este vorba de circa 20 000 de pagini.

Este mult? Este puțin? Vă las pe dumneavoastră să apreciați. Pot doar adăuga că dacă raportăm cele circa 20 000 de pagini de tipăritură filatelică la cei 30 de ani de existență ai A.F.R. (deci circa 10 000 de zile) ar rezulta o medie de 2 pagini/zi. Asta fără a pune la socoteală cataloagele filatelice (multe, puține, nu este cazul să abordăm această problemă) a căror editare este la dispoziția altor factori — diferiți de A.F.R.

Și dacă sînt totuși unii care susțin că s-ar publica prea puțin, părerea lor nu ar trebui să o luăm în considerare decît dacă ar face dovada că studiază ritmic și atent cel puțin două pagini de filatelie zilnic.

Ing. Emanoil SĂVOIU

REVISTA „FILATELIA"
ÎN SPRIJINUL COLECȚIONARILOR
— STUDII ȘI CONTRIBUȚII —

Articole apărute în perioada 1957—1988

Anul acesta revista „Filatelia" împlinește 37 de ani de apariție, eveniment pe care îl sărbătorim la 15 noiembrie în cadrul manifestărilor organizate cu prilejul „Zilei mărcii poștale românești".

Ca organ al A.F.R., revista „Filatelia" a avut și are ca sarcină atît informarea cititorilor săi asupra vieții filatelice a filialelor A.F.R. din țară, cît și publicarea de articole privind multiplele ramuri ale filateliei, astfel încît să satisfacă exigențele tuturor cititorilor săi. Acest lucru se reflectă în special începînd din 1958, anul înființării Asociației Filateliștilor din R.S. România.

În acest sens, cercetînd colecția revistei, putem constata că în paginile ei, prin contribuția colaboratorilor săi, a prezentat un însemnat volum de articole privind istoria poștală, studii și contribuții, tematica, întregurile poștale, maximafilia etc., pe lîngă prezentarea noutăților apărute în toată lumea, cotele cataloagelor și, nu în ultimul rînd, articole pentru îndrumarea tineretului în tainele filateliei.

Din proprie experiență am constatat că, pentru ușurarea căutării unor anumite articole ce interesează la un moment dat, de foarte mare ajutor ar fi o sistematizare a lor, pe diferitele ramuri ale filateliei. În consecință, am întocmit evidențe cu toate articolele apărute în revistă, grupate pe teme. O primă asemenea listă de articole, privind întregurile poștale, a apărut în Catalogul expoziției filatelice „Ziua mărcii poștale românești 1987", iar o a doua, în prezenta lucrare, cuprinzînd toate articolele ce se referă la studii și contribuții filatelice.

Sper ca această culegere să fie de un real folos filateliștilor dornici de a se documenta.

1. Contribuţii cu privire la prima emisiune românească (Onig Tulbendjian) 7/74-4 10/74-4
2. Eseuri la prima emisiune „Cap de bour" (Ilie C. Demetrescu) 11/58-22
3. Despre reimpresiunile „Cap de bour" (Alex. Dumitrescu) 11/58-31
4. Mărci din a doua emisiune a Moldovei circulate în dauna poştei (Onig Tulbendjian) 11/74-8
5. Emisiunile „Principatele Unite" (I. Plăcinţeanu, N. Tripcovici, Vlad Bobeica) 5/57-1 6/57-1
6. Filigranul la „Principatele Unite" tipar de mînă (1862) 9/70-10
7. Emisiunea „Principatele Unite" 1862 cu filigran (Leonard Paşcanu) 9/81-9
8. Recto-verso la „Principatele Unite" (Ilie C. Demetrescu) 7/73-10
9. Din varietăţile de imprimare la emisiunea „Principatele Unite", 1862 4/82-10
10. Emisiunea „Cuza", 1865 — obliterări cu ştampile tip F-2 FRANCO şi varietăţi tipice de tipar (Marcel Şapira) 7/84-7
11. Emisiunea Alex. Ioan Cuza (I. Plăcinţeanu, N. Tripcovici, Vlad Bobeica) 1/58-1
12. Mărcile care vorbesc nu mor niciodată (emisiunea Cuza 1865) (K. Dragomir) 11/72-6
13. Recirculări în dauna poştei (Emil Costin) 12/75-7
14. Emisiunile litografiate româneşti din anii 1866 şi 1867 (Ion Popescu, Ed. Konya) 2/64-2
15. Mărcile româneşti litografiate din anul 1868 — a doua serie „Favoriţi" (Ion Popescu, Ed. Konya) 3/64-4
16. Rectificare (erată la articolul de la pct. 15). 6/64-12
17. Mărcile româneşti litografiate din anii 1868 şi 1870 — 18 bani, 3 bani; obliterări. (Ion Popescu, Ed. Konya) 4/64-2
18. Pe marginea articolelor despre emisiunile litografiate 6/64-12

19. Erori şi varietăţi : două ţigarete ? („Favoriţi" 1867) (Marcel Şapira) 2/84-3

20. Cu privire la marca de 18 bani din emisiunea „Favoriţi" 1868 (Dumitru G. Popescu) 1/81-3

21. Mărcile litografiate din anul 1869 — a treia serie „Favoriţi" (Ion Popescu) 1/65-6

22. Contribuţii cu privire la emisiunea „Favoriţi" I.II/ 30.XII.1869 (Onig Tulbendjian) 10/73-6

23. Mărcile româneşti litografiate, emisiunea din 1871— 1872 (Ion Popescu) 3/65-6 4/65-4

24. Un element de expertizare la emisiunile 1869—1972 (Vladimir Bobeica) 9/74-5

25. Prima emisiune „Carol cu barbă plină" 1871 1/75-6 2/75-4

26. Cînd a fost pusă efectiv în circulaţie ? (10 bani „Carol cu barbă") (K. Dragomir) 11/71-7

27. În legătură cu blocurile de report (I. L. H. Best, Londra) 12/65-14

28. Cîteva rectificări privind blocurile report (Kiriac Dragomir) 6/71-8

29. Baze pentru cercetări filatelice (Kiriac Dragomir) 2/74-6

30. Să dăm cezarului ce e al cezarului (despre blocurile report) (Ludovic Dengel) 6/71-9

31. Analogii privind înlocuirea de clişee în plăci de imprimat (Ilie C. Demetrescu) 4/74-6

32. Variaţii ale dimensiunilor imaginii la mărcile clasice româneşti (Emil Costin) 1/76-4

33. Comori ale filateliei româneşti (Leonard Paşcanu) 6/88-6

34. Cîteva observaţii asupra mărcilor clasice româneşti (Vadasz Dionisie) 1/59-1

35. Mărcile clasice româneşti în centrul atenţiei 6/62-4

36. Cu privire la emisiunea „Paris 1872" şi la alte emisiuni româneşti cu benzi despărţitoare (Mihail Popovici) 12/79-8

37. Varietăţi de dantelură la emisiunile „Paris — Bucureşti" (Silviu Dragomir) 10/79-8

38. Emisiunile „Paris — Bucureşti", cîteva erori spectaculoase de tipar (Silviu Dragomir) 9—10/80-11

39. Erorile de culoare de 5 bani albastru şi 5 bani roz-carmin din anul 1879 ale emisiunilor „Bucureşti" (Emanoil Săvoiu) 6/79-5

40. Emisiunile uzuale româneşti 1872—1880 (O.B.) 3/63-2

41. Prima emisiune „Bucureşti" (O. G. Boehm) 4/63-4

42. A doua emisiune „Bucureşti" (O. G. Boehm) 5/63-10

43. Din nou în atenţie erorile de culoare de 5 bani ale emisiunilor „Bucureşti" — 1879 (Constantin Săceanu) 2/87-7

44. Autenticitatea dantelurii vechilor mărci poştale româneşti (Silviu Dragomir) 12/82-9

45. Mărcile româneşti pentru telegrame (Ed. Konya) 9/58-2

46. Centenarul emisiunii „Perle" (Leonard Păscanu) 11—12/80-8

47. Emisiunile uzuale româneşti 1880—1889 (O. G. Boehm-Renei) 9/66-4

48. Emisiunile uzuale tip „Vultur" (O. G. Boehm-Renei) 10/66-4

49. Contribuţii la studiul mărcilor uzuale româneşti tip „Vultur" 1885—1889 (Alfred Nicolau) 9/70-4

50 Contribuţii la studiul emisiunii „Vultur" 1885—1889 (Alfred Nicolau) 3/72-7

51. Cînd a fost pusă efectiv în circulaţie ? 25 bani „Vulturi" (Francisc Borsai) 11/71-7

52. Cînd au fost puse în circulaţie „Taxele de plată" din 1885 ? (Marcel Şapira) 8/75-8

53. „Taxa de plată" — varietăţi la marca de 2 bani (Pavel Diţa) 12/70-6

54. „Taxele de plată" (Octav Luchide, N. Tripcovici) 6/58-2
7/58-2
8/58-6

55. Mărcile uzuale din 1890—1894 „Cifra în 4 colţuri" (Alfred Nicolau) 11/69-4
12/69-4

56. Tipuri cunoscute şi necunoscute din emisiunea „Cifra în 4 colţuri" (Frantisek Novak) 2/60-4

57. Cînd au apărut de fapt emisiunile „Cifra în 4 colţuri" ? (Emanoil Săvoiu) 1/69-14

58. Depistarea falsurilor la uzualele din 1890 „Cifra în 4 colţuri" (Silviu Dragomir) 12/84-7

59. Dintre problemele emisiunii „Spic de grîu" (Frantisek Novak) 9/69-4

60. Varietăţi la marca de 10 bani din emisiunea „Spic de grîu" (Frantisek Novak) 7/70-4

61. Variante în emisiunile „Spic de grîu" (Alfred Nicolau) 2/71-8

62. Mărcile uzuale „Spic de grîu" cu filigranele VI şi VII (Alfred Nicolau) 10/71-6

63. În jurul erorii de 25 bani (albastru) „Spic de grîu" 1897 (Ilie C. Demetrescu) 3/72-6

64. Mărcile uzuale „Spic de grîu" cu filigran PR (Alfred Nicolau) 1/73-8
2/73-12

65. Constatări la unele mărci („Spic de grîu") 8/74-7

66. Contribuţii la studiul emisiunilor de mărci uzuale „Spic de grîu" 1894—1898 (Const. Marian Jianu) 9/78-9

67. „Spic de grîu" — tiraje sau emisiuni ? (Const. Marian Jianu) 1/79-12

68. O precizare referitoare la emisiunea „Spic de grîu" (Barbu Popescu) 5/79-12

69. Dimensiunile cadrelor la emisiunile „Spic de grîu" (Silviu Dragomir) 4/83-2

70. Varietăți tipice de desen la mărcile „Spic de grîu" (Răzvan Popescu) 11-12/87-12

71. Enigmele filigranului „PR" (Gr. Racoviceanu) 10/78-4

72. „Căișorii" (Vadasz Dionisie) 4/59-4

73. Apariția unei erori de culoare la mărcile poștale românești (40 ani domnie — 15 bani). (Leonard Pașcanu) 11/82-8

74. Altă eroare de culoare din 1906 (40 ani domnie) (Constantin Merișca) 9/84-10

75. Erori și varietăți la emisiunea „Poșta locală Păltiniș" (Marcel Șapira) 2/80-11

76. Mărci românești necatalogate (varietăți la „Gravate" 1908—1909) (Pompiliu Voiculeț-Lemeny) 2/72-12

77. În legătură cu uzualele „Tipografiate" 1909—1913 (Alfred Nicolau) 5/72-12

78. Două tipuri ale mărcii de 10 bani CMR Nr. 219 (Frantisek Novak) 1/66-4

79. Despre problemele puse de o emisiune românească (Carol tipografiate cu spratipar PTT-FF) (Frantisek Novak) 7/63-2

80. O varietate a supratiparului „1918" (Marcel Șapira) 1/78-10

81. Supratiparul „Taxa de plată" 1918 și confuziile unor cataloage curente (Marcel Șapira) 5/79-6

82. Varietăți la supratiparurile „Timbru de ajutor" (P. Diča) 9/72-6

83. Semnalări pentru viitoarea ediție a „C.M.R." (Poșta română în Constantinopol) (Pompiliu Voiculeț-Lemeny) 4/73-9

84. Care sînt dimensiunile reale în cazul mărcilor dantelate „în pieptene" sau dantelate „K" (Barbu Popescu) 3/78-10

85. Cîteva contribuții asupra valorii de 3 lei din emisiunea de mărci uzuale 1919—1926 (C. Celarianu) 1/64-4

86. Contribuții la studiul de mărci uzuale 1919—1926. Tipuri și defecte tipice (C. Celarianu) 9/64-4

87. Contribuții la studiul de mărci uzuale 1919—1926. Tipuri și defecte tipice la valorile de 1, 2 și 3 lei. (C. Celarianu) 10/64-4

88. Contribuții la studiul de mărci uzuale 1919—1926. Tipuri la valoarea de 5 lei și defecte tipice (C. Celarianu) 11/64-9

89. Mărcile uzuale 1920—1926 — Problema plăcilor de 3 lei cu tipuri combinate (Ilie C. Demetrescu) 7/66-4 8/66-9

90. Falsurile cunoscute la emisiunile uzuale din 1919—1926 (Const. Celarianu) 2/69-4

91. Microsemne relevante la mărcile uzuale din 1920—1926 (Ilie C. Demetrescu) 4/73-6

92. Eseurile mărcilor uzuale 1920—1926 (Ilie C. Demetrescu) 2/76-4
3/76-4

93. Dantelurí noi la emisiunea „Uzuale 1920—1926" (Barbu Popescu) 6/78-7

94. Au existat margini de coală la emisiunea „Uzuale 1919—1925" ? (Barbu Popescu) 7/78-6

95. Pe marginea unui articol din Almanahul filatelic 1985 (emisiunea „Uzuale" 1920—1925) (Silviu Dragomir) 4/85-2

96. Cititorii ne semnalează varietăți și erori : emisiunea „Uzuale" 1920—1922 9/85-10

97. Eseuri bavareze la o emisiune românească (60 ani virstă) (Alex. Butcă) 11/78-10

98. Despre eseurile de mărci poștale (Ilie C. Demetrescu) 8/58-4

99. Eseuri nesemnalate (Mircea Teleguț) 3/83-7

100. Francaturi înjumătățite (Mircea Teleguț) 9/83-8

101. Francaturile din Sibiu cu marca înjumătățită (Gheorghe Cserni, Em. Munteanu) 3/83-4

102. Din nou despre francaturi înjumătățite (Adrian Dumitrașcu) 10/86-3

103. Francaturi cu marca înjumătățită (Traian Ataman) 4/88-19

104. Timbrele de factaj (O. Luchide, G. Nosca) 6/59-2

105. Despre emisiunile provizorii din Timișoara (Marin Bora) 1-2/63-8

106. Timbrele românești de Asistență Socială (O. G. Boehm) 3/63-4

107. Asistența Socială 1920—1928 (Traian Ataman) 7/83-2

108. Culori și nuanțe la emisiunile „Asistența Socială" (Traian Ataman) 2/85-5

109. Unele varietăți de tipar la emisiunea „Asistența Socială" și „I.O.V.R." (Traian Ataman) 6/87-13

110. Francaturi deosebite cu „Asistența Socială" (Traian Ataman, Răzvan Popescu) 8/86-5

111. Timbrele „Taxa de plată" pentru „Asistența Socială" (O. G. Boehm) 9/63-4

112. Mărcile „Taxa de plată" românești din perioada 1911—1930 (O. Boehm-Renei) 7/65-4
8/65-4

113. „Taxele de plată" 1911—1930 (O. Soreanu) 6/76-6

114. Studiul pe coli al emisiunii „Taxa de plată-Timbrul aviației" 1931 (Marcel Șapira, Ioan-Sandu Lazăr) 9/79-4

115. Emisiunea memorială „Lenin" din 1924 (Mihail Popovici) 10/70-6

116. Eseuri sau probe de tipar ? (Cincantenarul Independenței 1927) (L. Belcea) 6/78-3

117. Dantelurile mărcilor poștale românești post-clasice 1876—1928 (Barbu Popescu) 9/79-12

118. Mărcile cu danteluri incomplete în CMR şi cîteva contribuţii privind perioada 1920—1939 (Marcel Şapira) 4/76-6

119. Emisiunea a doua „Poşta Sălajului" (Iosif Micu) 9/63-2

120. „Poşta Sălajului" supratipar (Iosif Micu) 9/83-6

121. Mărci cu danteluri incomplete din emisiunile de eliberare din Transilvania de Nord, seriile cu desene originale (Marcel Şapira) 7/78-9

122. Emisiunea locală „Poşta jud. Năsăud" (Marcel Şapira) 1/85-8

123. Varietate ? sau... („Prietenia româno-bulgară" 31 lei) 8/67-5

124. Cu privire la emisiunea „Prietenia româno-bulgară" cu supratipar (Norbert Blistyar) 9/74-7

125. După 35 de ani de la apariţie... o surpriză (O.S.P. aviaţie 1945). 9-10/80-7

126. Altă surpriză în legătură cu emisiunea O.S.P. 1945 (Ilie C. Demetrescu) 6/81-6

127. „Arta populară românească" (varietăţi (Iosif Micu) 12/66-6

128. O eroare spectaculoasă („Aviaţia sportivă 1953", 55 bani cu centrul ranversat) (Doru Cheşu) 10/84-6

129. Emisiunea uzuală 1955—1960. (Otto Boehm-Renei, Anton Setnic) 2/67-4
3/67-4

130. Emisiunea uzuală 1955—1960 (Norbert Blistyar) 4/71-10

131. Altă varietate la emisiunea „Insecte dăunătoare" (Angela Mitrică) 9/82-12

132. Despre emisiunea „Insecte dăunătoare '56" (Mircea Voichiţoiu) 8/87-14

133. Varietăţi la „Uzuale 1974", 1,55 lei, „Uzuale 1972", 6,40 lei, „Insecte dăunătoare 1956", 10 bani. 3/84-III

134. Varietăţi : emisiunea „Porturi naţionale" — un interesant document folcloric şi filatelic (Iosif Micu) 9/66-8

135. Cititorii ne semnalează : varietăţi la „Costume populare 1958" şi „Sateliţii artificiali ai Pămîntului 1957" 9/83-20

136. Marca de 55 bani din emisiunea uzuală 1960 ((Iosif Micu) 3/71-8

137. Valoarea de 3 bani din seria de mărci uzuale 1960 (I. Micu) 6/73-8

138. Emisiunea uzuală 1960—1967 (Norbert Blistyar) 2/80-12

139. Valoarea de 10 bani din seria „Uzuale" 1960 (Iosif Micu) 10/82-2

140. Jocurile Olimpice Roma 1960 — o eroare de dantelură (Mihail Popovici) 7/80-8

141. Mărcile R.P.R. cu supratipar (T. Cutlic) 3/65-3

142. Emisiunea „Ziua aviaţiei" 1960 (Iosif Micu) 6/67-4

143. Noi contribuţii cu privire la emisiunea „Ziua aviaţiei" 1960 (Const. Florea, Ernest Juhasz) 10/87-4

144. Cu privire la emisiunea „Pești din țara noastră" (I. Micu) 4/67-8

145. O varietate nesemnalată (emisiunea „Pești" 1960) (Ionel Munteanu) 8/82-5

146. O varietate la „Sporturile de iarnă", 10 bani 5/67-9

147. Emisiunea „Sculpturi din arta națională" 1961 (Iosif Micu) 10/71-8

148. Varietăți nesemnalate la „Cosmonautica în slujba păcii" (Dan Mihai Belcea) 2/78-5

149. Emisiunea „Marina" 1961 (Iosif Micu) 11/75-6

150. Însemnări despre emisiunea „Ziua mărcii poștale românești 1965" (Iosif Micu) 12/67-8

151. Ciulini... cu varietăți (Flori de stepă 1970, 20 bani) (Marcel Șapira) 2/84-3

152. Cititorii ne semnalează: varietăți la seria și colița „Încheierea programului Apollo 1972". 9/85-10

153. Erori de grafică la emisiunea „Bazău '76" (Dragoș Nicolescu) 12/77-4

154. Din nou despre erori (Centenarul mărcii poștale din San Marino). (Mihai Stingaciu) 6/78-11

155. Particularități de tipar la emisiunea „Mecanizarea agriculturii 1982" (Dionisie Brazovan) 9/84-10

156. Varietăți la emisiunea „Anul Internațional al Comunicațiilor 1983" (Gh. D. Sălăjan) 3/85-7

157. Varietăți la emisiuni 1958—1965 (Gh. Gâlea) 10/86-14

158. Defecte de imprimare la unele mărci poștale românești din perioada 1958—1965 (Marcel Șapira) 7/76-5

159. Din nou despre erori (D. M. Belcea) 8/77-5

160. Pe marginea unui material apărut în revistă (Din nou despre erori, nr. 8/1977) (Marcel Șapira) 12/77-10

161. Abateri cumulate la mărcile poștale românești (Marcel Șapira) 9/85-5

162. Din nou despre erori filatelice (Ion Anton, Sergiu Găbureac) 7/87-5

163. Inscripționări inexacte (Marin Pițigoi) 11-12/87-24

164. Pentru o colecție specializată de mărci R. P. R. (varietăți) (Mihail Popovici) 5/59-2

165. Varietăți la emisiunile R.P.R. (M.P.) 3/60-3

166. Varietăți de poziție la filigranele tip RPR (M. Popovici) 1/61-4
3/61-5

167. Mărci ale Republicii cu danteluri incomplete (Marcel Șapira) 8/74-7

Paul Mircea ROTH

CUPRINS

Dr. Apostol Turbatu : „Asociația Filateliștilor din România la a 30-a aniversare" 3

Gheorghe Iamandi : „Congresul al IX-lea al partidului — promotor al filateliei românești" 8

Ing. Mihail Popovici : „Trei decenii de activitate filatelică în România" 19

Dr. Nicolae Neaga : „Aniversările A.F.R." 25

Dr. Valeriu S. Neaga : „Perspectivele filateliei românești în lumina aniversărilor din acest an — 1988" 29

Ing. Călin Marinescu : „Evoluția tarifelor poștale și a taxelor pentru obiectele de corespondență internă 1858—1988" 41

Prof. Sergiu Găbureac : „Filatelia în sprijinul pregătirii și perfecționării profesionale" 60

Ing. Silviu Dragomir : „Istoricul presei filatelice românești" 64

Dr. Răzvan Panaitescu : „Pledoarie pentru întregurile poștale" 68

Adrian Marino : „Dicționare și reviste de filatelie literară" 75

Ing. Emanoil Săvoiu : „30 de ani de literatură filatelică românească" 79

Paul Mircea Roth : „Revista FILATELIA în sprijinul colecționarilor — studii și contribuții. Articole apărute în perioada 1957—1988" 82

Cuprins 90